

RIBE KATEDRALSKOLE 2009

Ribe Katedralskole er landets ældste gymnasieskole. Dens officielle fødselsdag er 13. juni 1145, hvor den allerede eksisterende skole bliver overdraget til Ribe Domkirkes administration.

Forsiden:

Elever fra 2g IT i solen i en pause i H14, der har udsigt både til skolens centrale skolegård og til den nye sydvendte biblioteksgård med Bjørn Nørregårds stele.

Indhold

Forord	3
Kalender 2009	4
Translokationen 2009	8
Katedralskolens elever dansede til salsa-rytmer	16
Fortidens spøgelser	17
Ribe Katedralskole bygger	19
412 elever i brobygning	22
Studietur til Berlin med 2o	26
Reportage fra London	28
Nyt om IT: Nyt IT!	30
Nye laboratoriefaciliteter	34
Forskningens døgn på Ribe Katedralskole	37
Besøg fra Hayes School	38
44 bryster	40
HF: Fag på Ribe Katedralskole	42
STX: Studieretninger og fag på Ribe Katedralskole	44
Dubrovnik – Adriaterhavets perle	47
Det er godt og hot med sprog	50
Noget om skolens kantate	54
Billedkunst projekt	64
Besøg i Ribe fra Zittau	68
2x i Rom – <i>Silenzio per favore</i>	70
Og Gud legede med lyset: tænd-sluk, tænd-sluk	73
Chris McDonald på Katedralskolen	76
Naturvidenskabsfestival på Ribe Katedralskole	77
To fag: oldtidskundskab/græsk og matematik/fysik	79
New York udveksling 2009	86
¡Hola Madrid!	88
Ripenser-Samfundets Jubilæumslegat	90
Store Heimdal	96
Festlig aktivitetsdag på Ribe Katedralskole	98
Frode Schöns legat	99
Julelegater 2008	106
Sommerlegater 2009	107
Studenter 2009	108
Konkurrencer	112
Skolens ansatte	113
Personalia	122
Bestyrelse	124
Udvalg og arbejdsgrupper	125
Redaktion	126

Ribe Katedralskole

Puggårdsgade 22 - 6760 Ribe

Telefon: 7542 0266

Fax: 7541 0566

E-post: rk@ribekatedralskole.dk

Hjemmeside: www.ribekatedralskole.dk

Rektor

Bent Karsdal

Vicerektor

Henrik Kjar

Uddannelsesledere

Birgit Bro

Anne Granum-Jensen

Sekretærer

Jonna Bloch

Mette Bolding

Mette M. Sørensen

Kontoret har åbent fra kl. 8.00 til 15.00

Pedeller

Kaj Lorenzen

Henning Skov Nielsen

Studievejledere

Allan Gade Jacobsen

Lise Vind Petersen

Vita Nielsen

Normalt træffes en af studievejlederne mellem kl. 9.45 og 11.15

Bibliotek

Simon Laursen, bibliotekar

Helle Berndt, biblioteksassistent

Ribe Katedralskole bygger igen. Denne gang opfører vi en ny bygning med 5 nye klasselokaler. Samtidig renoverer vi laboratorier og musiklokaler. Også på andre måder fornyer skolen sig. Skolen satser stort på IT med ny ekstern leverandør. Og skolen har bestilt en ny sang til kantaten.

Disse projekter er beskrevet i skolens årsskrift. Det indeholder også skildringer af andre begivenheder og nyheder i skolens liv. Det er for eksempel studieture, beretninger fra studieophold på udenlandske universite-

ter, hvor skolen har givet tidligere elever legat, og fra den første elevudveksling med New York. Vores elever har været der i juli 2008, og i sommeren 2009 har der været genbesøg.

Jeg håber, at årsskriftet vil være til glæde for elever, forældre og alle med interesse for Ribe Katedralskole.

*Ribe, november 2009
Bent Karsdal, rektor*

Kalender 2009

Januar:

- 5. Indvielse af nyrenoveret kemi-lokale
- 7. 1.g AP-prøve
- 7.-9. 1.g NV-prøver
- 8. Georg Mohr 2. runde
- 12. 1.g studieretningerne begynder
- 14. 3.g AT-emne og ressourcerum offentliggøres
- 19.-20. 1.g forældremøder
- 22. 1.hf, 2.g valgfagsorientering
- 22. 3.g valg af fag til AT-eksamen
- 26.-28. 1.g introetur
- 26. 2.hf valg af fag til eksamensprojekt
- 29. 2.g latinkonkurrence
- 29.,31. Orientering for kommende elever
- 31. Klassikertræf

Februar:

- 4. 1.hf og 2.g afleverer valgfagsønsker

- 6. Heimdal, fastelavnsfest
- 9.-15. Vinterferie
- 20. Café
- 20. SSO og SRP karakterer offentliggøres
- 23.-27. Introduktionskursus, 8. klasse

Marts:

- 2. 3.g AT-synopsis afleveres
- 2.-4. 1.hf livsstil- og sundhedsprojekt
- 2.-5. 1.g AT-forløb
- 2.-20. Introduktionskursus, 8. klasse
- 4. 2.g AT-årsprøve emner udmeldes
- 8.-13. Besøg fra Zittau
- 10. 2.g valg af fag til AT-årsprøve
- 11. 3.g græskkonkurrence
- 11. 2.g karakterer
- 12. Basketkamp, lærere - elever
- 12. 3.g karakterer
- 12. Fællesarrangement for alle elever: Salsa
- 13. Kilk, Heimdal
- 16.,19. 1o og 1p kultur- og samfundsfag projektdag
- 20. Elevrådets fodboldturnering

- 23. 1.g karakterer
- 24. Bestyrelsesmøde
- 27. 3z Id, 2h3g Id/1, 2h3g Id/2 Ikast Idrætshøjskole
- 30. 1.hf og 3.g terminsprøver
- 30.-3. 2.g AT-studierejse
- 31. 3.g terminsprøver

April:

- 1.-3. 2.hf og 3.g terminsprøver
- 6.-13. Påskeferie
- 14.-16. Introduktionskursus, 8. klasse
- 15. 1.g valg af fag til dansk- og historieopgaven
- 17. Fællesarrangement for fransk: M. Højlund
- 20. Fællesarrangement for 2.g: Kristendom og Islam
- 20.-22. Introduktionskursus, 8. klasse
- 21.-24. 1.g AT-forløb
- 23. Forskningens døgn: "Gladiatorer i Rom" og "Liv i Universet"
- 24. 2.hf, 2.g og 3.g idrætsdag
- 24. Heimdal
- 27. 2.g AT-synopsis afleveres
- 30. Forårskoncert

Maj:

- 1. 1.g problemformulering til dansk- og historieopgaven afleveres
- 1. 2.hf eksamensprojekt afleveres
- 4. Fællesarrangement: Arlette Andersen, tidligere Auschwitz fange
- 4. Fællesarrangement for alle elever: Chris McDonald
- 4. Fodboldturnering Handelsskolen - Katedralskolen
- 5. 2.hf og 3.g sidste skoledag
- 6. Eksamensplanen offentliggøres
- 7. Skriftlig eksamen begynder
- 14. 3.g AT-eksamen begynder
- 19. Mundtlig eksamen begynder
- 25. 1.g dansk- og historieopgaven afleveres
- 29. EU-valgmøde for alle elever
- 29. "Kloge Kvadratmeter" overrækker 100.000 kr. til et observatorium

Juni:

- 3.-4. 2.g skriftlige årssprøver
- 4. Bestyrelsesmøde
- 5. 1.hf, 1.g og 2.g sidste skoledag

- 5.-8. 1.g skriftlige årsprøver
- 22. De første studenter bliver færdige
- 26. Translokation
- 29.-5. Udvekslings elever fra New York på besøg

August:

- 6. Skolen åbner
- 11. 1. skoledag
- 12.-28. Introforløb for 1.g og 1.hf
- 19. Fællesarrangement for 1.g og 1.hf: elevorganisatio-
ner
- 24.,26. 1.g forældremøder
- 28. Aktivitetsdag for 1.g og 1.hf
- 28. Heimdal, introfest
- 31.-3. 2.g AT-forløb

September:

- 6.-12. Tyskelever på udveksling i Zittau
- 7.-9. 1.g AT-forløb
- 11. Café
- 14.-18. Brobygning, 9. klasse
- 14.-18. 2.hf kultur møde projekt-rejse
- 14.-18. 3.g AT-forløb

- 21.-23. 1.hf, naturprojekt, Åbenrå
- 21.-25. Naturvidenskabsfestival
- 28. 3.g valg af fag til SRP
- 29. Bestyrelsesmøde
- 29. Fodboldturnering i Haderslev
- 29. Rejsegilde

Oktober:

- 2. Heimdal
- 5. 1.hf projektdag
- 5.-7. Besøg fra Hayes School, London
- 9. Café
- 12.-18. Efterårsferie
- 19.-21. 2.hf, 3.g brobygning på videregående uddannelser
- 19.-30. Brobygning, 10. klasse
- 22. 1.g orientering om studieretninger og 2. fremmed-
sprog
- 23. 2.g valg af fag til SRO
- 26.-28. 3.g studieretningstur til København
- 29. 2.hf valg af fag og område til SSO
- 30. Fysikolympiaden 1. runde

November:

- 2.-20. Brobygning, 10. klasse
- 2. 2.g SRO-problemformulering udleveres
- 3. 1.g orienteringsaften for elever og forældre om studieretninger og 2. fremmedsprog
- 3.-4. 1.hf naturfagsprojekt
- 4. Operation Dagsværk
- 5. 1.g, 2.g og 3.g karakterer
- 6. Heimdal
- 9. 3s og 3t på ekskursion med historie:
20-året for Berlinmurens fald
- 10. 1c, 1d og 1e forældrekonsultation
- 10. Valgmøde for alle elever
- 10. 1.hf og 2.hf karakterer
- 12. 1a, 1b og 1f forældrekonsultation
- 20. Fællesarrangement: "Blå Mænd", Rasmus Heide
- 20. Håndboldkamp Handelsskolen – Katedralskolen
- 20. 1.g afleverer valg af studieretning og 2. fremmedsprog
- 23. 2.g skrivedag SRO
- 24. EU-sprogkonkurrence
- 24. Kemi-olympiade

- 25. Georg Mohr 1. runde
- 27. Jule-café
- 30. Håndboldstævne i Tarm

December:

- 2.-4. 1.hf kreativt projekt
- 4. 2.g SRO afleveres
- 4. 3.g SRP opgaveformuleringer udleveres
- 4. St. Heimdal
- 7.-18. 3.g skriveuger SRP
- 11. 2.hf SSO opgaveformuleringer udleveres
- 14.-18. 2.hf skriveuge SSO
- 15.-17. 1.g AT-forløb
- 15.-17. 2.g AT-migrationsforløb
- 16. Bestyrelsesmøde
- 18. 1.g AP prøve
- 18. 2.hf SSO afleveres, 3g SRP afleveres
- 18. Juleafslutning
- 19. Juleferie

Translokationen 2009

Velkommen til nye fællesskaber

Kære Studenter, kære HF-studenter!

Først og fremmest hjertelig til lykke med jeres eksamen. Det at have sat sig noget for, at gennemføre det, og stå med helt nye muligheder; det er det, eksamen drejer sig om, og det er det, vi fejrer i dag.

Det var måske også det, der var hovedbudskabet i Chris McDonalds fortælling ved fællesarrangementet ude i hallen i begyndelsen af maj om cykelløbet tværs over USA. Der er måske ikke 5.000 km fra 1.hf eller 1.g til eksamen, og det kræver måske heller ikke 22 timer i døgnnet, men det har stillet andre krav, og det er dem, I har opfyldt.

Et særligt til lykke til hf-studerne, der er første hold her. I startede på Ribe Seminarium og kom herover efter 1.hf. Vi kunne ikke give jer helt så gode lokaler som dem, I forlod. Det kan vi næste år tilbyde de nye. Men vi har lagt megen energi i både at give jer jeres egen plads og gøre jer til en del af fællesskabet på skolen. Som første årgang har I både givet os udfordringer og været med til at skabe traditioner.

Også et særligt tillykke til studenterne, der er gymnasireformens 2. årgang. Vi kan snart ikke huske, at der har været et andet gymnasium. Vi lærte som skole meget af 1. årgang. Det har vi også gjort af jer, for eksempel angående fordeling af skriftligt arbejde og almen studieforberedelse. En reform af en uddannelse er noget, man udvikler i fællesskab – og det har I bidraget til. Det er særligt vigtigt, når ganske meget er overladt til den enkelte skole selv at afgøre og udvikle rammer for.

Ved juleafslutningen sidste år i Domkirken talte Torkild Bak om IT-boblen, der bristede, om friværdbob-

len, der fik samme skæbne, og om jeg-boblen, hvis tid også er omme.

Samme tema kan man møde i en ny bog, “Farvel egofest og goddag til formål og fællesskab” af sociologen Emilia van Hauen. Hun siger: “Vi har fået nok af os selv. Nok af at surfe på en bølge af selvudvikling og selvrealisering. Vi har fået rigeligt af selvhjælpsbøger, og orker ikke flere terapeutiske vinkler på livet. Ikke mere coaching og ikke mere kiggen indad i håb om at finde frem til de nederste lag i vores virkelige identitet.” Som et eksempel, man ikke skal følge, fortæller hun om en kommune i det nordvestlige Jylland, der

ville være Danmarks coaching – kommune nr. 1. Kunne en kommune ikke sætte sig bedre mål – gode uddannelser, effektiv sagsbehandling for eksempel? Vi overtager efter hendes mening sådanne samfunds-hysterier som terapi og coaching. I kan sikkert selv finde andre.

Men nu er den store egofest, der har været de sidste 25 – 30 år, altså slut. Sidste mand slukker lyset.

Nu er det tid til det, sociologer kalder paradigmeskift. Festen eller snarere samfundet har nu fået et nyt tema, hvor egoet ikke er inviteret med. I hvert fald ikke, hvis det ankommer alene. Fremover vil vi bevæge os i en mere udadvendt retning. Vi vil i stigende grad op-

ge meningsfulde fællesskaber, hvor vi ikke kun udlever vore egne behov, lyster og interesser, men også sætter os selv ind i en sammenhæng til gavn for noget andet. Det næste nøglebegreb bliver voksenkultur. Og der vil de centrale spørgsmål være: Hvilken virkelighed vil jeg gerne leve i? Hvilket ansvar vil jeg påtage mig for at skabe den?

Voksenkultur – ikke bare det, at I går videre ud i verden som voksne, men voksenkultur som et nyt begreb til erstatning for egofest – er længslen efter at bekende sig til et formål, der rækker ud over ens egen identitet, og ind i en større sammenhæng. Emilia van Hauen kalder det co-creation eller samskabelse. Sådan-

ne samarbejder er for eksempel både Wikipedia, hvor brugerne kommer med deres bidrag til fællesskabet, og såkaldte “tænketaanke” på for eksempel miljøområdet. Det centrale er, at vi i stigende grad selv vil være med til at definere vores opgave i fællesskabet. Vi skal være kreative og finde frem til andre og nye modeller og strukturer for samarbejde. Og det skal være samarbejder eller fællesskaber, der tjener et formål uden for os og måske i retning af eller præget af en tro på en bedre verden.

Det er da et optimistisk budskab. Og hvad har det så med skolen, eksamen og fremtiden og med jer at gøre?

Det har meget med jer at gøre. Det er netop fællesskaber – faglige, arbejdsmæssige, sociale – I er uddannet til at gå ind i. Det har I de bedste forudsætninger for. I er opdraget til både at være kritiske over for autoriteter og til at indgå i faglige og sociale sammenhænge. Det er både en forudsætning for og et resultat af den eksamen, vi fejrer i dag.

Med det vil jeg ønske jer hjerteligt til lykke med jeres eksamen og håbe, at I vil bruge alt det, I har lært både til videre uddannelse og til at give jer et indholdsrigt liv i de faglige og sociale fællesskaber, I skal indgå i. Held og lykke!

Bent Karsdal

Studenternes tale 2009

Nu er enden *endelig* nået! Vi sidder nu med huen på hovedet og store smil på læberne. I dag glæder vi os nok alle over, at års slid og hårdt arbejde er veloverstået, og at vi endelig kan modtage vores bevis på, at de har båret frugt. Alligevel tror jeg, at de fleste studenter – sammen med glæden over det afsluttede kapitel – føler et vist vemod. For i dag er en dag, hvor vi ser fremad, men også tilbage. Og mange af jer tænker måske som jeg: Hvordan nåede vi egentlig hertil?

Årene er både gået lynhurtigt og *dræbende* langsomt. Det kan føles som i går, at vi første skoledag trådte ind i Ribe Katedralskoles smukke skolegård som forvirrede, nervøse og spændte 1.g'ere, men samtidig er det også længe siden.

For siden dengang er der sket rigtig meget. Både her på skolen og ude i den store verden er der sket markante ændringer. Her på skolen har vi fået en kantine og hf'erne er flyttet ind, vi har fået ny karakterskala og en ny skolereform, vores tidligere statsminister er blevet generalsekretær for NATO, og USA har fået sin første sorte præsident. Men den største forandring, som fylder mest i dag, finder vi i os selv.

Vi har sammen udviklet vores faglige kunnen i klasselokalerne, og selv om alle bøgerne er afleveret og notaterne for manges vedkommende smidt ud eller

brændt, så tager vi alle meget med herfra. For du finder ikke alle svar i bøgerne! Det er nemlig ikke kun kolde facts, grammatik og formler, vi har lært her. Vi har lært at reflektere over tingene og at være kritiske over for det, vi hører og læser; men også at være kritiske overfor os selv. Disse egenskaber er vigtige i dagens Danmark, og vi vil få stor brug for dem.

Tiden på Ribe Katedralskole har også givet os et stort netværk, gode venskaber og fantastiske og uforglemmelige minder fra studieture og utallige fester. Den store personlige udvikling, som vi hver især har gennemgået, har vi gennemgået i fællesskab, og udgangspunktet for denne udvikling har været Ribe Katedralskole.

Som jeg sagde tidligere, så er hf jo flyttet ind på Katedralskolen. Det har medført et større pres på skolens faciliteter, og vi har været nødsaget til at benytte lokaler i Bispegade. Modtagelsen af hf'erne har måske været en smule blandet, da vi jo alle har en mening om, hvilken farve huen skal være. Udover denne lille farveforskel har vi dog alle været i samme båd. HF'ere og gymnasieelever har haft undervisning side om side her på skolen, og det har vi da klaret udmærket! Det kan jo ikke undgås, at der kommer nogle gnidninger mellem de to grupper, hvor nogen prøver at spille lidt med musklerne, men det har alt sammen været i god ånd. Jeg håber og tror, at hf'erne er blevet en del af det gode sammenhold, der er her på skolen.

Det sammenhold har vi dyrket til Heimdalfester, fre-dagscaféer og fodboldturneringer. Vi studenter ved selvfølgelig godt alle sammen, hvem der tog en tur på den havetraktor, men det er jo ikke ensbetydende med, at andre ved det. Næh, sammenholdet her på skolen er stort, og vi har alle været en del af det.

Ud over at have haft hinanden, har vi også haft et godt og dygtigt personale på skolen, som har støttet os i den ind imellem svære tid. Lærerne på stedet er nogle kloge, men også specielle personligheder. De har alle deres felt, som de går op i med liv og sjæl, og det er det,

som vi nogle gange har grinet lidt af. Men det er også det, som gør dem kvalificerede til at undervise på dette niveau. Når vi husker deres mange guldorn, er det jo netop, fordi de bliver leveret med en sådan entusiasme, at man simpelthen ikke kan undgå at lægge mærke til det, de siger. Men lige meget om det har været lærere, pedeller, kontorpersonale eller kantinedamer, så har de alle stået klar til at hjælpe en stakkels elev i nødens stund. De har alle gjort et kæmpe stykke arbejde for os, og uden dem havde vi ikke siddet her i dag. Og dét, det takker vi jer for.

Jeg kunne ikke forestille mig en bedre ramme for vores udvikling end denne gamle Katedralskole. Men nu er vores tid her slut og hvad så?

Foran os ligger mange svære og store valg. Vi vil spredes for alle vinde, og de fleste af os skal nu ud og stå på egne ben. Det kan blive en svær tid for de fleste,

men det er vigtigt at vide, at man altid vil have nogle gode, solide rødder på Katedralskolen. Det er vigtigt at holde fast i disse rødder, for det kan meget vel være, at der aldrig kommer noget lignende igen. Det sammenhold og de venskaber, som er opstået her på skolen, er noget ganske særligt. Vi kommer næppe til at prøve noget som dette igen, og hvis vi gør, kan det være, at det bare er en billig kopi. Vi vil altid se tilbage på tiden på Ribe Katedralskole, som noget helt specielt, der vil stå klart i vores erindring.

Derfor vil jeg bede studenterne rejse sig, så vi sammen kan løfte huerne og udbringe et trefoldigt leve for Ribe Katedralskole.

Ribe Katedralskole længe leve! HURRA! HURRA! HURRA!

Nikolai Moestrup

Ripenser-Samfundets tale

Kære rektor, kære studenter og jubilarer!

Som formand for Ripenser-Samfundet og repræsentant for de tidligere elever på Katedralskolen ønsker jeg årets dimittender hjertelig tillykke med eksamen, med en særlig lykønskning til nogle pionerer, nemlig det første hold hf-studenter, som nu har fuldført deres uddannelse på skolen.

Skolens bestyrelse og lærere har måttet yde en særlig indsats for at afholde undervisningen af et rekordstort antal elever indenfor de givne rammer med risiko for, at de tildelte ilt-kvoter blev opbrugt. Jeg har i de senere år

med jævne mellemrum haft lejlighed til at besøge skolen og har med for- og beundring været vidne til, hvorledes det er lykkedes at udvide kapaciteten og samtidig bevare skolens ydre særlige karakter, som gør den så let genkendelig for det store antal tidligere elever, der genser skolen ved en lejlighed som denne.

Skolen fortjener derfor også en anerkendende lykønskning, som jeg hermed bringer.

Jeg vil i år tillade mig at rette en særlig velkomst til mine kammerater, som tog studentereksamen i 1954 – altså for 55 år siden. Vi var 40 studenter, hvoraf en del også havde gennemført mellemskoleuddannelsen og altså havde tilbragt 7 år på skolen. Det må vi i dag kalde et privilegium. Der var rigeligt med ilt, men når det ikke altid føltes sådan, skyldtes det ikke mangel på ihærdighed hos vore lærere, som undervejs skulle indøve de rette arbejdsstillinger under savning i sløjde og afholde øvelser i skrivning. Selvom vi i sammenligning med i dag var få studenter, blev der udtrykt bekymring over det stigende antal elever i gymnasiet. Blæksprutten skrev i slutningen af trediverne i den anledning: ”Studerterne kan det samme, det er blot fordelt på nogle flere”.

En af mine studenterkammerater, Erik Jørgen Hansen, har livslangt beskæftiget sig med uddannelse set i sociologisk perspektiv og har i sin bog ”Mit 1900-tal”, uden nostalgis barmhjertige slør, nøgternt beskrevet vores skolegang under den synsvinkel. Beskrivelsen af vores lærere og deres gerning gennem de syv år og deres betydning for hans og vores personlige udvikling er meget præcis og kendetegnende for denne periode. Når vi nu mødes igen, er vort erindringsfællesskab derfor naturligt vores lærere. Erindringer om dem og om skoletiden bliver sammenstykket af vores glimtvisse fælles oplevelser, og, som citeret af forfatteren, i erkendelse af, at erindringer ”fungerer i spiraler og cirkler”.

Lad nu fortiden ligge og lad os vende blikket mod fremtiden og rette det opad.

Thi et bjerg ligger foran jer. Opstigningen er allerede begyndt, nogle starter måske med at løbe panden mod muren, andre går opad på allerede trådte stier, enkelte vælger mere ufremkommelige og ubetrådte ruter, og få vover den stejle, undertiden farlige klatrevej. Et stykke oppe, når udsigten nydes, kommer tilbageblikket. Der-nede er man kommet fra. Det kan være et flot syn, men måske åbenbarer det også vanskeligheder og unødvendige anstrengelser. Man er selv blevet forandret, og forandringer sker gennem mennesker. Under nedstigningen møder man de opadstigende og udveksler erfaringer og erindringer, og bjergbestigningen bliver derfor en metafor for vores drømme – og vores opvågning.

Måtte vort møde i dag, give jer lyst til, ad åre, at vende tilbage til vort fælles udgangspunkt med gode erin-

dringer i rygsækken: God bjergvandring!

Efter translokationens afslutning indbyder Ripenser-Samfundet, traditionen tro, årets studenter, årets jubilarer og skolens lærere til reception på skolen.

Men inden jeg afslutter talen, er det mig en glæde atter i år at kunne uddele en legatportion på 5000 kr. fra Ripenser-Samfundets understøttelsesfond til en af årets studenter. Modtageren indstilles af skolen og denne indstilling lyder:

Årets modtager af Ripenser-Samfundets Legat er en person, der ved første bekendtskab måske ikke gør så meget væsen af sig, men som i sin gymnasietid har bevist, at hun kan spille på rigeligt mange tangenter. Det er nærmest, som om hun på 3 år er vokset ind i vores skole – som en del af den rådhusvin, der klatrer op ad de

gamle bygninger her i skolegården, og som nu – vemo-
digt – må løsne sit greb og finde et andet sted at gro.

På *wikipedia* står der om planten rådhusvin, at den består af ”kraftige hovedrødder, der når langt ud og ned, og som er tæt forgrenet” – det samme kan siges om dette års legatmodtager, hvis faglige nysgerrighed spænder vidt, og hvis arbejdsindsats rækker udover det sædvanligt krævede.

Det samme kan med rette siges om hendes sociale engagement, og her tænkes ikke kun på fester og fredagscafé – men også på hendes rolle som en af tovholderne bag Operation Dagsværk. En anden og mindre rolle spillede hun i sidste års skolekomedie – større var nok hendes rolle *bag* kulisserne. Hun har utrætteligt stået i Sussis bod og langet brød over disken til sultne elevhorder; hun har fundet tid til at synge i skolekoret, og hun har repræsenteret skolen ved koncerter: Hun har

også været en ihærdig skribent i skolebladet ”Mercurius”, hvor hendes tanker om det at forlade Ribe Katedralskole lyder således: ”Alt i alt bliver det nu en smule trist at forlade den gamle skole med dens mange kendte ansigter og skøre lærere, og det er det, der gør dette blads hjørne bittert. Eller i hvert fald en smule mut”. Mut har hun ikke været til mundtlig eksamen, hvor det er blevet til 10 eller 12.

I sin AT-synopsis skrev hun, at Ribe var blevet for lille til Jacob A. Riis, og at han blandt andet derfor måtte ud i den store verden. Nu sidder hun der med sin hvide studenterhue, og som høstfarven på rådhusvinens blade er den rød. Det er også i juni – juli, at rådhusvinen blomstrer.

Modtageren af Ripenser-Samfundets Legat er: Kathrine Nørrelund Sørensen!

Knud W. Kastrup

Katedralskolens elever dansede til salsa-rytmer

En regnfuld forårsdag, torsdag den 12. marts 2009, var der en overraskelse fra Cuba til eleverne på Ribe Katedralskole. Over tre dobbeltlektioner blev de forskellige årgange på skolen undervist i den livsglade danseform, der kaldes salsa. Som instruktøren Anders Bo Pedersen så fint forklarede os, så er salsa et spansk ord, der betyder "sovs" – altså en god blandet gryderet med rytmer og dans! Dansen opstod på Cuba efter ankomsten af vestafrikanere, der blev bragt til Caribien som slaver.

Forløbet blev indledt med en introduktion bestående af et foredrag om den cubanske kulturs historie og flere videoklip med salsa, som den dances på gader og stræder i det cubanske gademiljø. Derefter var det elevernes tur til selv at give den gas med en forsimplet ud-

gave af den populære dansestil. Instruktøren var dog ikke sen til at komme med kreative variationer, og inden længe sydede hallen af god stemning og svedige dansetrin. For at peppe det hele lidt op introducerede Anders Bo Pedersen for eksempel "vuelta'en", hvor herren skal dreje kvinden rundt, for som han selv sagde med et skævt smil: "Det er jo så smart, for kvinder elsker fra naturens side at blive drejet rundt, mens mænd elsker at dreje dem rundt". Efter en lang, men absolut også interessant danselektion, fik fødderne endelig hvile, og den smule skepsis, der måtte have været at finde blandt eleverne, var helt forsvundet og erstattet af et smittende forårshumor.

Bjarke Vognstrup Fog

Fortidens spøgelser

Endnu mens de brave drenge og piger på fodboldholdene gør sig klar til at kæmpe for skolens ære, sidder en gruppe elever samlet i skolens sangsal. Stemningen blandt eleverne er afslappet, selvom man nok stadig er en smule stiv i leddene efter dagens første fællesarrangement, men al småsnakken forstummer da en adstadig ældre dame indtager talerstolen. Eftermiddagens taler er Arlette Andersen, tidligere fange i Auschwitz-Birkenau.

Hun begynder ganske langsomt at fortælle, om sine egne oplevelser før, under og efter krigen, den franske besættelse, befolkningens reaktion, de umenneskelige forhold i dødslejren og meget andet. Når først koden for Arlettes fransk-prægede dansk er brudt, volder den fremmede rytme i sproget ingen problemer for hendes publikum, hvis opmærksomhed hun fastholder gennem hele foredraget.

Arlette Andersen blev i sommeren 1924 født ind i en gammel jødisk familie, der i utallige århundreder havde været bosat i Frankrig. Da krigen kom til landet flygtede hun med sin familie til det endnu ubesatte Sydfrankrig, hvor hun genoptog studiet på universitetet – lige indtil hun i slutningen af 1943 blev sendt til Drancy-lejren, opsamlingspunkt for franske jøder, og derfra videre, i kreaturvogn, til Auschwitz.

Dagens foredrag er nr. 202 for Arlette, der stoisk og nøgternt fortæller om de dehumaniserende forhold i lejren. Da de ankom til lejren, holdt lastbiler parat til at fragte de svageste af flokken, de der ikke selv kunne gå, direkte til lejren – og gaskamrene. Da resten af gruppen ankom til lejren, blev de mødt af bunker af afklædte kvindelig; et billede, der stadig forfølger den nu 84-årige dame.

Nedslidende arbejde blev udført på en diæt af tynd suppe og et enkelt stykke brød dagligt, fangerne arbej-

dede sig selv ihjel. En jødisk medfange, der i kraft af et ingeniørstudie havde fået arbejde på en våbenfabrik, frelste Arlette fra denne skæbne. Som hun selv siger, var det held, der førte hende levende ud af lejren.

Jeg har, som så mange andre, besøgt Auschwitz, og gået rundt i lejrene hvor millioner af mennesker mistede livet, slagtet som kreaturer med en smitsom sygdom. Set gaskamrene og krematorierne, henrettelsespladserne og barakkerne, hvor tusindvis af fanger var stuvet sammen som i en svinestald under forhold, man end ikke ville byde dyr. Men jeg har ikke været der som *dem*. Alle de indtryk, jeg har gjort mig gennem film, bøger og foredrag kommer fuldstændig til

kort i selskab med en, der oplevede det på første hånd.

Hvad man ikke får med, når udenforstående fortæller historien, er alle de små detaljer, der var for ubetydelige til at blive gengivet i historiebøgerne, men som gør beretningen så meget desto mere levende: hvem interesserer sig for, at man i Frankrig kaldte Gestapo-office-rerne pantere på grund af deres sorte uniformer?

Efter at foredraget er endt, og Arlette har besvaret et par spørgsmål, inviterer hun eleverne op til talerstolen

for at se nogle ting, hun har taget med. Da jeg træder nærmere løfter hun op i venstre ærme, og viser sin fangetatovering frem: nr. 74853. To jødestjerner ligger på talerstolen med den franske påskrift "juif", og da jeg senere træder ud til endnu en varm, dansk sommerdag priser jeg mig lykkelig over at være født så sent.

Niels Jakob Kyhl Jørgensen

Ribe Katedralskole bygger

**Fem renoverede lokaler til naturfag,
tre renoverede lokaler til musik,
en ny bygning med fem klasselokaler,
et væksthuse og et observatorium**

I efteråret 2008 fik Ribe Katedralskole en bevilling til at bygge 2 laboratorier og 2 nye undervisningslokaler

for. Baggrunden var behovet for flere og mere tidssvarende lokaler til naturvidenskabelige fag. Skolen havde simpelthen ikke tilstrækkelig plads til eksperimentelt arbejde i fagene fysik, kemi, biologi og naturgeografi. Netop sådanne øvelser i naturvidenskabelige fag er et væsentligt led i den reform af gymnasiet, der er gennemført i løbet af de seneste år. Hertil kommer overtagelsen af hf fra Ribe Seminarium med virkning fra 1.

august 2008 som følge af seminariets flytning til Esbjerg. Der er nu fire hf-klasser på skolen, der skal skaffes plads til i tillæg til de atten gymnasieklasser. I projekteringsfasen ændredes byggeprojektet, således at de 3 klasselokaler, der var i skolens rundgang, nu er blevet ombygget til naturfagslokaler. Alle lokaler i Rundgangen er herefter faglokaler. Det gør det lettere at bruge fælles samlinger i de naturvidenskabelige fag.

Det bidrager derudover til et professionelt naturvidenskabeligt miljø. De naturvidenskabelige lokaler er blevet ombygget i sommerferien 2009 og er blevet helt færdige i efteråret. De er også en æstetisk gevinst. De står med smukke lyse farver, med nyt inventar og moderne IT-udstyr som elektroniske tavler og projektorer. De har her i efteråret vist deres berettigelse, når mange elever havde projektopgaver med eksperimentelt indhold.

I projektet er der også blevet råd til at renovere skolens tre musiklokaler med nyt inventar og bedre muligheder for at udnytte det meget udstyr, der hører med til musikfaget.

Sidste fase i byggeriet og i virkeligheden forudsætningen for det samlede projekt har været, at vi kunne inddrage skolens parkeringsplads og opføre en bygning med fem store klasselokaler. Byggeriet er godt i gang. Vi holdt rejsegilde i slutningen i september og ser frem til indvielse i februar eller marts 2010. Også her bygger vi med inddragelse af alt moderne udstyr – elektroniske tavler, projektorer, fleksible lokaler med foldevæg.

Byggeriet har været genstand for debat – både med hensyn til placering og æstetik.

Skulle det ligne borgerhuse? – eller måtte man godt se, at det er en skole, der ligger her? Det sidste synspunkt vandt. Og den nye bygning kommer til at spille smukt sammen med skolens hovedbygning fra 1856, og den kommer til at fylde gadebilledet ud, sådan som det er overalt i den gamle by.

Byggeperioden har krævet tålmodighed fra lærere og elever. Når man inddrager eksisterende lokaler til ombygning og andre formål, må man sikre erstatnings-

lokaler. Det har vi gjort i Bispegade Skole, hvor vi lejer fire lokaler. De klasser, der nu bor derovre, vil vende tilbage til skolen, når nybyggeriet er færdigt. Det glæder de sig til sammen med deres lærere.

Et byggeri sætter også nye ideer og ønsker i gang. Fysik kunne godt tænke sig et observatorium. Det bygger vi i forbindelse med biblioteket, hvor der er et tårn, der kan inddrages og ombygges. Biologi ønsker et

væksthus. Det bygger vi ind i en niche fra sidste udbygning af naturvidenskabsfløjen i 2003. Med den udbygning, der nu sker af skolen, har vi løst kapacitetsproblemer, og naturvidenskab har fået væsentlig bedre forhold. Vi vil have plads til alle, der søger skolen, og vi vil også give dem rigtig gode forhold i naturvidenskabelige fag.

Bent Karsdal

412 elever i brobygning

Kan man som 9. kl.-elev i løbet af en uges brobygningsforløb på et gymnasium nå at føle sig hjemme på stedet? Hvis man skal tro en af deltagerne i et af de 21 brobygningsforløb, som blev afholdt på Ribe Katedralskole i skoleåret 2008-09, så kan man.

I skoleåret 2008-09 deltog 412 elever i et brobygningsforløb på Ribe Katedralskole. Året før var der kun 23 elever i brobygning på skolen. Den massive stigning i antallet af brobygnings elever er en følge af store ændringer i uddannelsesvejledningen af grundskoleeleverne. Der arbejdes på alle områder for at øge antallet af elever, som gennemfører en ungdomsuddannelse. I dag er det sådan, at omkring 80% af de unge, som forlader grundskolen, efterfølgende gennemfører en ungdomsuddannelse, men målet er, at 95% af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse. Som et led i indsatsen for at nå dette mål sættes der fra skoleåret 2008-09 på mange områder på at lette overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse og at kvalificere elevernes valg af ungdomsuddannelse. Målet er at sikre, at eleverne vælger den for dem rigtige ungdomsuddannelse i første valg, undgår omvalg og gennemfører deres ungdomsuddannelse på den forventede tid.

Den største indsats for at nå dette mål gøres gennem en grundlæggende ændring og udbygning af brobygningsaktiviteter for grundskoleeleverne. For fremtiden skal alle 8. kl.-elever deltage i to introduktionskurser hver af en varighed på 2½ dag på to forskellige ungdomsuddannelser. 9. kl.-elever, som er usikre på deres valg af ungdomsuddannelse, kan vælge at deltage i brobygningsforløb af en uges varighed på op til to ungdomsuddannelser, og 10. kl.-elever har to obligatoriske brobygningsforløb på to forskellige ungdomsuddannelser af hver en uges varighed.

På Ribe Katedralskole ser vi denne nye ordning som en spændende mulighed for at få en tidlig kontakt med kommende elever. I fremtiden er det ikke umuligt, at en elev, der påbegynder sin ungdomsuddannelse på Ribe Katedralskole, faktisk allerede inden sin start i 1.g eller 1.hf har tilbragt op til 2½ uge på skolen fordelt på brobygningsforløb i både 8., 9. og 10. klasse. Derfor har vi planlagt vores tilbud til eleverne, således at de vil møde forskellige fag og arbejdsformer og opleve, at fokus i undervisningen ændres fra år til år, hvis de vælger at deltage i vores brobygningstilbud i både 8., 9. og 10. klasse.

For 8. kl.-elever er undervisningen tilrettelagt som et projektforsløb lig de forløb, som gymnasieeleverne har i forbindelse med undervisningen i Almen Studieforbere-

redelse. Eleverne skal vælge sig ind på en af fire forskellige retninger, som repræsenterer de studieretningsfamilier, som vi udbyder på STX på Ribe Katedralskole. De fire retninger er *Naturvidenskab*, *Musik*, *Sprog og kultur* og *Samfund*. I skoleåret 2008-09 deltog i alt 212 8. kl.-elever fordelt på 12 hold i et introduktionskursus på Ribe Katedralskole.

73 af 8. kl.-eleverne havde valgt *Naturvidenskab*. Her var emnet *Robotter*, og der blev arbejdet med robotter fra både en teoretisk og en praktisk vinkel i fagene fysik, matematik og dansk. Med udgangspunkt i Legos Mindstorms robotter blev det gennemgået, hvordan en robot virker. Eleverne byggede og programmerede selv robotter og arbejdede i den forbindelse med programmeringstekniske begreber som f.eks. løkker, forgreninger og sande/falske udtryk og med konstruktion af fundamentale geometriske figurer både ved hjælp af

lineal og passer og med robot. En samfundsmæssig og litterær vinkel på emnet fik eleverne gennem læsning af avisartikler om malke- og militærrobotter og af skønlitterære tekster af Peter Seeberg og Svend Aage Madsen.

Musikretningen blev valgt af 39 elever. De arbejdede med emnet Hip hop i fagene musik, engelsk og historie. Som baggrund for *hip hop* - genrens udvikling fik eleverne en introduktion til de sorte amerikaneres historie fra borgerkrigen til i dag med fokus på borgerrettighedsbevægelsen, Martin Luther King og Malcolm X. De læste og analyserede 2pac's tekst: "Panther Power" på engelsk og blev introduceret til hip hoppens historie, baggrund og opståen. Og så spillede og sang de naturligvis hip hop - musik som Coolios "Gangsta's Paradise" og Claes Wegeners "Rytmeræs".

Emnet for de 55 elever, som havde valgt *Sprog og kultur*, var *Kultur mødet mellem islam og Vesten*. Her arbejdede de i fagene engelsk, religion og samfundsfag med London som multikulturel storby. Eleverne blev introduceret til teorier om socialisation og identitet, gruppeidentitet og etnocentrisme og teorier om forskellige integrationsformer, kulturkonflikter og kulturmøder. De læste og analyserede blandt andet uddrag på engelsk af Monica Alis roman "Brick Lane", de så uddrag af filmatiseringen af romanen, og de læste om og diskuterede forskellige typer af hovedbeklædning ud fra en religionsteoretisk synsvinkel.

De 45 elever, som havde valgt *Samfundsretningen*, arbejdede med *Politiske beslutningsprocesser*. I et samarbejde mellem fagene samfundsfag, matematik og dansk fik eleverne kendskab til, hvordan politiske beslutningsprocesser forløber, idet de selv gennemspillede en konkret politisk beslutningsproces i et rollespil. Rollespillet handlede om, hvordan en given sum penge skal fordeles; på hvilke områder skal der bruges flere penge, og på hvilke områder skal der spares penge. Som forberedelse til rollespillet blev eleverne introduceret til politiske partier, de blev introduceret til stati-

stik og sandsynlighedsregning, og de arbejdede med retoriske appelformer og argumentation.

Der indgår, som det ses ovenfor, kun tre fag i hvert af de fire introduktionskurser, som 8. kl.-eleverne kan vælge imellem. Formålet med forløbene har ikke været at præsentere eleverne for de mange og meget forskellige fag, som det almene gymnasium indeholder. Vi har derimod villet give eleverne mulighed for at opleve et gymnasie-fagligt miljø og niveau og gymnasiale arbejdsformer gennem beskæftigelsen med et fagligt emne indenfor den studieretningsfamilie, som eleverne har vist interesse for. Er eleven stadig i tvivl om sit ungdomsuddannelsesvalg, kan eleven efterfølgende deltage i brobygningsforløbet for 9. kl.

Da den nye model for brobygningsaktiviteter først trådte i kraft i skoleåret 2008-09, havde 9. kl.-eleverne i skoleåret 2008-09 ikke deltaget i introduktionskurser, da de var 8. kl.-elever. Mange af dem valgte derfor at tage imod tilbuddet om frivillig brobygning i 9. kl. Sådan vil det ikke blive i fremtiden, hvor alle elever har deltaget i introduktionskurser i 8. kl. En meget stor del af eleverne forventes at blive afklaret om deres ung-

domsuddannelsesvalg allerede efter 8. kl.-introduktionskurserne, og de vil derfor ikke have behov for at udnytte tilbuddet om frivillig brobygning i 9. kl. I skoleåret 2009-10 er der derfor tilmeldt langt færre 9. kl.-elever til brobygning på Ribe Katedralskole end de 90 elever, som fyldte 4 hold i 2008-09. En stor del af de 90, som var på skolen i brobygning i 9. kl. er nu startet i 1.g. Andre af dem har tilmeldt sig endnu et brobygningsforløb på Katedralskolen i løbet af 10. kl.

Undervisningen i brobygningsforløbene for 9. og 10. kl.-elever er tilrettelagt med forskelligt fokus. 9. kl.-eleverne skal først og fremmest opleve en variation af gymnasiale arbejdsformer, og 10. kl.-eleverne skal så vidt muligt bibringes en fornemmelse af, hvad det vil sige at arbejde på et gymnasie-fagligt niveau. For begge årgange gælder det, at de præsenteres for en længere række af fag, der repræsenterer både obligatoriske fag som dansk, matematik og historie og typiske studieretningsfag som engelsk, musik, samfundsfag og biologi eller fysik. I fagene er der blevet arbejdet med emner som *Harry Potter*, retorik, prævention, filmmu-

sik, normer og livsformer i Danmark, linearitet og sociale forhold i det 19. årh.

For 8. og 9. kl.-elever er der ikke et tilbud om hf - brobygningsforløb. Da hf kræver, at man har afsluttet et 10. skoleår for at kunne optages, har vi besluttet kun at tilbyde hf - brobygning for 10. kl.-eleverne. På hf - brobygning oplever eleverne ligesom på stx - brobygning et gymnasie-fagligt miljø og niveau. De møder obligatoriske fag som dansk, engelsk og matematik, naturfag som biologi, kulturfag som samfundsfag og valgfag som billedkunst, musik og psykologi. I skoleåret 2008-09 deltog 11 elever i hf - brobygning. I skoleåret 2009-10 er der tilmeldt 18 til hf - brobygning.

De elever, som deltager i brobygningsforløbene på Ribe Katedralskole, kommer fra hele skolens store opland mod nord, øst og syd og fra rigtig mange forskellige skoler. Udover fra Ribe-området, kommer der elever fra bl.a. Bramming, Gørding, Holsted, Brørup, Rødding, Gram og Skærbæk, og en stor gruppe elever kommer fra Rejsby Europæiske Efterskole. Planlægningen af brobygningstilbuddene, således at eleverne

på de mange grundskoler frit kan vælge, hvilke ungdomsuddannelser og hvilke skoler de ønsker at besøge, er et stort puslespil. Dette puslespil er blevet lagt i et godt samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejlednings afdelinger i både Ribe-Bramming, Esbjerg, Vejen, Rødding, Gram og Skærbæk, og med de mange UU-vejledere på de lokale skoler, som har hjulpet eleverne med at orientere sig i de mange tilbud og derefter tilmelde sig til forløbene.

De mange brobygnings elever har alle evalueret deres ophold på Ribe Katedralskole, og evalueringerne har fortalt os, at vi skal fortsætte med den model for brobygning, som vi nu har søsat. En af dem skriver i sin evaluering: "Min oplevelse af lærerne og undervisningen er klart positiv. De har været venlige og taget godt imod en. Man har ligesom følt sig lidt hjemme, og det er lærernes skyld." Så "lidt hjemme" kan man godt nå at føle sig, selvom en uge er kort tid.

Lise Vind Petersen

Studietur til Berlin med 2o

Mandag med 14. september 2009 tog vi på studietur. Turen gik til Berlin.

Vi skulle mødes i Kolding, og klokken 9.35 kørte bussen mod Berlin. Vi var så heldige, at vi skulle dele dobbeltdækkerbus med 2 andre klasser, så bussen var godt fyldt op. Vi havde Anne Marie Gammelgaard og Elisabet Abrahamsen med, så vi havde nok at se til.

Omkring kl. 17.00 samme eftermiddag ankom vi til Berlin, og en lille time senere var vi indkvarteret på vores hotel. Derefter var der dømt afslapning og spisning. Vi spiste på en restaurant, som lå lige ved siden af vores hotel. Jeg tror aldrig, nogen af os har fået så kedelig

mad, som vi fik inde på den restaurant. Da vi endelig havde spist og betalt, gik vi ned og købte nogle øl for hyggens skyld.

Tirsdag morgen var der morgenmad kl. 07.30. Dagen foran os stod på vandretur i Berlin, så vi tog U-bahn ind til Rigsdagen, derfra fortsatte vi på gåben gennem Berlin. Vi så Brandenburg Tor, Holocaust mindesmærke, Muren, Haus am Check point Charlie, og efter en lang dag sluttede vi af med en sejltur på Spree, hvor vi så Berlin fra en helt anden siden. Da vi endelig kom hjem til hotellet, var vi alle vildt trætte efter den lange gåtur. Vi gættede på, at vi havde gået op til 25 km.

Onsdag tog vi fra hotellet klokken 9.30, med kursen mod "Story of Berlin", et moderne museum om Berlins historie. Efter at vi havde holdt frokostpause, fik vi tildelt nogle områder i Berlin, hvor vi skulle ud og lave feltarbejde i samfundsfag. Nogle grupper kom ud i rige dele af Berlin, og andre kom ud i mere fattige dele af Berlin (det gamle Vest-Berlin.)

Torsdag skulle vi ud og se Sachsenhausen, en af de første koncentrationslejre der blev opført. Vi skulle selv gå rundt og se den store koncentrationslejer. Da vi havde været der et par timer gik den 35 km lange togtur hjemad. Det skal lige siges, at vi havde eftermiddagen fri, så for nogle skulle der kigges på butikker på Alexanderplatz, og for andre gik turen hjem eller andre

steder hen. Om aftenen var der nogle af os, som valgte at tage i byen, så vi tog U-bahn'en over til det vestlige Berlin, hvor vi tog på Matrix, et kæmpe diskotek. Kl. 03.00 om natten tog vi toget hjem til vores hotel, hvor vi lige kunne nå at sove en time, inden vi skulle til at pakke, rydde op og spise morgenmad, inden vi skulle hjem til gode gamle Danmark.

Kl. 07.45 gik bussen hjemad. Der var meget stille i vores del af bussen, for stort set alle sov hele vejen hjem. Vi var hjemme i Kolding omkring kl. 17.00. Derfra blev vi spredt for alle vinde, nogle tog toget hjem til Bramming og videre til Ribe, nogle blev hentet i Kolding af forældre og andre.

Marie Louise Storgaard

Reportage fra London

London er en pulserende storby, med rig mulighed for kulturelle oplevelser, dette indebærer spændende museer, smukke bygninger, parker og et enestående gadeliv. Blandt disse museer er National Portrait Gallery. Museet har en unik samling af portrætter af kendte personer helt fra middelalderen til i dag. Disse portrætter er afbildninger af alt fra kongelige til rockstjerner. Museet er bygget kronologisk op, således at man starter ovenfra med det ældste og slutter nedenfor med det nyere.

Et af billederne, vi fandt særlig interessant, var Maggi Hambling fra 1945, som befandt sig på 1. sal sammen med Paul McCartney. Billedet er et selvportræt, hvor hun har placeret sig selv siddende til højre for midten. Det betyder, at der er masser af plads omkring hende, og den udfylder hun med forskellige elementer, som har referencer til personlige forhold. Her optræder både dyr og materielle ting. Men det, vi fandt særligt spændende, var måden, hun valgte at afbilde sig selv på. ”Jeg konfronterer mig selv, konfronterer beskueren med det ene øje, omringet af forvirringen i mit liv... Du kan se, at jeg er en kunstner, fordi jeg har tre hænder, én til at holde penslen, én til drinken og én til cigaretten”

Vi tror, at begrundelsen for at fremstille sig selv således, er at vise, at hun ikke tager tingene så højtideligt. Hun retter sig ikke efter autoriteter, men tager sit liv i egne hænder. Hun har en impulsiv og kunstnerisk livsstil. Hendes syn på verden er afslappet, og hun tager den næste dag som den kommer.

Det gyldne snit er et meget kendt og brugt virkemiddel i mange sammenhænge, f.eks. i medier og på billeder. Grundstenene i det gyldne snit er opbygget af fibonaccitallene som findes mange steder i naturen f.eks. på grankogler og solsikker. Definitionen af fibo-

naccital er, at man starter ved tallet 1, som man lægger sammen med sig selv, og summen heraf dette er det næste tal i rækken. Talrækken er uendelig, da man hele tiden lægger det forrige tal til det nye tal og får det næste tal i rækken.

De to vandrette streger i det gyldne snit bliver dannet af nogle af elementerne i billedet. Den ene lodrette streg går direkte igennem Maggi Hambling. Der forekommer et perspektiv i billedet, da man kan se skygger og dybde ved de forskellige elementer, men alligevel ser derfor ud som om, at de bare er blevet sat på et fladt lærred.

Som man kan se er billedet malet ved 2. Verdenskrigs slutning, dette kan være årsag til det kaos, der befinder sig på billedet. Dette kan muligvis være en overfortolkning, da der ikke direkte indgår krigsobjekter.

På 2. sal fandt vi et stort maleri kaldt "The Capel Family". Det er et familieportræt, som viser faderen, moderen og deres fem børn. Billedet tiltrak os, da vi følte en tvetydighed. Først og fremmest lignede det et traditionelt maleri fra 1600-tallet. Midt i lokalet var der placeret en bæk, så man havde mulighed for at sidde og studere billederne nærmere. Det var først da vi satte os ned, at vi opdagede det meget anstrengte ansigtsudtryk og de underlige perspektiver.

Det gik hurtigt op for os, at den materielle rigdom de fremviste dækkede over tristere forhold. Det er selvfølgelig svært at regne ud, hvad dette skyldtes, men teksten til billedet oplyste, at de var bekymrede over nogle voldssituationer.

Det er på dette tidspunkt altafgørende at have høj status i samfundet, det fornemmer man også tydeligt på billedet, da de bl.a. viser deres store have frem og er klædt i smukt tøj.

Denne familiens verdenssyn fokuserer på materialistiske goder og høj status. Samtlige børn er blevet

lovet væk til jarler og baroner, for at bevare æren i familien.

Der er ingen tvivl om, at vi synes galleriet var ekstremt spændende og fascinerende. Hvert eneste billede fik plads til at udtrykke sig, og som beskuer blev man ikke forstyrret af andre elementer når man iagttog portrætterne. Dette skyldes at der var god plads mellem billederne, og at de var tilpasset omgivelserne, for eksempel var væggene mørke i den gamle del af udstillingen, hvor billederne var indrammet i store gulddrammer. Modsatningsvis var den moderne del af udstillingen minimalistisk og lys, hvilket afspejler vores tid.

Det var store rum med højt til loftet, men alligevel var akustikken fantastisk, da man ikke blev forstyrret af de andre gæsters småsnakken.

Et besøg på National Portrait Gallery kan bestemt anbefales, hvis man kommer til storbyen.

*Anne Sofie Nørrevang,
Anja Freja Holst Thomsen og Susanne Vigsø*

Nyt om IT: Nyt IT!

Ribe Katedralskole har fået nyt IT-system og meldt sig ind i et IT-fællesskab, ITC-Fyn med 28 gymnasier og VUC'ere fra hele landet.

Blandt de mange investeringer, vi har foretaget, er etableringen af ny kraftig bredbåndsforbindelse via et lyslederkabel til TDC. Der er indkøbt en række nye skole pc'ere, og der er etableret nye muligheder for eleverne, så de kan printe, når de går på skolens trådløse netværk med deres egne bærbare computere. Til lærerne er der indkøbt nye lærerpc'ere til 1/3 af lærerne, mens resten af lærerpc'erne har fået nye programmer.

Alle skolens pc'ere dvs. administrationens computere, lærernes bærbare og skolepc'erne har nu fælles programmer, Office 2007 og Outlook.

På kontoret har man også tilsluttet sig ITC-Fyn, så undervisning og administration er samlet i en løsning med to netværk.

Med hensyn til investeringer, så er det videre besluttet at etablere et helt nyt trådløst netværk, der dækker hele skolen, det nye byggeri samt hallen.

Det nye netværk med "Miru"-teknologi betyder, at netværket skal styres centralt fra Odense, og at de for-

skellige accespoints fungerer sammen i en pulje, så man i hverdagen ikke kommer til at mærke, hvor man befinder sig i forhold til det enkelte accespoint, og at nettet ikke bliver overbelastet uanset, hvor brugerne bevæger sig hen, og hvor mange de er.

Dette trådløse netværk tager højde for den udvikling, at eleverne i højere grad har deres egne bærbare pc'ere med i skole. Det er en fleksibel løsning, der dog kræver enten netbooks med gode batterier eller rigelige el-stik i klasselokalerne.

Videre er der planer om, at skolen etablerer en fiberforbindelse til hallen således, at fremtidens eksaminer med elektroniske opgaver, brug af internettet til eksamen og elektronisk aflevering kan lade sig gøre.

Problemer med snyd med internettet til eksamen kan løses ved at opgaverne bliver udformet, så man netop skal demonstrere sin faglighed ved at bruge internettets muligheder.

Man har allerede ideer om, at eleverne skal aflevere deres eksamensopgaver via et brugernavn direkte til ministeriets server! Ja, fagre nye verden vinker forude, mange konvolutter og håndtering af papirer vil kunne spares væk, mens elevernes kompetencer også i at anvende Word, Excel eller fagprogrammer kan formidles direkte til censorerne.

De nye computere og programmer kommer ikke og stiller sig op af sig selv. Med i aftalen med ITC-Fyn er, at ITC-Fyn og Ribe Katedralskole i fællesskab har ansat en IT-supporter, der er fast tilknyttet Ribe Katedralskole fire dage om ugen.

Sune Carlsen, som er nyuddannet IT-tekniker fra Danfoss på Als, har allerede nu indrettet sit kontor i Villaen, hvor lærere og elever har glæde af få løst de små og store udfordringer, IT giver i hverdagen.

Overgangen fra Ribe Katedralskoles egen IT struktur til den nye struktur som del af ITC-Fyn begyndte den 7. september, hvor skolens post blev flyttet. Derefter kom den store omæltning fra den 21. september og resten af

ugen, hvor alle skolens pc'ere blev koblet til den nye server og fik nye opsætninger.

Nu er elever, lærere og det administrative personale godt igang med at lære det nye system at kende, lærerne har været på kursus i de nye programmer, og hele systemet skal evalueres, når vi har fået nogle flere erfaringer.

Beslutningen om, hvilken løsning vi ville have med hensyn til IT, har været undervejs siden starten af 2009. Udgangspunktet var, at Ribe Katedralskole har haft en omkostningseffektiv IT-struktur, men nogle udfordringer er svære at møde for en lille IT-organisation.

Dels er det svært at opbygge specialviden, dels er det svært at opretholde support ved sygdom eller ferie.

Diskussionen blev videre ansporet af, at undervisningsministeriet pegede på IT som et af de områder, der skulle undersøges med henblik på etablering af administrative fællesskaber.

Ribe Katedralskole gik derfor i gang med – på vegne af de 16 gymnasier i Syd- og Sønderjylland – at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for fremtidig edb-drift og support. Undersøgelsen blev foretaget af konsulentfirmaet Capacent. Med Ribe Katedralskole som model skole udarbejdede Capacent et ydelseskatalog og vurderede de mulige udbydere.

Forløbet viste, at det i praksis i høj grad handler om, hvilke udbydere der findes, og hvad de tilbyder. Processen med udarbejdelsen af ydelseskataloget var dog meget nyttig med hensyn til at opbygge en indsigt i, hvad det faktisk er, vi gør i forvejen, og hvilke valgmu-

ligheder og udfordringer, der ligger i en udvikling af skolens IT-organisation.

I praksis blev det i høj grad personale og organisation, der var de afgørende parametre i valget af udbydere. At få en stabil support og adgang til en ekspertise opbygget i et større fællesskab var vigtigere end for eksempel valgene af IT-teknologi og software.

Det endte med, at skolen valgte ITC-Fyn. Det gjorde vi ud fra en vurdering af ITC-Fyns lange erfaring med de almene gymnasier og ud fra, at geografien gav gode muligheder for at etablere et samarbejde med gymnasier i trekantområdet. Det er da også besluttet, at vores nye supportere skal være en dag om ugen i Kolding, ligesom han i nogle sammenhænge skal til Odense, hvor ITC-Fyn er placeret.

Skolens byggeri har også betydet, at vi har måttet

tænke på fremtidens IT. Med renoveringen af de 5 naturvidenskabelige lokaler og nybyggeriet af 5 almindelige undervisningslokaler havde vi 10 lokaler, der skulle have nye tavler. I den forbindelse besluttede vi at fremtidssikre tavleløsningen ved at integrere de fysiske tavler med nyindkøbte Hitachi interaktive tavler. De nye kridttavler er dobbelttavler, der kan rulles op og ned således, at de interaktive tavler er placeret bag rulletavlerne.

Det betyder at lærerne får en valgfrihed mellem kridt og elektronisk formidling.

Også et lærred til at vise film eller Power Point præsentationer et der blevet plads til de i de nye lokaler. Det betyder, at der skal to projektorer op i hvert lokale. Samtidigt sikrer det, at lærerne har en frihed og en fleksibilitet til at vælge undervisningsmidler til den enkelte lektion.

Al den teknik skal man selvfølgelig vænne sig til som lærer og elev. Der er mange muligheder, og mulighederne skal selvfølgelig ses i forhold til, hvor lang tid det f.eks. tager at tænde for pc'en og uploade programmerne osv.

I Pædagogisk råd og IT-udvalget er lærerne, eleverne og ledelsen i gang med at diskutere en IT-politik for skolen. Lærernes vigtigste pointe er, at IT-systemet skal være stabilt, og det er netop hvad tilslutningen til ITC-Fyn har som hovedformål.

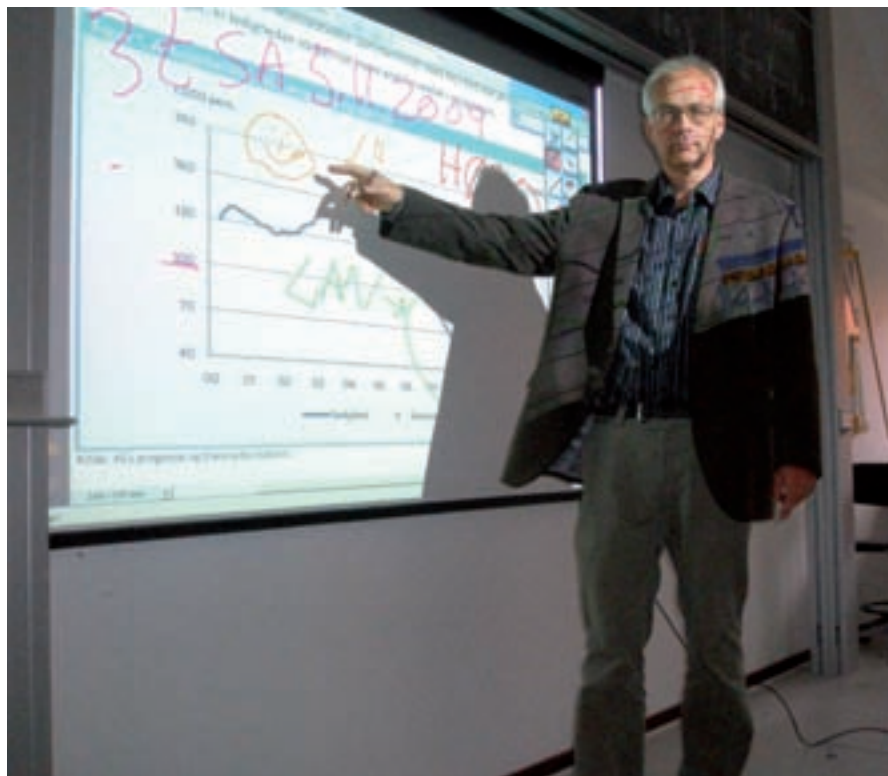
Eleverne har i en evaluering af valget af undervisningsformer fra foråret svaret, at de efterlyser en højere anvendelse af IT i undervisningen.

IT er da også en vigtig kompetence for de unge, der skal ud på arbejdsmarkedet i dag, hvor IT er et uundværligt redskab.

IT kan også være fascinerende i sig selv. IT kan anskueliggøre formler eller indsamlede data, og sprogprogrammer kan træne elevernes evner i grammatik. IT kan inddrage den virtuelle verden, der udfoldes på internettet. Aktuelle tekster, billeder og musik kan indtages direkte i undervisningen.

Så et klasseværelse fuld af teknik er ikke garanti for faglighed og læring, men det kan give nye muligheder og oplevelser i undervisningen og på den måde styrke både fortroligheden med IT og udløse vigtig faglig indsigt.

Henrik Kjar

Nye laboratoriefaciliteter

Mandag den 29. juni gik det løs: Fysiklokalet (Rfy) og det tilhørende samlingslokale skulle ryddes, så håndværkerne kunne gå i gang med at ombygge lokalerne.

Her ses Rfy tømt for borde og stole.

Det var ikke alle elever, der kunne holde sommerferie i uge 27. Skabene i samlingslokalet, der indeholdt fysikapparatur, skulle tømmes. Det sørgede nogle flittige elever for.

Her ses resultatet af flere timers arbejde.

Nu er arbejdsbordene fjernet fra fysiklokalet – mon det nogensinde bliver muligt at lave øvelser her igen?

Ja – det lykkedes minsandten. I slutningen af august måned kunne de 2 nye laboratorier (vådlaboratoriet og tørlaboratoriet) tages i brug.

Elever fra 3g Fy/2 er her i gang med at undersøge pendulbevægelsen.

Håndværkerne var godt nok ikke færdige med at arbejde, men derfor kunne 2t fy jo godt undersøge bjælkers nedbøjningsevne.

1d bi mikroskoperer på livet løs.

Og 2h3g Ke laver et forsøg med kemisk ligevægt i vådlaboratoriet.

Bente Ramskov Andersen

Forskningens Døgn på Ribe Katedralskole

Den 23. april var Forskningens Døgn i Danmark. I den forbindelse gav Ribe Katedralskole både elever og offentlighed lejlighed til at møde forskere og eksperter, som kunne fortælle om det sidste nye inden for hver deres speciale. Nogle af foredragene erstattede almindelige timer, mens andre foredrag var placeret om aftenen og var velbesøgte.

Den almindelige skoledag bød på emner som "Dyrs tilpasningsevne til ekstreme leveforhold", "Ålegræs" og "Pesten og kirken i senmiddelalderen". Om aftenen kunne alle og enhver komme og høre om gladiator-

kampe i antikkens Rom eller om muligheden for liv andre steder i universet end på Jorden. I løbet af dagen kunne man altså få svar på spørgsmål som: Hvad gør dyr, når ilten forsvinder? Hvordan kan man konstatere økosystemets tilstand ved de danske kyster? Er der en sammenhæng mellem pestepidemier i Danmark og gaver til kirken? Hvordan får man politisk magt? Er vi alene i universet?

Sådanne emner er på samme tid både snævert faglige og bredt samfundsmæssigt relevante, idet de også giver et begreb om spillereglerne på områder som miljø, politisk magt og krisehåndtering.

Ribe Katedralskole ser Forskningens Døgn som en naturlig forlængelse af den daglige undervisning, der i kraft af ekspertise og aktualitet højner det faglige niveau, og som en mulighed for kontakt til det omgivende samfund, der således kan drage nytte af skolen som formidler af alment interessant viden. Ribe Katedralskole vil gerne være med til at skabe fremtidens forskere og skabe forståelse for forskningens nytte. Sådan bliver et samfund egnet til overlevelse.

Bent Mortensen

Besøg fra Hayes School

I oktober 2009 modtog 16 elever fra Ribe Katedralskoles 3s ligeså mange elever fra den anden side af Nordsøen, nemlig fra Hayes School i London. De britiske elever skulle blive i Danmark i 4 dage, og i løbet af det korte visit skulle de både omkring Vikingemuseet, Mandø, Esbjerg og Domkirken.

Kontakten til Hayes School var opstået i foråret, da den daværende 2s var på studietur i London, og i den

forbindelse på besøg på Hayes School. Siden foråret havde vores lærer Kirsten Beck og den engelske kontaktperson så arbejdet ihærdigt på at få et genbesøg op at stå.

Endelig skete det så i efteråret, og man må sige, at det både set fra et engelsk og dansk synspunkt har været en forrygende succes.

Den første aften blev brugt på at lære hinanden lidt

bedre at kende, og de fleste værtsfamilier var så heldige at blive begavede med sjove London-souvenirs. Mandag skulle eleverne med os i skole og følge undervisningen, hvilket der i flere af fagene kom nogle sjove situationer ud af, når lærerne genopfriskede deres skoleengelsk.

Mandag aften var der inviteret til stort gilde i Rundgangen, hvor både værtsfamilier, lærere og selvfølgelig elever var inviteret.

Tirsdag sendte vi tidligt om morgenen gæsterne af sted med bussen mod Vester Vedsted, hvorfra de skulle med traktor til Mandø. På Mandø var de på en guidet rundtur og ude at fiske, hvilket ifølge dem selv var en

stor oplevelse. Desuden var de på rundtur i Ribe by og på besøg på Vikingemuseet.

Om eftermiddagen blev der hygget rundt omkring hos værterne i de forskellige byer, og om aftenen tog vi gæsterne med i byen for at få en øl på Valde.

Onsdag var de på blandt andet på shopping i Esbjerg, inden turen gik til Billund Airport og et tårevædet farvel fandt sted.

Udvekslingen, som jo var den første af sin slags, var en super oplevelse, og kan helt sikkert anbefales til de kommende årgange.

Maja Hagedorn Hansen

44 Bryster

22 gipsafstøbninger af bryster fra skolens elever blev udstillet på Ribe Katedralskole i oktober 2009. Her blev beskueren opfordret til at iagttage og studere brysterne ned til mindste detalje. – Ja endda røre ved dem, hvis det var en nødvendighed for at fuldende iagttagelsen.

Brysterne skal ses som kunstneriske objekter. Deres

smukke former, der er unik fra person til person, understreger naturligheden. Det er ægte bryster fra almindelige elever, som vi færdes iblandt til hverdag, der afspejler skønheden i mangfoldigheden.

Simone Sandahl Jensen

Fag i hf-uddannelsen på Ribe Katedralskole

På hf er der både en række fag og faggrupper, alle skal have, og nogle fag, man selv kan vælge. Desuden er der introduktionskursus, værkstedsundervisning og projekter.

- **De obligatoriske fag** er dansk A, engelsk B, matematik C, idræt C, et praktisk/musisk fag (musik C eller billedkunst C)
- **De obligatoriske faggrupper** er kultur- og samfundsfaggruppen (historie B, religion C, samfundsfag C) og den naturvidenskabelige faggruppe (kemi C, biologi C, geografi C)
- **2 - 3 valgfag:** 2 valgfag på B niveau eller 1 valgfag på B og 2 på C niveau eller engelsk A og 2 valgfag på C niveau eller engelsk A og 1 valgfag på B niveau

1. år	2. år
Dansk (A)	
Engelsk (B)	
Kultur- og samfundsfaggruppen: Historie (B) Samfundsfag (C) Religion (C)	
Idræt (C)	Større skriftlig opgave
Musik eller billedkunst (C)	
Naturvidenskabelig faggruppe: Kemi (C) Biologi (C) Geografi (C)	2 til 4 valgfag (A, B eller C)
Matematik (C)	
Værksted	Værksted
	Eksamensprojekt

- **Valgfag på C-niveau:** Psykologi, Filosofi, Erhvervsøkonomi, Datalogi, Tysk fortsættersprog
- **Valgfag på B-niveau:** Matematik, Kemi, Biologi, Naturgeografi, Samfundsfag, Psykologi, Musik, Billedkunst, Idræt, Tysk fortsætter-sprog
- **Valgfag på A-niveau:** Engelsk

Valgfagene er et-årige og ligger i uddannelsens 2. år. Tysk fortsættersprog på B-niveau starter dog allerede i 2. semester i det 1. år og er altså et 1½-årigt valgfag.

Profil for hf på Ribe Katedralskole

HF er tilrettelagt således, at den enkelte elev får mest mulig støtte gennem forløbet.

Introduktionskurset

Kurset ligger i de første måneder af uddannelsen. Her prøves elevens faglige niveau gennem tests, eleven introduceres til hensigtsmæssige studievaner, IT, skolens bibliotek, forskellige arbejdsformer, tutorordning, studiebog og værkstedsundervisning, samt møder skolens elevforeninger.

Tutorordning

Lige fra starten er eleven tilknyttet en bestemt lærer, en tutor, som eleven jævnligt fører samtaler med. Tutoren skal hjælpe eleven til at få et godt og udbytterigt forløb

på hf. Med tutoren taler eleven om, hvad han eller hun kan blive bedre til, så eleven hele tiden arbejder frem mod et mål.

Studiebog

Er et elektronisk dokument, hvor eleven skriver om tutorsamtalerne. Studiebogen er et redskab for eleven, så eleven ved, hvad han eller hun skal blive bedre til og hvordan.

Værkstedsundervisning

Udgør 50 timer af uddannelsen. I værkstedsundervisningen introduceres eleven blandt andet til fagenes fælles metoder og studieteknik, og der arbejdes med eksamenstræning.

Studieretninger og fag i gymnasiet for årgangen, der begynder august 2010

	naturvidenskabelige		samfundsvidenskabelige		kunstneriske		sprogliche			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Studieretninger	Matematik A Fysik B eller A Kemi B eller A	Biologi A Matematik B eller A Muligt 3. studieretningsfag: Idræt B eller kemi B	Samfunds-fag A Matematik B eller A Muligt 3. studieretningsfag: Psykologi C	Samfunds-fag A Engelsk A Matematik B	Musik A Matematik A Muligt 3. studieretningsfag: Fysik B	Musik A Engelsk A Muligt 3. studieretningsfag: Billedkunst C	Tysk fortsættersprog A Engelsk A Muligt 3. studieretningsfag: Samfunds-fag B Muligt valgfag: Psykologi B (kun muligt på denne studieretning) i alt 2 sprog på denne studieretning	Italiensk begyndersprog A Engelsk A Desuden 2. fremmedsprog, dvs. i alt 3 sprog på denne studieretning	Spansk begyndersprog A Engelsk A Desuden 2. fremmedsprog, dvs. i alt 3 sprog på denne studieretning	Latin A Græsk A Desuden engelsk B og 2. fremmedsprog, dvs. i alt 4 sprog på denne studieretning
Fælles fag	Ved siden af alle studieretningerne skal man vælge <i>ét andet fremmedsprog end engelsk</i> (dette gælder dog ikke studieretning nr. 7). Man kan vælge: Et begyndersprog på A-niveau: russisk, italiensk, spansk, fransk, tysk, <i>eller</i> et fortsættersprog på B-niveau: tysk, fransk. Undervisningen i dette andet fremmedsprog begynder samtidig med studieretningerne. <i>Øvrige fælles fag:</i> naturvidenskabeligt grundforløb, almen sprogforståelse, almen studieforberedelse, historie A, dansk A, engelsk B, matematik C, fysik C, biologi C, kemi C (studieretning 1-3 og 5), <i>eller</i> naturgeografi C (studieretning 4 og 6-10), samfunds-fag C, oldtidskundskab C, religion C, musik C <i>eller</i> billedkunst C <i>eller</i> dramatik C, idræt C.									
Valgfag	<i>Valgfagene ligger normalt i 3.g og er følgende:</i> C-niveau: filosofi, psykologi, erhvervsøkonomi, datalogi, naturgeografi, kemi. B-niveau: matematik, fysik, naturgeografi, biologi, kemi, samfunds-fag, musik, billedkunst, idræt, psykologi. A-niveau: matematik, kemi, engelsk, fortsættersprog (tysk, fransk). For studieretning nr. 7 er der dog valgfag allerede i 2.g.									

Grundforløb og studieretningsvalg

Det første halve år i gymnasiet – grundforløbet – er på Ribe Katedralskole fælles for alle nye elever uanset hvilken studieretning, den enkelte regner med at vælge. Dette gør, at alle elever er helt frit stillet, når de i december skal vælge studieretning. Herved adskiller Ribe Katedralskole sig markant fra de fleste andre gymnasier.

De første uger af grundforløbet er planlagt som et introforløb, hvor eleverne introduceres til hensigtsmæssige studievaner, studieteknik, skolens IT og bibliotek, samt møder skolens elevforeninger.

I grundforløbet vil eleven møde mange af de fag, der er relevante, for at eleven på det bedst mulige grundlag kan vælge studieretning. Desuden vil skolen ved forskellige arrangementer i efterårets løb grundigt orientere om valg af studieretning og 2. fremmedsprog.

Valget af studieretning og valget af 2. fremmedsprog skal sammentænkes, og eleven vælger derfor studieretning og 2. fremmedsprog samtidig ved slutningen af grundforløbet.

Det endelige valg af studieretning foretages omkring den 1. december, og undervisningen i studieretningerne begynder midt i januar. Eleverne går i den valgte studieretning de følgende 2½ år, indtil de bliver studenter.

Nogle kombinationer af studieretninger og sprog giver plads til valgfag i 3.g. Andre kombinationer af studieretninger og sprog betyder, at eleven allerede har opfyldt kravene om antal fag i en studentereksamen.

De fælles fag er fordelt over alle tre år således, at nogle er treårige, mens andre er et- eller toårige. En del af de fælles fag optræder allerede i grundforløbet, og andre optræder først i 2. eller 3.g.

Nye fælles "fag" i gymnasiet efter 2005

Almen studieforberedelse

Almen studieforberedelse danner alle 3 år rammen om et samarbejde mellem 3 - 4 fag fra henholdsvis det naturvidenskabelige, humanistiske og samfundsvidenskabelige område. Et af målene med almen studieforberedelse er, at eleverne udvikler sig til studerende.

Almen sprogforståelse

I almen sprogforståelse lægges grundlaget for det videre arbejde med sprog. Med latin som fælles udgangspunkt arbejder eleverne bl.a. med grammatik, sproghistorie og sociolingvistik. Kurset i almen sprogforståelse gør det nemmere for eleverne at lære sprog, og det

fungerer som intro til de sproglige studieretninger.

Man har kun almen sprogforståelse i det første halve år i gymnasiet.

Naturvidenskabeligt grundforløb

Med udgangspunkt i emner, som eleverne kender fra hverdagen, arbejder fagene fysik, kemi, biologi og naturgeografi sammen om at illustrere den naturvidenskabelige tankegang og metode.

Man har kun naturvidenskabeligt grundforløb i det første halve år i gymnasiet, og forløbet fungerer som intro til de naturvidenskabelige studieretninger.

Dubrovnik – Adriaterhavets perle

Dubrovnik, også kaldet "Adriaterhavets perle". Som sidste års vinder af Klassikerforeningens latinkonkurrence for 2.g-elever modtog jeg i april i år en rejse til denne pragtfulde by sammen med min daværende latinlærer, Knud Kalf. Præmien var dog ikke rejsen i sig selv, men derimod deltagelse i *Academia Ragusina*, et seminar for de klassiske sprog, som afholdes hvert år af Euro Classica, den europæiske klassikerforening. Seminaret afholdes på skift i Dubrovnik og Rom (hvor det dog så kaldes *Academia Latina*), og årets emne var overleveringen af den romerske kultur fra Romerrigets fald og op

til trykpressens opfindelse. Jeg må dog sige, at jeg er glad for, at jeg vandt konkurrencen netop sidste år, da jeg to uger inden rejsen havde været på studietur med min klasse til netop Rom, hvorfor det da ville have været en smule kedeligt at skulle til Rom igen. Nu fik jeg i stedet mulighed for at opleve en ny og spændende by med en helt anden kultur – og hvilken kultur!

Rejsen startede mandag. Ud af fjerene klokken alt for tidligt om morgenen og så ellers af sted til Kastrup Lufthavn. Herfra til Wien i Østrig og videre derfra til Dubrovnik. Byen er i sig selv særpræget, idet den både

består af en ny, moderne del – ikke ulig mange andre storbymetropoler – samt en gammel, autentisk del indrammet af en tyk bymur. Selve seminaret foregik i denne smukke, gamle bydel, og det var også her i den gamle bydel, at jeg blev indlogeret, nærmere bestemt på det gamle, klassiske gymnasium, som lignede en typisk, britisk boarding school. Det hele var i en meget autentisk, ældre stil, inklusiv det værelse, jeg fik tildelt, som indeholdt intet mindre end tre katolske symboler – et kors på væggen, et portræt af Jesus samt et lille ikon på

kommoden. Tilføj hertil en lang, mørk, højloftet gang med meterhøje middelaldergobeliner samt et badeværelse, som er placeret helt nede i den anden ende, så har du opskriften på en god omgang paranoia, når du efter mørkets frembrud skal på toilettet. Når jeg ellers formåede at skubbe diverse associationer til gamle slotte med spøgelser og genfærd i baghovedet, var det dog en utrolig oplevelse at bo på et så autentisk sted.

Det skulle da også hurtigt vise sig, at de smukke gamle autentiske bygningsværker, de historiske biblio-

teker, kirker og klostre samt den fantastiske udsigt fra bymuren både ud over selve byen og ud over det glitrende Adriaterhav skulle blive højdepunkterne på selve turen. For da Knud og jeg om tirsdagen mødte op til de første foredrag med papir, blyant og computer i hånden, rede til at skrive noter i massevis og ellers suge til os af indtryk, gik det op for os, at vi foruden den østrigske præsident for Euro Classica, to belgiske og en fransk lærer samt en lille gruppe russiske elever var de eneste, som ikke var fra Kroatien – og foredragene var herefter! Størstedelen af disse foregik nemlig udelukkende på kroatisk, og efter et par dage med foredrag på kroatisk og latin følte man sig efterhånden mere hjemme i latin, end man nogensinde havde gjort før! Dog mødte vi mange flinke kroatiskere, som var meget åbne og snakkesalige, og som hjalp os til at forstå nogle af de ting, vi fik fortalt.

Højdepunkterne på turen var dog som sagt ikke foredragene, men de mange ekskursioner, vi var på. Vi besøgte kirker og klostre, biblioteker og dokumentssamlinger, og på seminarets sidste dag var vi sågar på en heldagsekskursion, hvor vi blandt andet besøgte en smuk klosterruin på toppen af et bjerg. Her forsøgte vi os med noget gregoriansk munkekoralsang, som vi tidligere havde indøvet til en workshop, før turen gik videre til middelalderbyen Ston, hvor vi fik en femretters menu med alt godt fra havet. Kulinarisk set kunne man generelt godt mærke, at Dubrovnik er en havneby, og vi fik smagt en masse nye, spændende retter.

Som en del af seminaret blev der dagen inden denne ekskursion afholdt en konkurrence for eleverne baseret på de førnævnte foredrag, og jeg kan med stolthed melde, at jeg – hovedsageligt ved gætteri – opnåede en delt tredjeplads i denne konkurrence – en præstation, som skaffede mig endnu et diplom, altså det vil sige foruden det diplom, som *alle* seminarets deltagere fik. Jeg fik en fornemmelse af, at de godt kan lide diplomer i Dubrovnik ...

Om aftenen blev der afholdt en gallamiddag på en fin restaurant, hvor Knud og jeg bemærkelsesværdigt nok var de pæneste klædte, og lørdag gik turen ellers hjemad igen. Selv om jeg var træt og mentalt mættet oven på alle oplevelserne og indtrykkene, havde jeg dog en god fornemmelse indeni. Dubrovnik er en utrolig smuk og historisk rig by, og det var meget interessant som skandinaver at opleve den væsentligt anderledes kultur og væremåde, som folk i Kroatien har. Jeg kan varmt anbefale, at man under sig selv et besøg i denne fantastiske by – om det så er fordi, man elsker flotte bygningsværker, eller fordi man er historisk interesseret, eller simpelt hen fordi man godt kan lide at være turist i et land, der ikke ligner ens eget. Hvad grunden end er, så er Dubrovnik så sandelig et besøg værd!

Daniel Blom Paulsen

Det er godt og hot med sprog

Jeg drikker

Columbiakaffe og ceylonte
Fransk, italiensk og chilensk rødvin
Spansk sherry
Skotsk whisky
Tysk sekt
Rom fra Cuba
Russisk vodka
Men uanset hvor meget jeg drikker sejler jeg op ad åen

Jeg spiser

fransk baguette
Italiensk pizza
Spanske tapas
Russiske blinis pandekager
Tyske pølser
Amerikanske cupcakes
Alle disse ord mødes i min mageløse mund ligesom
flæskesteg og tapas, så jeg næsten tror de er danske!
(frit inspireret af Benny Andersen: Men midt i det hele
er jeg så pæredansk)
Sådan kunne jeg blive ved.

Elevers argumenter for at vælge sprog er mange.

I 2u engelsk-spansk studieretning siger alle, at sprog er ”spændende”, det er sjovt og berigende at lære ”nyt”.

På Ribe Katedralskole har vi tradition for at undervise i fremmedsprog. Eleverne kan vælge de klassiske sprog, latin og græsk, og de moderne fremmedsprog, hvor vi udbyder en stor vifte: fransk, engelsk, tysk, russisk, spansk og italiensk, nævnt i den rækkefølge, sprogene kom ind i gymnasiets tilbud.

Elever i dagens gymnasium er præget af lyst til at kende til eksotiske steder og kulturer. For dem er ver-

den blevet mindre. Vi lever i en globaliseret tid, hvor alle kan og helst skal kunne kommunikere med hinanden. Ved at lære sprog får eleverne indblik i fremmede kulturer og samtidig mulighed for at udvikle sig selv i dette møde. Eleverne siger, at de synes, de bliver mere åbne overfor de mennesker, de møder, når de kan møde dem på fremmedsproget. Møderne kunne være i det fremmedsprogede land på ferie eller arbejde, eller hvis de møder udlændingene, når de er på besøg i Ribe.

Her spiller sprogene en afgørende rolle. Det er helt naturligt, at de unge taler engelsk. Danmark er under stærk indflydelse fra den angelsaksiske kultur, og engelsk er blevet det store kommunikationssprog.

Men sprog kan bruges til mere end kommunikation.

Dansk er et lille sprogområde, derfor har danskere behov for at kunne flere sprog. Vi kan ikke tage for givet, at udlændinge taler til os på vores sprog. At kommunikere på ens modersmål giver den enkelte den stør-

Salut, ça va? Привет! Как дела?

ste mulighed for at få 'alt' med i sit budskab, både vælge de passende ord og bruge dem med den følelse og det udtryk, der bedst formidler ens budskab. Vi viser vores personlighed, når vi bruger sproget, der samtidig er ladet med vores kultur.

Sådan er det også for udlændinge. Nogle mennesker er så heldige, at deres modersmål er et verdenssprog, som mange behersker. Vi danskere må lære andre sprog, hvis vi vil begå os i den globaliserede verden. Nok kan man kommunikere ved hjælp af et fælles fremmedsprog som for eksempel engelsk. Men meget tyder på, at der opnås en meget dybere kontakt, hvis vi kommunikerer med tyskere på tysk, franskmænd på fransk, spansktalende på spansk, arabisktalende på arabisk, kinesere på kinesisk og så videre.

Flere erhvervsfolk giver udtryk for, at handelsaftaler bedst indgås på handelspartnerens modersmål og med respekt for den kultur og de skikke, det pågældende land har. Således bliver det at kunne flere sprog, som man kan benytte i sit arbejde som for eksempel ingeniør en dobbeltkompetence. Medarbejdere med dobbeltkompetence er efterspurgt i danske virksomheder.

Udlændinge åbner sig, som vi selv ville gøre det, hvis vi møder dem på deres eget sprog, og det giver mulighed for at udvikle gode kontakter og venskaber og skabe en globalisering på det mere personlige plan.

De ovennævnte argumenter for at lære fremmedsprog, er også dem, man hører, når man i dag spørger de unge, der er glade for at beskæftige sig med sprog og gerne har flere end de obligatoriske to.

Elever, der har en sproglig studieretning i Ribe vil typisk have 3 sprog. Dem er der heldigvis nogle af, og de er glade for at kunne lære sprog. De synes, det er sjovt og spændende. De synes, de udvikler sig som mennesker i mødet med andre kulturer. Så vil de kunne tale med mange flere mennesker og endda på deres eget sprog. De synes, der er noget tiltrækkende ved det, som giver dem en rejsefeber, som vil kunne drive dem me-

Ciao, come va? Guten Tag, wie geht's?

get langt væk fra Danmark. Mine spanskelever giver ofte udtryk for en lyst til for eksempel at lære Latinamerika at kende.

Sprog er dannelse og giver det enkelte menneske bedre mulighed for at begå sig som verdensborger i det globale samfund.

Eleverne bliver beriget af at have fag, som er både færdighedsfag, vidensfag og kulturfag, der skal give dem kommunikative kompetencer og indblik i andre dele af verden og andre horisonter, som der står i rapporten: "Fremtidens sprogfag, et vindue mod verden". I dag er omdrejningspunktet for sprogundervisningen "emnelæsning", hvor det ideelle emne tænkes sammensat af flere og gerne forskellige tekster, af billede og lyd suppleret med en grammatik- og skriftlighedsundervisning, som binder det hele sammen til elevernes bedste. I arbejdet med emnerne udvikles elevernes sproglige bevidsthed, og der kan drages paralleller til andre sprog. Det at arbejde med emner gør det også muligt at indgå i det tværfaglige samspil, som er et af de nye elementer i Gymnasireformen. På Ribe Katedralskole har

Hello, how are you? ¡Hola! ¿Qué tal?

2. fremmedsprog i samarbejde med samfundsfag et selvstændigt forløb i 2.g, som hidtil har været emnet "migration". Samarbejde ses også i studieretningerne og i det nye fag Almen Sprogforståelse, der skal give eleverne i 1.g et grammatisk fundament for at arbejde med sprog.

Ved brug af sproget som kommunikationsmiddel kan vi "få følelserne og tankerne med", siger Jens Christian Grøndahl (Gymnasieskolen 12-09). I forbindelse med undervisning i skriftsprog siger han også, at det er vigtigt, at man bliver øvet i at udtrykke sig skriftligt, fordi "De, der har sproget, har magten". Det samme vil jeg sige om det at lære fremmedsprog. De, der kan fremmedsprog og kender til andre kulturer, har magten, da det er nøglen til at gode dialoger opstår, både de professionelle og de personlige. Det er eleverne også inde på, når de udtrykker, at de får en chance til at arbejde videre med sig selv og med de sprog, de kan, så de til stadighed vil kunne udvikle deres færdigheder i fremtiden.

At kunne sprog er at sørge for, at vi ikke bliver kulturløse. Tænk bare på de indledende ord af Benny Andersens. Gennem inddragelse af sprog og kulturelle elementer udvikles vores egen kultur.

Enkelte elever synes også, at sprog er smukt. Det lyder dejligt, byerne og kunsten i landene er flotte. Så der er også et æstetisk aspekt for eleverne i arbejdet med sprog.

At lære sprog, også fremmedsprog, har betydning for identitetsdannelsen, for demokratiet, for litteraturen og kulturen, bruttonationalproduktet og for videnssamfundet. Hvis ikke vi lærer sprog vokser uvidenheden om de mennesker, der taler dem, og så bliver vi en nation af forarmede!

Eleverne ved godt, at de udvikler sig igennem sprogindlæringen. De er meget ivrige og villige når man prøver at rette deres opmærksomhed på alt det, de ved i forvejen. Ofte kan man opleve en sprudlende interesse. Vi tror, at noget er dansk, for vi har taget det til os. Det kan man som sproglærer vende om, så det giver anledning til en fornyet nysgerrig efter det fremmede. Der læres nyt gennem det kendte. Dette gælder både det kulturelle og det sproglige. Hvor mange tænker i det daglige på alle de ord, vi har fra de romanske sprog, fra germansk eller fra græsk for ikke at glemme arabisk.

Som sproglærer bliver jeg aldrig færdig med at lære mere og flere sprog og kulturer at kende. Jeg føler mig stadig som en sprogindlærer – eller med et engelsk ord en "learner", for der er altid nyt at tilegne sig både sprogligt og kulturelt. Sprog udvikler sig, der sker begivenheder kloden rundt, man kan få indblik i hele verdens historiske sammenhæng og politiske udvikling, og alt det er det mest tiltrækkende ved at beskæftige sig med sprog. Så sig ja til sprog!

Vi siger ja til sprog, for sprog er spændende.

*2u spansk/engelsk studieretning og
Kirsten Kirkelund*

Vi lærer mange sprog: English, español, Русский, français, deutsch, italiano.

Noget om skolens kantate

Den nuværende kantate er oprindeligt skrevet i tiden lige efter Danmarks befrielse og blev konkret bestilt til skolens 800 års jubilæum, der blev fejret mandag den 13. august 1945. Det var en begivenhed, der faldt på et godt tidspunkt, og som havde vægt både lokalt og nationalt. Det skulle fejres med manér, og dertil hørte også fremførelse af en ny kantate. Skolen havde derfor sat to anerkendte kunstnere på opgaven, nemlig digteren Alex Garff og komponisten Poul Schierbeck. Og det kom man ikke til at fortryde.

Man kan undre sig over, at jubilæet blev afholdt i august og ikke den 13. juni, som jo ellers er skolens officielle fødselsdag. Men vi må huske tiden: Landet havde lige oplevet tyskernes besættelse, ”de fem forbandede år”, der havde knuget nationen, byen og faktisk også skolen. Foråret 1945 var en hård tid for skolen. Med få timers varsel var skolen blevet beordret til at forlade sine bygninger til fordel for flygtninge, senere til indkvartering af 100 tyske soldater. Undervisningen måtte derfor så vidt muligt foregå rundt om i byen, og skolegangen blev også noget uregelmæssig. Da man genoptog undervisningen på skolen den 29. maj, var reliefferne i sangsalen beskadiget og lokalerne stærkt ramponerede. På den baggrund blev det besluttet at udskyde den store jubilæumsfest til 13. august, den første dag efter sommerferien.

Der blev dog - trods alt - afholdt en mindre fest på skolens fødselsdag den 13. juni. Og her blev slutsangen fra den ny kantate af Garff og Schierbeck **Gammel er vor skole** sunget første gang. Ved translokationen den 23. juni inddrog man igen den nye slutsang. Mange forældre savnede den gamle kantate, hed det i referatet i Ribe Stifts-Tidende. Men de havde jo heller ikke hørt den nye kantate i sin helhed.

Ribe Katedralskoles 800 Aars Jubilæum
Mandag den 13. August 1945

PROGRAM for Festlighederne:

Kl. 10,00: Festgudstjeneste i Domkirken, hvor Biskop Dr. phil. C. I. Scharling og Arkivar Dr. theol. Bjørn Kørnerup taler.

Kl. 12,00: Frokost paa Klubben Hotel.

Kl. 14,45: Procession af Skolens Elever fra Domkirkepladsen til Katedralskolen

Kl. 15,00: I Skolegården (i Tilfælde af dårligt Vejr i Domkirken):
Rektor Willumsen byder velkommen.
1. Del af Jubilæumskantaten.
Officielle Taler.
2. Del af Kantaten.
Afsærling af Mindeplade.
Uofficielle Taler.
Famindvielse.
Fællessang: „I Danmark er jeg født“.

Kl. 20,00: Aftenfest paa Skolen for Eleverne.
Forevisning af Skolefilmen i Figners Gymnastiksal for nuværende og gamle Elever.

Kl. 21,00: Ripenser-Samfundet arrangerer Funchesoid paa Klubben for gamle Elever og Skolens Lærere med Damer. Anmeldelse om Deltagelse paa Hotellet Festdagen.

Til Højtideligheden i Domkirken bliver der kun Adgang med Forevisning af Adgangskort.

De særlig Indbudte vil faa Adgangskort til Kirken tilstillet.

Tilmeldte Deltagere i Frokosten faar udløst Adgangskort til Kirken samtidig med Bordkort paa Katedralskolen den 11. og 12. August.

Skolens nuværende Elever faar udløst Kort til Kirken foran Domkirken Mandag den 13. August Kl. 9,30.

Alle andre, der ønsker at overvære Højtideligheden i Kirken, maa afbenytte Adgangskort i Forhallen til Ribe Stiftstidendes Bygning Fredag, Lørdag og Søndag fra Kl. 9 til 12,30.

Alle maa indtage deres Pladser i Domkirken senest Kl. 9,45.

FESTKOMITEEN.

Så kom da den store festdag den 13. august, hvor Ribe Katedralskoles 800 års jubilæum officielt skulle fejres, og det for fuld udblæsning. Skolen, byen, ja landet var på den anden ende, forstår man af datidens medier: *Det bliver en Landsfest*, skriver Vestkysten om lørdagen. Og i reportagen fra selve festdagen hedder det i Ribe Stifts-Tidende:

Ribe var som en hel Eventyrby fra Morgenstunden i Dag. Alle Gader smykket med Flag saa tæt, som var det en af de Lejligheder, man en Gang brugte til at demonstrere dansk Sindelag overfor de kedelige Gæster, der nu

Lærere og elever som Falster og de fem brødre i procession ved 800-års jubilæet 1945.

heldigvis er borte, Butikkerne var lukket, Springvandet sprang, og Domkirkens Klokker ringede. Landets Dronning kom til Byen sammen med Landets Kronprins og Kronprinsesse. (Ribe Stifts-Tidende 13. august 1945).

Man mærker den nationale fællesskabsfølelse og skyggen fra besættelsestiden. Første akt af fejringen var en festgudstjenste kl. 10.00 i Domkirken. Biskop Scharling holdt prædiken, domorganist Rued Langgaard dirigerede koret, der sang hans Ansgarhymne, og arkivar Bjørn Kornerup talte om Ribe Katedralskoles historie. Kornerup udgav nogle år senere Ribe Katedralskoles Historie I-II, der er blevet et standardværk, ja værket om ældre dansk skolehistorie. Avisen anfører omhyggeligt de mange gæster ved gudstjenesten omkring de kongelige: ministre, stiftsamtmanden, rektorer fra landets universiteter og gymnasier, professorer, biskopper, provster, præster, politikere fra folketing og landsting, men også byens borgere og skolens lektorer og elever. Dette blot for at understrege den betydning, man tillagde jubilæet lige her efter krigsårene.

Efter frokosten på Klubbens Hotel begyndte anden akt på Domkirkepladsen foran Falsters gamle skole. Kl. 14.30 samledes elever med grønne grene i hænderne. Efter at trompetfanfarer havde lydt, reciterede Lektor Johansen i forklædning som Falster her en tekst af Garff fra den nye kantate omgivet af 6 sortklædte peblinge. Derefter sang eleverne **Falsters gamle Skole**, også fra den ny kantate. Og til sidst gik alle i procession til Katedralskolen forbi det nyplantede kastanjetræ, jubilæumskastanjen, og ind i skolegården.

Her kom så tredje akt med den fulde fremførelse af kantaten. Først bød rektor Willumsen velkommen, så fremførtes kantatens 1. del. Så kom de officielle taler, og derpå fulgte kantatens 2. del.

Derudover blev der afsløret en mindeplade for elever, der var omkommet under krigen eller skudt af tyskerne, og der blev også foretaget en indvielse af sko-

lens fane. Det hele sluttede med fællessangen: *I Danmark er jeg født.*

Medierne var med. Talerne og hele kantaten blev transmitteret i radioen, eller som det hedder i en overskrift: *Kantaten sendtes ud i Æteren.* Om arrangementet og fremførelsen skrev avisen meget positivt:

Vejret var i sit venligste Midsommeransigt, og en Stork akkompagnerede nu og da Begivenhederne. Den var ogsaa saa venlig at sende en Hilsen gennem Radioen, saa end ikke dens Knebren savnedes af de mange gamle Ribeelever, der var henvist til at følge Begivenhederne i Radioen.

Paa Slaget 15 aabnedes Mikrofonen for Transmissionen for den Del af Festen, og Rektor og Borgmester A. Willumsen indledede straks med en Velkomst, idet han mindede om Hans Majestæt Kongen, der som ingen anden dansk Konge har vundet sit Folks Hjerte og i den tunge Tid staaet som den samlende Personlighed i Landet. (...) Hans Majestæt længe leve. (Ni Hurrarab og "Kong Christian" sunget, mens alle stod op). ...

Willumsen oplæste så et hyldesttelegram til kongen fra jubilæumsdeltagerne fra en tusindtallig Forsamling.

Saa slog Lektor Chr. Ræbild fra sit høje Podium an til Kantaten, som er skrevet af Forfatteren Alex Garff. Melodierne er komponeret af Poul Schierbeck. Kantaten blev dels reciteret, dels sunget af Katedralskolens Kor med en enkelt Solist og akkompagneret af et stort Orkester, sammensat af Medlemmer af Sydjydsk Orkester. Lektor Ræbild havde et stort Instrument at faa til at klinge, og han holdt det levende med udmærket Temperament og Livfuldhed, som sikrede en fortræffelig Gennemførelse af den krævende Helhed.

I Kantatens første Del staar Rektor Falster op af sin Grav. Han kom i Lektor H. A. Johansens Skikkelse, men i Klædedragten for sin Tid, og henvendte smukt versificerede Ord til Forsamlingen. Han fugtes af fem Discip-

le, ogsaa i Datidens Dragter, og disse var Carsten Lindgaard, Jens Bøggild, Tage Nielsen, Peter Poulsen og Martin Nielsen, der sang om den strenge Skole og deres egne Kaar. (Ribe Stifts-Tidende 14. august 1945).

Dengang som nu kan man glæde sig over kantatens livfuldhed og løfte øjenbrynene over det finurlige i de 5 disciples sang. Er det nu fortid eller nutid? Interessant er jo også, at der oprindeligt var orkestrering til kantaten. Gad vide om noderne stadig findes?

Alt i alt virker Garffs og Schierbecks nye kantate som den mere livlige, muntre poetiske del af jubilæumsfesten, der mere højtideligt udtrykte befrielsessommerens taknemmelige samling om nationens kirke, kongehus og skolehistorie og også mindedes besættelsestidens lidelser og ofre.

Litterært set

Skolen havde på initiativ af musiklærer C. Ræbild engageret Alex Garff som tekstforfatter til den nye kantate. Og det var et godt valg. Garff (1904–1977) var ofte brugt og værdsat som forfatter af korværker og kantater til gymnasier og andre institutioner, for eksempel Århus Studenterforening. I dag kender vi ham bedst som den, der har skrevet sangen *Septembers himmel er så blå*. Den jubilæumskantate, der blev fremført i 1945, var længere end den, vi bruger i dag. Jubilæumsudgaven bestod af 12 tekster med musik. Lad os se på den:

Kantaten falder i klare afsnit: Først en Ouverture, der anslår en stemning af sommer, så en Første Del, som behandler skolens historie, dernæst en Anden Del, der er mere aktualiserende uden dog at glemme tidligere tiders berømte elever, og endelig kommer Finalen, som er en modstilling af storm og sol for studenterne og os alle med en tilbagegriben til Ouvertures sommerlys.

Ouverturen har den garffske lethed. Sommeren er kommet til byen, i skolegården står de grønne linde, og studenterne glæder sig over afslutning og personlig

sejr: *Den sidste Skoledag er skøn*. Ouverturen og hele kantaten spiller på den gamle Ribeskik, at byens unge skulle føre sommeren ind med grønne grene, jfr. **Falsters skole**, hvor de grønne grene nævnes. Letheden understøttes af Schierbecks melodi. Men måske er Garff lidt overmodig, når han allerede her i skolegården lader alle studenter drømme om nye studier?

Den gamle skole handler om skolens formodede grundlægger, biskop Elias, og om især den katolske del af skolens historie. Versene falder taktfast, og sommeren fra før kan bevares i det uhøjtidelige rim, da skolens fødselsdag jo er d. 13.juni:

*Bisp Helias sad og knejste
i sin høje bispestol.
Ribe Skole stolt han rejste
i den jyske junisol.*

Liljebjerget er en hilsen til Anders Sørensen Vedel, som boede på Liljebjerget ikke langt fra Domkirken. Vedel var selv elev på skolen og blev senere ansat som kannik og historiograf i Ribe. Han udgav i 1591 verdens første trykte folkevisebog *Et hundrede udvalgte danske Viser* på sit eget forlag på Liljebjerget. Garff låner derfor kammeratligt af folkevisens form og ordvalg, når han fremhæver Vedels indsats for det danske sprog:

*Thi førre var sproget en fattig fugl,
som aldrig af hjertet gad sjunge.
Nu flyver den ud af sit vinterskjul,
nu kvidrer for danske dens tunge.
Paa Liliebjerget udi Ribe.*

Recitativet Lærdoms Lystgård hører udpræget til jubilæumsfremførelsen af kantaten. Man forestiller sig Falster stå op af graven og tale til skolens elever. Falster levede 1690–1752 og blev en af skolens betydeligste rektorer. Han karakteriseres indirekte af sine ord, hvor-

af det fremgår, at undervisning gerne må være munter og lystbetonet. En af hans bøger hedder netop som overskriften *Lærdoms Lystgård*:

*Hvad nytter os de lærdes stil
med al sin narrekrølle,
om livet havde tabt sit smil
i kundskabs trædemølle.*

De fem brødre er ubetinget kantatens sjoveste del. De fem brødre illustrerer de jammerlige kår, eleverne har været udsat for. I dag får fem afgangselever en strofe hver, som afleveres med stor indlevelse og rusten stemme. Hver gang modtaget med bragende bifald af hele skolen. Garff skriver:

*Min bare ryg gav jeg til pris
for hørers friske birkeris.
Og Ribe Birkelund blev brugt
til min og andres ondes tugt.
Var Rektors ferle ikke nok,
jeg sad i Puggårds fangeblok.
Eram, eras, erat, eramus, eratis, ERANTIS*

Der er også tradition for at digte nye vers, her fra årene 2005–2009:

*Nu har vi fået hue på
og vandrer ud på må og få
med hjemstavn ved kastanjens bark
og Karsdal som vor patriark,*

*"Falster" og "de fem brødre" ved kantatens opførelse i skolegården 1945. Træerne var udsmykket med navnskilte, her Bording, til sangen **Ti Linde** om 10 berømte elever.*

*skal ikke læse mange år,
men kun ha' sprut og damelår.
Øller, smøger, damer, doktor, whisky, spiritus.*

Falsters Skole er skrevet med anelser af Ambrosius Stubbs tone og strofeform (12 linjer og vekslen mellem lange og meget korte linjer). Garff varierer hele tiden. Nu sendes der en hilsen til den skole, Falster lod bygge for at forbedre elever og læreres kår. Det lykkedes Falster at give skolen vækst og fremgang efter en lang forfaldsperiode. Ved jubilæet stod eleverne med grønne grene ("grønne fakkelblus") først foran Falsters gamle skole ved Domkirken og senere foran den nyere hovedbygning i Puggårdsgade med mottoet **Litteris et artibus** (: for humaniora og naturvidenskab), og Garff laver en overgang mellem eleverne (pogene) på Falsters tid og øjeblikkets elever, og mellem gamle og nye år-gange:

*Hvor tusind hænder slog i slag
din blanke klinke (: dørlås) dag for dag,
vi hilser nu med fromme sind
hver pog (: elev)
ved bord og bog.
Hvor I gik ud, der går vi ind,
thi det som var, og det som er,
det fik sit liv igennem jer.
I blev vort forårsbud,
vor skoles friske skud
Det er vort grønne fakkelblus
Litteris et artibus*

Sang til Ribe indleder kantatens anden del, som mere retter sig mod de aktuelle studenter og deres egen tid. Sangen er smuk i sin enkle form og ubesværede sprog. En student synger om sin opvækst i Ribe midt i den grønne marsk:

*Jeg er født i Ribe
ved den blanke å.
Vadehavets vibe, her fra barn jeg så.
Storken så jeg spanke
nok så strunk og stiv
bag den grønne banke
mellem strå og siv.*

Ti Linde er en sang til træerne og et minde om ti berømte personer, som har gået på Ribe Katedralskole. Nok er det historie, men det er elevernes historie. Til jubilæet havde lindetræerne i skolegården fået et skilt hver med de ti navne. Det er tolinjede strofer, der kort og præcist tegner et portræt af personen:

*Da Brorson sin ydmyge salme kvad,
blev sproget det yndigste rosenblad.*

Recitativet: Den gamle Kastanje er mere knyttet til jubilæumsåret, hvor den gamle kastanje var blevet fældet og en ny var plantet i dennes sted i forbindelse med den store begivenhed. En elev ser nostalgisk tilbage på sine minder under det store træ. Den er tidsbunden og udelades da også i dag.

Stadig brugbar er derimod den jublende sang **Studentetræet**, der handler om læreårene og uddannelsens eftertragtede mål. Men hvem husker ikke den tugtende pikkede kastanje i sangens sidste linje:

*Kastanjens er studentens træ
hos den vi går i lære.
Den lærer os i ny og næ,
hvad stille vækst kan bære.
Den lokker os med sejrens løn,
når verden ligger lys og skøn
Og vinker mod det fjerne.
Vor tankes tugt og drømmens flugt
den vogter med sin modne frugt:
den tunge morgenstjerne.*

I den nuværende praksis slutter kantaten med **Den nye skole**. Den har da også karakter af hymne og sammenfatning. I både melodi og tekst:

*Gammel er vor skole blevet:
Danmarks ældste skolehus.
Her har store ånder levet,
fyldt af åndens vingesus.
Her har andre anet svimmel,
hvad vi selv må gruble på
under Ribes høje himmel
spejlet dybt i Ribe å.*

*Nye tider, nye sæder,
nye tanker, nye sprog,
men de samme, stille glæder
ved at sysle med en bog.
I det løste regnestykke
og i stoffet til en stil
kan der gemme sig en lykke,
der kan lyse med et smil.*

Her er historien, uddannelsen, byen og naturen, her er det nye og aktuelle, her er eleverne og et lille smil.

Finalen: Stormflodssøjlen og Soluret fremføres ikke længere. Teksterne har form af recitativer. De hentyder direkte til besættelsestidens trængsler og er dermed knyttet mere til situationen, da de blev opført ved jubilæumsfesten i 1945, end til senere brug. Stormflodssøjlen siger f.eks. symbolsk: *Jeg tæller kun de mørke Aar/ med mit lyse Baand./Stormflodsaar/hvor Havet flaar/ med Hadets Haand.* Og Soluret siger: *Jeg tæller kun de lyse Timer/ med Skyggens mørke Streg.*

Musiklærer Thomas Alvad udfærdigede i 1960 et trykt udvalg på 8 numre. I denne udgave var **Den gamle Skole**, recitativerne, **Lærdoms Lystgaard** og **Den gamle Kastanje** samt **Finalen** blevet udeladt, fordi han

fornuftigvis skønnede dem ”uegnede til den nuværende anvendelse”. Den var ganske enkelt for lang til de nye tider.

Musikalsk set

Som nævnt tidligere er musikken til kantaten komponeret af komponisten Poul Schierbeck (1888- 1949), der heller ikke var en hr-hvem-som-helst. Som elev af Carl Nielsen og Thomas Laub har han været godt skolet og har givetvist været inspireret af de to komponisters danske og folkelige sange.

Vi kender da også flere af Schierbecks melodier. F.eks er det ham, der har skrevet ”Det er i dag et vejr”, ”Du kære blide danske bæk” og en af melodierne til ”I Danmark er jeg født” (1926), og mon ikke det var den udgave, der blev sunget som fællessang ved jubilæet i 1945.

Men nu til kantaten, der er et af Schierbecks senere værker. Musikken til de udvalgte 8 satser, der i hvert fald siden 1960 er blevet sunget til skolens translokationsfest, udgør en sjov sammenblanding af musikgenrer, der ved første lytning kan virke noget springende med sine musikalske (og tekstlige) henvisnin-

Marita Straarup, Kathrine Kyhl Jørgensen og Katrine Møller Hansen synger Sangen til Ribe, 2009.

ger til fx folkeviser, salmesang og dansk korttradition. Men man vænner sig til det med årene og kommer ligefrem til at holde af kantatens forskelligartede musikalske udtryk.

Ouverturen indleder hele kantaten. Musikken åbner med "tilbageholdt åndedræt" og lader os ane, at der er noget i vente. Efter en intro på 16 takter med fremspilende klaver-akkompagnement sætter koret ind. Sopranernes melodi til teksten "*nu skal vi føre sommer ind...*" bevæger sig trinvist opad, mens bassen er med til at skabe en spænding ved samtidig at bevæge sig

trinvist nedad. Døren til kantaten lukkes op. Pointen gentages, mens både tekst og musik således indikerer at "*fuglesang os venter*", inden pigestemmerne tørt konstaterer, at "*der sidder træt på lukket bog Minervas gamle ugle*". Sopranen synger hele frasen på den samme tone, og kedsommeligheden males helt ud i musikken. Samme sted overtager herrestemmerne melodien og vrister sig fri af den støvede lærdom, inden også pigestemmerne løfter sig "*som frie fugle*" i jubel over tanken om studentens sidste skoledag. Friheden markeres her musikalsk i det store spring op på "*sko-lens*" i sidste frase.

Jesper Tjørnelund Hansen er en af de fem brødre, 2009.

Der opbygges m.a.o. en spænding i de første fraser, der når en forløsning i den sidste. Spænding og forløsning: Sådan er studenterlivet!

2. sats, **Liliebjerg**, er ikke kun tekstligt, men også musikalsk en henvisning til Anders Sørensen Vedel, idet der er tale om en parafrase på en folkevis, nemlig "Dronning Dagmar". Hvad kunne være mere oplagt i Ribe end at vælge netop den.

3. sats **De fem brødre** er en slags skæmtevis, hvis første halvdel synges af solister. Undervejs moduleres fra en toneart til en anden, hvilket *kan* volde nogle vanskeligheder for de noget hærgede og trætte stemmer, der ofte er sat på denne opgave. Men med huen på hovedet og glæden, der er svær at komme uden om, vækker denne sats altid (nok mest på grund af teksten) jubel hos tilhørerne. Under alle omstændigheder reddes solisten af koret, der sætter ind i sidste halvdel af hver strofe med sit mere klassisk inspirerede "*Eram, eras, erat...*" og et langt "*Eeeeeeeeeeeee-rant.*"

4. sats **Falsters skole** har tempobetegnelsen "Fast og festlig", der nok hentyder til det trompetakkompagne-

ment, som ledsagede 1945-udgaven. Satsen er for sopran, alt, tenor og bas, men en god del af tiden har man nu fornemmelsen af to-stemmighed, idet sopran og tenor følges ad i oktaver, og alt og bas gør det samme.

5. sats: **Sangen til Ribe** er en smuk 3-stemmig sats for pigekor. Musikalsk understreger klaver-akkompagnementet med sine mættede klange og "tidevandsrytme" eller "vuggende å" netop tekstens stemningsbeskrivelse af erindringen om Ribe som en stillestående paradisisk idyl.

6. sats **Ti Linde** er en underlig størrelse. Musikalsk er den en lang melodi og veksler i udtryk alt efter tekstens indhold. Når der for eksempel synges "*Da Brorson sin ydmyge salme kvad*", går musikken ned i tempo, og melodien lyder i bare 4 takter næsten som Brorson-salmen "*Den yndigste rose*", hvilket da heller ikke skjules med teksten, der fortsætter med "*blev sproget det yndigste rosenblad*". På "*Og Falsters satire med svøbe slog*" skiftes herefter tilbage til det oprindelige tempo. Med sine temposkift og flere antydninger af toneartsskift er satsen ikke helt let at få til at fungere, og man drager som regel et lettelsens suk, når den er ovre.

7. sats **Studentertræet** for 4-stemmigt kor er festlig og fornøjelig og synger næsten sig selv. Som i **Falsters skole** er der en stor del af tiden sammenfald mellem sopran og tenor og mellem alt og bas, men hvor **Falsters skole** kan virke en anelse tung, skaber ikke mindst den rytmiske udformning af melodien en lethed, der får **Studentertræet** til at virke forfriskende. Sopranerne begynder med et oktavspring (man er vel snart student og klar til livet), og stemmerne bevæger sig derefter trinvist nedad, til de næsten når udgangstonen. Endnu engang springes en oktav op, så der nåes nye højder. Og det vil ingen ende tage. Mens drengene holder pause, læser lektier, går på værtshus eller hvad ved jeg, tager sopranner og alter endnu et par ture alene og unisont opad, inden de kommer ned til drengene, og alle i sam-

Lis Gjørup og Camilla Bunk spiller og dirigerer Kantaten, 2009.

let flok løfter stemmerne og når satsens højeste tone, der synges på ”*gri-ber dem med sejrsløb*”.

Efter denne omgang tørres sveden af panden, og alle falder til ro i den enstemmige koral-agtige sats **Den nye skole**.

Samlet set må vi sige, at Garff og Schierbeck har skrevet en vellykket, brugbar og slidstærk kantate. Den er usædvanlig varieret i form og indhold. Den spænder over et register af fest, højtid, historiefortælling, naturstemninger og muntre scener med dertil passende strofeformer og musik.

Eftertiden har trukket fra og lagt til. Sådan må det nu være, hvis en tradition skal holdes levende. I 65 år har elever og lærere taget den til sig som en del af skolens historie og liv.

Kantatens fremtid

Skal kantaten også synges til næste år? Spørgsmålet melder sig hvert år, og svaret bliver hver gang et ”ja, det håber vi da”. På den anden side må vi jo nok erkende, at et par af satserne så småt er ved at have overlevet sig selv og trænger til ny musikalsk klædedragt. Men nu sker der forhåbentlig noget, idet den lokale komponist Bo Gunge er sat på sagen. Der skal først og fremmest komponeres en helt ny sats af Bo Gunge. Teksten hertil skal leveres af Bent Mortensen, der er lektor på Ribe Katedralskole. Nogle af satserne skal omarrangeres, og endelig får nogle af satserne lov at blive, som vi kender og elsker dem. Med respekt for traditionen vil der således ske ændringer og fornyelse, så Ribe Katedralskole forhåbentlig har en kantate i mange år endnu.

Dorte Simonsen Gunge og Lars Ilsøe

AT-forløb: ”Vermeer og falskneriet”

I uge 38 arbejdede 3x med et tværfagligt AT forløb om den hollandske maler Jan Vermeer (1632-75), hvor fagene billedkunst og matematik gik i samarbejde. Titlen på forløbet var ”Vermeer og falskneriet”, og omdrejningspunktet var den fantastiske historie om de falske Vermeer-billeder, som blev produceret af Hans van Meegeren i perioden op til og under 2. Verdenskrig, og som hele den professionelle kunstverden troede, var ægte, indtil hans tilståelse i 1945. Det afgørende dengang og også nu for 3x var spørgsmålet: Hvordan afgør man, om et bestemt maleri er ægte, eller det er et falskneri? Da et tilfredsstillende svar kun kan gives ved både at inddrage en billedanalyse og en teknisk analyse, findes den nødvendige faglige viden netop i grænseområ-

det mellem de to fag, som derfor begge stillede krav om fordybelse.

Mens billedkunst således tog sig af en introduktion til kunstneren og hans tid, herunder en analytisk gennemgang af Vermeers motivverden og teknikker, tog matematik sig af at opstille differentiallyigningsmodeller, der kunne hjælpe med til at finde ud af, hvornår et billede blev malet og på den måde bidrage til at afgøre, om det var en forfalskning

Som et led i arbejdsprocessen indgik et billedkunstprojekt, hvor holdet på gruppebasis frembragte fotografiske iscenesættelser af Vermeer-motiver, omsat til moderne tid.

Fig.1: Vermeer, *Astronomen*, 1665, Musée du Louvre, Paris.

Figuren her er optaget af studiet af en himmelglobus. Den intellektuelle forbindelse mellem ånden og hånden er kraftfuldt udtrykt. Hos Vermeer hyldes både kultur og sanser.

Fig.2: Kasper: "Manden stræber efter viden, hvilket er symboliseret ved computeren og internettet. Den absolutte viden er dog uopnåelig, hvorfor hånden ikke rører computeren. Afrikaneren i baggrunden dækkes delvist af mandens arm og viser den vestlige verdens passivitet over for u-landene. Afrikaneren har en essentiel position i billedet, eftersom globaliseringen bliver mere og mere aktuel".

Fig.3: Vermeer, *Kvinde som holder en vægt*, ca. 1664, National Gallery of Art, Washington, DC.

Bag kvinden, som holder vægten i fuldstændig fixeret ligevægt, hænger et maleri af dommedag i mørke farver med Kristus øverst. Der er dermed skabt en tematisk parallel: for at dømmes det er at veje. Hans dom er evig, hendes er tidsbundet. Alligevel virker den lige så omhyggeligt gennemtænkt. Det, som hun vejer og afbalancerer, er hendes egne handlinger. Spejlet på væggen overfor refererer til hendes søgen efter selverkendelse. Og idet hun vover at tage ansvar for sit eget liv – at finde den rette balance i det – frygter hun ikke dommedag, som venter et eller andet sted forude.

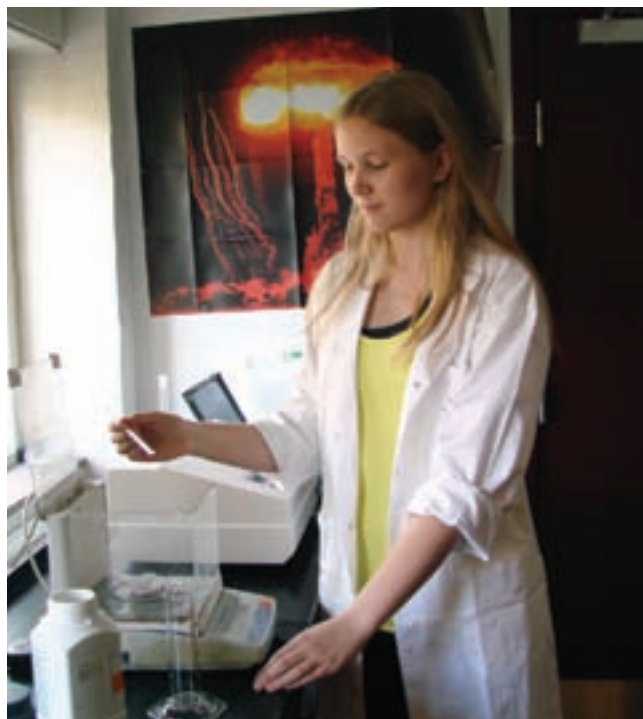

Fig.4: Line: "Billedet viser, at vi i dag ikke frygter Guds dommedag, men i stedet den dommedag som mennesket kan bringe over sig selv. Pigen symboliserer ikke længere et menneske med ansvar kun for eget liv, men i stedet menneskeheden, med ansvar for hele jorden. Menneskets ansvar er vokset i takt med at vi selv har taget kontrollen".

Fig.5: Vermeer, *Pige med perleørering*, ca. 1665, Mauritshuis, den Haag.

Dette er et af de væsentligste malerier af Vermeer. For hvem var hun, pigen? Maleriet modsætter sig ethvert forsøg på en identifikation af hende. På grund af modsætningerne. Mellem den kostbare perle og den mere beskedne klædedragt, f. eks. Men det er til syvende og sidst også lige meget. Det afgørende er, at maleren lader os stå overfor en åbenbaring af en kvindelig skønhed, helt tidløs.

Fig.6: Sanne: "Det uidentificerbare går igen fra billedet til fotografiet. Pigen er stadig modsætningsfyldt. Håret og den kraftige make-up er brugt for at give hende styrke, mens det blide ansigtsudtryk, som man også finder på maleriet, gør hende sårbar, hvilket gør, at man forundres".

Lis Gjørup

Besøg i Ribe fra Zittau

Spændte stod vi og ventede på toget fra Niebüll, der ville bringe vores gæster fra Zittau i Tyskland. Gensynsglæden var stor, og der blev snakket en del på vej hjem. Trætte gik vi i seng søndag aften, da vi skulle i skole dagen efter, og gæsterne jo havde haft en lang dag.

I løbet af ugen fulgte de undervisningen, og selvom de havde besvær med at følge det danske, fik de dog et godt indblik i det danske skolesystem. Noget, der undrede dem meget, var, at skolen var så fri. Vi siger du til hinanden og bruger fornavne. De siger ikke du eller fornavn til deres lærere, og ser det som noget respektløst. Det var en omvæltning for dem. Senere fik de da også besvær med at holde den pæne tone overfor deres egne lærere.

Efter skole havde vi arrangeret en tur til Esbjerg, hvor vi var på McDonald's, og de fik shoppet rigtig meget på trods af de – i forhold til tyske – høje priser. En anden aften spiste vi på Peking House i Ribe, og derefter tog vi til Ribe Bowling Center, hvor vi havde det sjovt og bowlede.

Mens vi var i skole, havde vores gæster også deres egne udflugter. De tog et smut til Århus, hvor de blandt andet besøgte STENO-museet og gågaden. De cyklede også til Mandø, for at se vadehavet, der for dem er noget ukendt, og de var også ude i Ribes gader med vægteren, hvor de hørte alle de gamle historier.

Fredag aften var der Heimdal – kilk. Vi gjorde alle

klar derhjemme, og før festen var der fællesspisning på skolen med rektor, deres lærere samt nogle af vores lærere. Menuen stod på: Pizza. Der var flere festlige indslag fra elevernes side. De havde lavet en sang til os, og vi havde forberedt en højtlesning af H.C. Andersens "Det er ganske vist", hvor alle havde nogle replikker eller lyde. Efter spisning startede forfesten med høj musik og masser af snak og pjat. Efter nogle genstande gik vi over i sangsalen, hvor vi først skulle fremføre og senere lære gæsterne les lanciers. Det var til stor fornøjelse for os alle, og "herre-møllen" endte i fuldstændig kaos – dog med mange smil. Da vi efter en kort oprydning kom ned i rundgangen, var det første kilk-band allerede på scenen. Det var en god aften, der vil blive husket længe efter.

Næste morgen var det desværre tid for hjemrejse. Toget kørte umenneskeligt tidligt, og med følgerne af gårsdagens fornøjelser var vi glade for at det ikke var os, som skulle på en 14-timers togtur hjem til Zittau.

Alt i alt har det været en dejlig oplevelse at have besøg. Vi lærte meget, både tyske gloser og noget om deres kultur. Én af fordelene ved det hele var, at vi var tvunget til at tale tysk – og tro det eller ej, de fleste danskere nød det faktisk. En stor tak til Anne Marie Strøm og Hr. Dautz for denne oplevelse.

*Pia Bremer Mikkelsen og
Marieke Josèphia Maria van Straaten*

2x i Rom 2009 – silenzio per favore

Silenzio per favore – en midaldrende italiensk mand med stort sort overskæg stikker hovedet ud af døren ind til receptionen og tysser på en flok gymnasieelever fra den jyske vestkyst. Det er os. Og nørderne fra 2x har tydeligvis ikke forstået hentydningen. I hvert fald blev der ikke mindre stille på trappens 136 trin i løbet af de næste fem dage.

2x skulle nemlig ud og opleve storbyen Rom med alle dens kirker, seværdigheder, kirker, gadesælgere, kirker og andre knap så hellige steder. Og med Bent Mortensen a la Sean Connery og Bond-baben Bente som guides kunne det kun gå galt. Med Bent marcherende 20 meter foran os andre nærmede vi os en af Roms bedst kendte seværdigheder, Peterskirken i Vatikanet, som for resten er en stat for sig selv, hvilket ikke helt var gået op for så mange i 2x. Vi så den imponerende kirke samt pladsen udenfor og fik desuden en meget spændende rundvisning på engelsk med italiensk accent (eller var det nu italiensk med engelsk accent?) i Vatikanets museer. Vi fandt ud af, at i det Sixtinske Kapel skulle man være stille. Med jævne mellemrum lød det nemlig over højtaleren: silenzio per favore.

Selvfølgelig skulle Peterskirkens kuppel også bestiges. Vi aner ikke, hvor mange trin der er op, men man kunne spare omkring 200 ved at tage elevatoren. Flere fra klassen valgte at tage hele turen op til fods, hvilket resulterede i en ikke tidligere hørt pusten og stønnen. Vi fik det dog alle sammen en smule bedre, da vi opdagede, at også klassens kondikarle fandt turen en anelse anstrengende og hev efter vejret. Anstrengende eller ej, op det skulle vi, for da vi er en ægte naturvidenskabelig klasse, der ikke tror på noget, vi ikke har set med vores egne øjne, var vi nødt til at tjekke, om udsigten virkelig

var så fantastisk, som det blev påstået. Konklusion: hypotese verificeret, udsigten er udsøgt!

Peterskirken er langt fra den eneste kirke i Rom. Men da vi har begrænset plads til rådighed, bliver det den eneste kirke, vi nævner her. Vi så mindst ti kirker!

Undervejs rundt i byen følte 2x sig flere gange snydt og bedraget. Mange ting var pga. fusk med perspektiv ikke, som de så ud. En af skurkene var en kirke, der udefra havde fladt tag, men indeni udgav sig for at have en stor kuppel. Med andre ord en kuppelløs kuppelkirke!

Som mange måske ved, ligger der en kæmpe bygning i Rom ved navn Colosseum, som efter sigende skulle være meget gammel. Der skulle dog andet til at imponere os nørder. Hallo, vi er fra Ribe! Der er sgu' da ikke noget andre steder, der er gammelt. Det har vi monopol på. Vi har derfor tænkt os godt om for at finde en grund til, at denne bygning er et af verdens syv vidundere. Rent arkitektonisk er Colosseum noget for sig. Der bruges hele 3 forskellige søjleordner. Både dorisk, jonisk og korintisk. Det er betagende, at man har kunnet opføre et så stort bygningsværk tilbage i slutningen af det første århundrede e.Kr., og stedets historie er dybt fascinerende. Der opstår en helt speciel atmosfære, når man står på tilskuerpladserne og kigger ned på arenaen og forestiller sig, hvad der er foregået af gladiator kampe og andre former for 'underholdning'. Vi anerkender, at bygningsværket er både stort, smukt og betagende.

Apropos stort og betagende... der var en mugplet på væggen på vores værelse. Generelt var hotellet ikke det i byen, vi var mest begejstrede for. Det gør måske heller ikke så meget, eftersom det langtfra var der, vi opholdt os mest. Om dagen var vi på sightseeing, og shop-

ping, og om natten følte vi for alvor den sydlandske stemning. Vi gik nemlig på Dansker-bar og Irish Pub, hvor vi drak Carlsberg og hørte eksotisk musik som fx Kim Larsen, Nik og Jay og Medina.

Der var dog enkelte, der i stedet for Carlsberg valgte at indtage en ægte italiensk specialitet: gelato. For dem, der ikke har italiensk på A-niveau, kan vi oplyse, at ge-

lato betyder is. Endvidere kan vi oplyse, at isen i Italien smager lige så godt som vaflerne i Ribe – til gengæld smager romerske vafler ikke meget bedre end en dansk avis.

Den ene aften valgte pigerne at forkæle sig selv og lade drengene blive hjemme. Seks piger havde i forvejen opsøgt en sød og ivrig restaurantejer, som hellere

end gerne ville servere for 15 skandinaviske piger, og han lovede dem endda deres helt eget rum, ganske lyserødt til lejligheden. Aftenen blev uforglemmelig. Både maden, servicen og stemningen var helt i top, og da regningen var betalt, fik vi en flaske citronlikør på husets regning. Disse shots, som smager utrolig meget af strepsil, satte helt klart stemningen for resten af aftenen. Inden vi forlod den fantastiske restaurant, gav restaurantejeren et lille kindkys, og vi forlod stedet, klar til endnu en aften i byen. En stor del af pigerne valgte at tage på pubcrawl, hvor de havde en fantastisk sjov aften og tilmed fik en t-shirt.

Dagen efter, da turen gik til Pompei (tre timers kørsel hver vej), var der ikke mange af de tømmermændsplagede elever, der ikke havde lyst til at sige: *silenzio per favore*. Efter ca. en halv time i Pompei havde 2x virkelig glæde af deres alt for dyrt-købte discount-paraplyer. Regnvejret hjalp os med at opklare mysteriet om byens 50 cm høje kantsten, da vandet virkelig væltede ned ad gaderne. Ud over forståelsen for fortidens kantsten gav turen til Pompei indsigt i oldtidens samfund og indretning. Pludselig så vi nogle af de tekster, vi havde læst i oldtidskundskab i et mere klart lys. Det blev pludselig lettere at forestille sig det miljø, som scenerne udspillede sig i.

Vores tur til Rom var en fantastisk oplevelse, som gav os et pusterum, hvilket godt kan være tiltrængt halvvejs i gymnasiet. Rom er en af de byer, som man ganske enkelt oplever bedst og mest reelt til fods. Vores lærere var gode til at planlægge faglige ture, men også til at give os tid til at udforske byen og dens finurligheder på egen hånd. Vi nød virkelig vores tur, og den gav os et fantastisk indblik i Rom, ikke bare som by, men som kulturfænomen.

*Line Boisen Petersen, Sanne Jensen Dich
og Sanne Tygesen Skønager*

Og Gud legede med lyset: tænd-sluk, tænd-sluk

Skolens lærerværelse prydes af to ret anselige billeder, domineret af blå, grønt, rødt og hvidt, der visse steder løber over i hinanden; motiverne er slørede: muligvis en strimmel jord ved noget vand under en himmel, alt badet i diffust lys. Billederne er ikke uden betydning, idet de i efteråret 2009 hænger på Ribe Kunstmuseums udstilling på Quedens Gård af færøsk kunst ”Høje hald og dybe dal”. Helt konkret er der tale om to oliemalerier af den færøske kunstner Øssur Mohr (f. 1961): Fjeldet bryder frem (2007) og Efterårsdag (2007). Til en start kan man spørge: hvad er det, vi ser i billederne? Hvorfor er sådanne synsoplevelser attråværdige? Hvorfor er færøsk kunst så attraktiv for tiden? At den er det, viser mængden af udstillinger af færøsk kunst, ikke kun i Danmark.

Alting begynder med lyset. Børn elsker at lege med lyset – velsagtens fordi de igen og igen skaber og ud-sletter deres verden og fascineres af oplevelsen af kontrol med den – en overtagelse af de voksnes ”Borte...Tit-tit”. På samme måde fængsles kunstneren af lysglimtet, som lader ham se verden i glimt, hvorefter han fortæller i et billede, hvordan verden har vist sig for ham i det enestående øjeblik – og han giver det navn: ”Fjeldet bryder frem” eller ”Efterårsdag”. Barnet ved lyskontakten råber ”Se!” – kunstneren ved staffeliet råber ”Se fjeldet!”. Begge ser, at det er godt, og frydes. Fryderåbet er også et frihedsråb, men barn og kunstner må blive ved. Lysets og verdens flygtighed fængsler hver den, som har øjne at se med. Gud har også leget med lyset engang: dag-nat, dag-nat for at teste dets virkning. Måske gjorde han det på Færøerne?

Færøerne forbindes især med vejrligets hastige og ustandselige omskift: storm og stille, sol og skygge, tørt og tåget. Naturens omskiftelighed er et grundvilkår

– naturen er al indgang og udgang. Således frister mennesket sin skæbne under himmel og på hav, på fjord og i fjeld, i bygd og i båd. Når erkendelsen af det grundvilkår er uomgængelig, og videregivelse af den er naturlig, opstår traditionen – og dermed faren for traditionisme.

Færøsk billedkunst er kun ca. 100 år gammel. Alligevel kan man tale om tradition: naturen er oprindelsen og til stadighed en inspirationskilde til færøsk kunst. Nogle vil endda hævde, at kunstnerens videregivelse af naturerkendelsen er en så indgroet tradition, at kunsten er stivnet i traditionalisme og sågar nationalisme. Men er et udsnit af et kontursvagt landskab med kontursvage huse traditionalistisk eller nationalistisk?

Jo, vist er himlen blå og havet ikke mindre blå, traditionelt set, og ligeså har den blå farve sine traditionelle symbolske medbetydninger, men anes der ikke svage konturer af noget eller nogen oppe i det blå? Går der ikke nogen oppe i fjeldet eller oppe på skyerne? I så fald er det ikke en færing i nationaldragt!

At Øssur Mohr er selvlært og altid har boet i bygden Fuglefjord, kunne lede tankerne i retning af kunstnerisk hjemmeavl: i Fuglefjord har man evig og altid det samme Leirviksfjeld for øje – ja, det spærrer ligefrem for udsynet. Men en sådan forestilling er alt for jordbunden. Leirviksfjeldet er Øssur Mohrs natur, hans indgang og udgang. Hele livet har han set det blive til i lysglimt efter lysglimt, og lysrefleksionerne i fjeldet er urbilledet for ham. Det er ikke sådan, at han maler Leirviksfjeldet, set fra Fuglefjord, om og om igen, som en udsigt; der er tale om et bestandigt behov for at definere og begribe det enestående øjeblik, hvor urfjeldet i urlyset manifesterer sig i hans bevidsthed.

Traditionalistisk færøsk kunst ville vel vise huse og

mennesker i den store natur; det var også Mohrs motiver i begyndelsen (han havde sin første udstilling i 1993), men nu er menneskene borte, og husene er ikke rigtige huse, men lyspletter ved vandets nederste kant; og naturen er ikke rigtig natur, men et uskarpt rum, noget hinsidigt, religiøst. Det dennesidige, bygden, af-

grænses af en udflydende kystlinje; grænsen mellem vand og land på den anden side af fjorden er det nærmeste, man kommer en horisont. Det vil sige, at fjeldet bliver et himmelfænomen: Leirviksfjeldet er Mohrs hellige bjerg, Fuglefjordsfolkets Fusijama. Derop drages blikket, tanken, eksistensen.

Har moderne mennesker mistet – eller fortrængt – evnen til at opleve naturens magt og væld? Er det fraværet af natur (som i Danmark), der gør os til såkaldt moderne mennesker? Længes vi efter en mærkbar natur? Vækker traditionel færøsk kunst med den mærkbare natur nostalgiske følelser i os? Er den sjælelige lin-

dring, vi opnår ved at se på færøsk ”natur”, et led i håndteringen af globaliseringens rodløshed? Er det kar-ske nordiske liv blevet det regionale kosmos midt i det globale kaos?

Svar selv!

Bent Mortensen

Chris McDonald på Katedralskolen

“HUAHH!” Sådan fanger man 550 gymnasie- og hf-elevers opmærksomhed.

Forventningerne var blandede, da elever og lærere fra Ribe Katedralskole mandag den 4. maj mødte op til fællesarrangement med Chris McDonald. Det var ikke alle, der havde hørt om den hurtigt talende amerikaner før, og nogle frygtede derfor en lang sundheds-prædiken, med en gentagelse af de velkendte gamle forma-

ninger om sund kost og motion. Det viste sig dog hurtigt, at der intet var at frygte: Chris McDonald fangede både elevernes og lærernes opmærksomhed med sin overraskende og energiske humor, samt evnen til at ramme præcist ind i målgruppen. Chris McDonald havde en anderledes og inspirerende tilgang til sundhed med gode eksempler, som alle kunne relatere til. Noget, som overraskede, var, hvor stor en indvirkning søvn har

for vores indlæringsevne. Men ikke kun søvnen er vigtig; også motion og kost har indvirkning på indlæringen. Et wake-up call for nogle af de elever, som måske tenderer til at gå i seng omkring midnat frem for klokken ti, og måske skifter morgenmaden ud med en cola fra automaten. Det er ikke første gang, vi teenagere bliver præsenteret for disse fakta, men det er første gang, at det ligefrem har været sjovt. Og måske også første gang, vi virkelig har forstået pointen. For Chris McDonald forstod med sin humor og “huahh!” virkelig at dele sit positive og inspirerende engagement, så han fik sine tilhørere til både at grine og tænke; en evne der gjorde indtryk på de fleste tilhørere. Monstro ikke elever og lærere fra Ribe Katedralskole vil tænke lidt mere på “huahh!” og sundhed fremover?

*Jon Kongsted Jacobsen
og Karoline Western Noer*

Naturvidenskabsfestival på Ribe Katedralskole

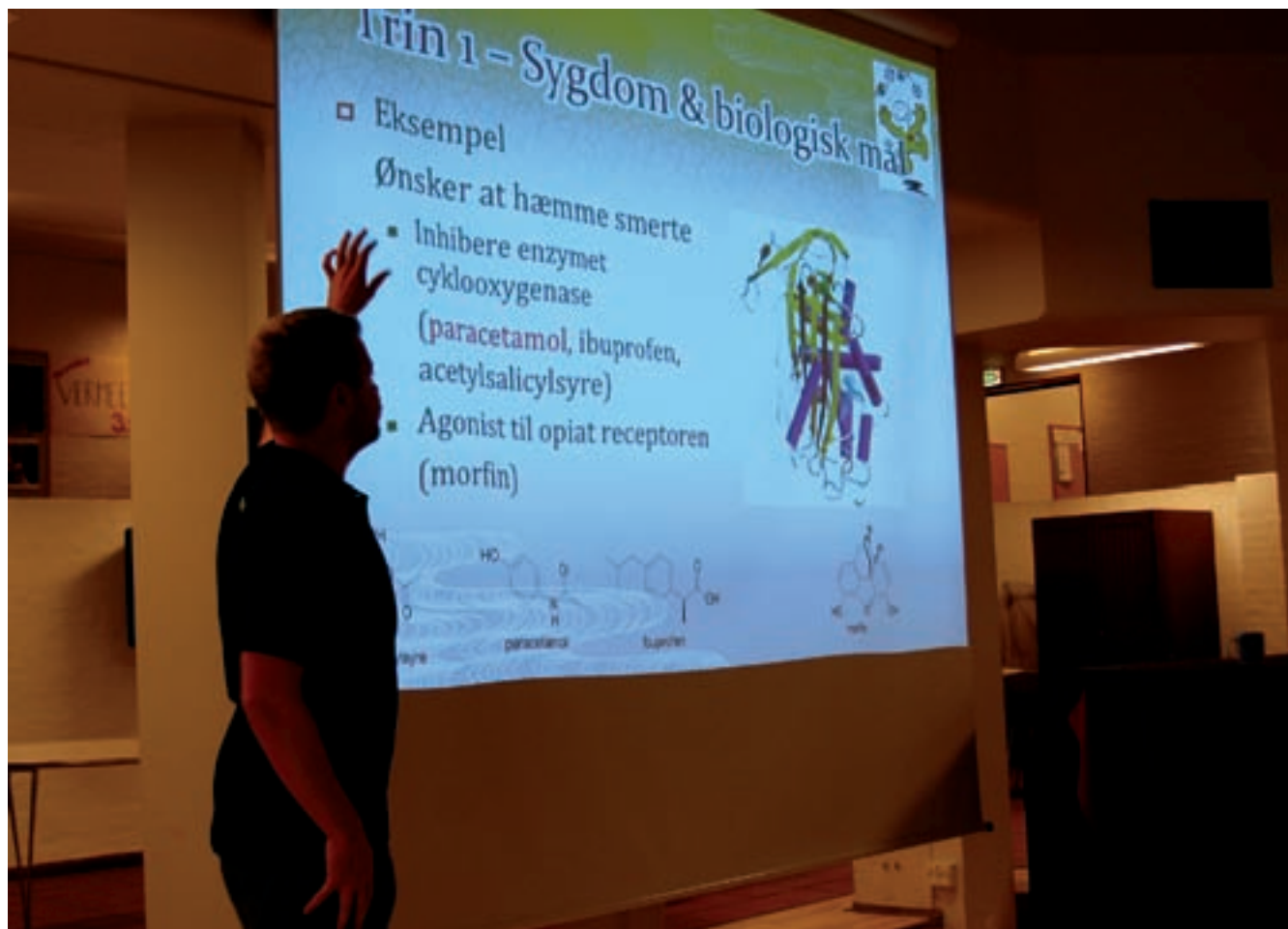
Pernille Lund Rasmussen fortæller om stamcelleforskning.

Naturvidenskabsfestivalen gav igen i år mulighed for, at Ribe Katedralskole kunne få spændende foredragsholdere til at fortælle eleverne om deres forskning inden for forskellige grene af naturvidenskaben. Som sædvanligt fandt festivalen sted i uge 39 over hele landet.

Mandag fortalte informationschef og glaciolog Henrik Højmark Thomsen fra Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser om mulighederne for at anvende smeltevand fra de grønlandske gletschere til store

vandkraftværker. Han kom bl.a. ind på sit eget arbejde med at kortlægge de store smeltevandfloder i de grønlandske gletschere vha. dynamit, farvestoffer og radar.

Tirsdagen og onsdagen stod i medicinens tegn. Phd. studerende Pernille Lund Rasmussen, Syddansk Universitet fortalte tirsdag om stamceller og de spændende perspektiver inden for stamcelleforskning. Med eksempler fra sin egen forskning forklarede hun, hvordan man kan bruge stamceller til at kurere alvorlige sygdomme,

Jesper Sørensen forklarer design af nye lægemidler.

der endnu ikke findes behandlinger for. Pernille diskuterede også med eleverne de etiske problemer ved anvendelsen af stamceller og forsøgsdyr til forskning.

Onsdag kunne Phd. studerende Jesper Sørensen fra Aarhus Universitet fortælle om "gammeldags" medicinsk forskning, der benytter sig af kemisk design af lægemidler. Jesper fortalte om den lange og meget dyre vej, et lægemiddel skal følge fra idé over dyreforsøg og

kliniske test til det evt. kan sendes på markedet. Til sidst fik eleverne et indblik i de spændende muligheder for vha. moderne computermetoder at springe nogle af de meget tidkrævende og dyre mellemstationer over, så vejen fra laboratorium til apotek i fremtiden ikke bliver helt så lang og dyr.

Morten Høyrup

To fag

To lærere i henholdsvis oldtidskundskab/græsk og matematik/fysik skriver i det følgende om et emne, der særligt har optaget dem.

På rejse efter en kulturel identitet - dengang og nu

Oldtidskundskab indeholder primært følgende discipliner: Analyse og fortolkning af antikke litterære tekster og antikke arkæologiske levn såsom vaser, skulpturer og arkitektur. Alt sammen set i perspektiv med dels teksternes og "arkæologiens" samtid, dels læserens samtid. Faget er med reformen flyttet fra 3.g og til 2.g, og som noget nyt er oldtidskundskabslæreren derfor for mange klassers vedkommende blevet en integreret del af den obligatoriske studietur i 2.g, der nu oftere end før går til enten Rom eller Athen for blandt andet at se de antikke arkæologiske levn i virkeligheden. Men denne interesse for at besøge den antikke verden som turist er bestemt ikke ny – langt fra...

Pausanias var en forfatter, der skrev på græsk og højst sandsynligt kom fra det vestlige Lilleasien (det nuværende Tyrkiet), men som helt sikkert levede i en blanded græsk-romersk verden, hvor romerne havde det overordnede herredømme i det 2. årh. e.v.t.

Hans værk *Hellasbeskrivelsen* er omfattende og fylder hele 10 bøger - til gengæld er det også det eneste værk, vi kender til fra Pausanias' hånd. De rejser, der er gået

forud for skrivningen af *Hellasbeskrivelsen*, må dog have været mange, for værket kan bedst beskrives som en mangesidet guide til hele det centrale Hellas - en slags antikkens *Baedeker*, som værket populært kaldes.

Pausanias var især fascineret af at fortælle om fortidens religiøse centre, templerne, statuerne og de religiøse skikke, der var knyttet dertil. Fokus i værket er hovedsageligt på de skikke, som ikke var nævnt hos andre forfattere (i al fald ikke hos de forfattere, som vi kender til i vore dage!). Han har en hel bog dediceret til Delfi, der var sæde for Grækenlands mest berømte orakel, hvor præstinden Pythia sad på en trefod – måske over en sprække med opsivende gasser – og forkyndte

Apollonoraklet i Delfi.

Apollons ord, hvilket er kendt af de fleste moderne mennesker.

Hvad de færreste er klar over, er imidlertid, at orakler var meget udbredte i antikken. Pausanias nævner ikke færre end 30 forskellige, hvilket kun er ca. halvdel af de antikke orakelsteder, vi kender til. Vi skal nok forestille os, at orakler var almindelige og tilgængelige for alle i hele Grækenland, og at mange af dem var simple og ikke kostede meget at henvende sig til.

Ved oraklet for Hermes i Pharai fungerede det for eksempel således, at man ofrede til Hermesstatuen på torvet, hviskede sit spørgsmål i øret på statuen, stak fingrene i sine egne ører og gik uden for torvet. Der fjernede man fingrene igen, og det første, man dernæst hørte, fungerede som et orakelsvar. I Patrai var der et orakel for syge mennesker, som fungerede sådan, at man bandt et spejl i en snor og sænkede det ned mod en hellig kilde, indtil det kun lige rørte overfladen af vandet. Så bad

man og ofrede røgelse, og når man dernæst så i spejlet, ville det vise den syge enten som død eller levende, som et varsel om, hvordan udfaldet af sygdommen ville blive. Ved disse orakler er der naturligvis ikke overleveret skriftlige orakelhistorier, og det er således kun fremgangsmåden, vi er bekendt med.

De orakelhistorier, vi kender fra Pausanias og andre litterære forfattere, omhandler ikke private personer, der kommer i private anliggender – det var ikke så interessant, at det var værd at skrive ned. De handler i stedet typisk om mytiske personer eller højtstående historiske personer såsom konger og filosoffer, der søger den alvidende orakelguddoms rådgivning til og sanktion af et givent foretagende i situationer, hvor samfundet er truet af krig eller ubalance for eksempel på grund af religiøse forbrydelser.

Men hvad skulle oldtidens mennesker med en rejseguide om det antikke Grækenland? Og hvorfor fandt de i det hele taget på at rejse rundt til fortidens monumenter, kunne man spørge sig selv?

Dette spørgsmål skal besvares i lyset af Romernes store interesse for ALT, hvad der var græsk. Romerne ville jo som bekendt gerne ikke bare overtage mange af de græske kulturelle ideer og religiøse myter, men gøre dem romerske – gøre dem bedre! Fra år 146 f.v.t. havde Grækenland været en romersk provins og fra år 30 f.v.t. en fuldt inkorporeret del af Romerriget.

På Pausanias' tid i 2. århundrede e.v.t. havde mange romerske forfattere et romantisk-idyllisk syn på Grækenland, og der var en tendens i litteraturen til at idealisere

Dødeoraklet ved Ephyra.

sere fortidens storhed og beklage dens fald. Flere romerske kejsere var fascineret af de græske religiøse kuriositeter og lod sig indvie til de eleusinske mysterier og rådspurgte det delfiske orakel. Allerede dengang blev de religiøse centre betragtet som et slags museer over en svunden tid og desværre også som skatkamre, hvorfra de mest ugudelige romere såsom Sulla og Kejser Nero kunne hjemføre utallige kunstskatte til Rom.

Kejser Hadrian var imidlertid græcofil, og han stiftede i 131 e.v.t. en kulturel og politisk-diplomatisk sammenslutning af græske byer kaldet *Panhellenion*,

der bl.a. iværksatte en stor byggeaktivitet i de religiøse centre og gav områderne et kulturelt og materielt opsving. Målgruppen for Pausanias' rejseguide var muligvis medlemmer af dette *Panhellenion*, der læste værket forud for deres rejse rundt til de religiøse og arkæologiske sites nøjagtig som moderne turister!

Formålet med rejseaktiviteten i antikken peger med Pausanias' værk således i to retninger: Hvor de antikke grækere rejste til et orakel gjaldt en søgen efter indsigt i fremtiden, gjaldt romertidens "turistrejser" en søgen efter en kulturel og politisk identitet ud fra den glørværdige fortid.

Og så er vi tilbage ved nutiden og studierejser i faget oldtidskundskab. For hvorfor rejser vi stadig ned til ruinerne af den græsk-romerske fortid? Påstanden er den,

Zeusoraklet i Dodona med den hellige eg.

at formålet med rejsen ikke har ændret sig væsentligt, siden Pausanias skrev sin turistguide. Som der står i stx-bekendtgørelsen for oldtidskundskab, er formålet med faget, at eleverne opnår "en bred kulturhistorisk indsigt med vægt på evnen til at se lange linjer og forbindelser i europæisk kultur". En rejse i oldtidskundskab handler således i et bredt perspektiv om at finde det moderne Europas identitet i den græsk-romerske kulturelle arv, der ligger til grund for vores menneskeopfattelse og demokrati.

For den enkelte rejsende - dengang som nu - er det at rejse kort og godt at søge efter sin identitet i dialog med fortiden.

Line Overmark Juul

Fra Ribe og til Universets ende

2009 er verdensastronomiår. Denne udnævnelse skyldes, at det i år er 400 år siden den italienske fysiker og astronom Galileo Galilei som den første i 1609 anvendte en kikkert til at betragte himmelen med. Kikkerten var opfundet få år tidligere af nederlandske brillemagere og var indtil da mest brugt til militære formål. Galilei hørte om opdagelsen og konstruerede sin egen kikkert – eller teleskop – som han derefter vendte mod nattehimmelen. Galileis kikkert var efter moderne standarder ikke en specielt god kikkert, da dens forstørrelse var rimelig lille, men selv med denne lille forstørrelse lykkedes det for ham at åbne en helt ny verden for menneskeheden. Galilei kunne observere, at månen havde struktur, at aftegningerne på månens overflade var bjerge og kratere, og at månen dermed var en klode som Jorden. Han opdagede også, at Jupiter har måner¹ omkring sig, som Jorden, og at Venus har faser, som månen. Hvad der næsten var vigtigere; han opdagede, hvordan antallet af stjerner bogstaveligt talt eksploderer, når man retter en kikkert mod et område af himmelen – prøv selv med en almindelig håndkikkert. Galilei kunne bl.a. konstatere, at mælkevejen ikke var en tåge, men derimod bestod af tusindvis af enkelte stjerner.

Hvordan festligholder vi så verdensastronomiåret på Ribe Katedralskole? Jo, vi bygger os et obser-

¹ Galilei opdagede Jupiters fire største måner – .Io, Europa, Ganymedes og Callisto - der i dag kaldes de galileiske måner. Man har i dag fundet 63 måner omkring Jupiter.

vatorium, så vi ligesom Galilei og alle hans efterfølgere kan stå og betragte nattehimmelen igennem et teleskop. Hvis vi skal være ærlige, så skyldes planerne om et observatorium ikke verdensastronomiåret, men snarere et ønske hos nogle af skolens fysiklærere om at have et sted, hvor man forholdsvis uforstyrret af byens lys og høje bygninger, kan have et teleskop stående fast, så man i forbindelse med fysikundervisningen har mulighed for at tage eleverne hen og se stjerner og galakser "live". Der er i dag rige muligheder for at finde fantastiske billeder af astronomiske objekter på nettet,

Justus Sustermann, Galileo Galilei, 1636, National Maritime Museum, Greenwich. Bemærk teleskopet i Galileis hånd.

Biblioteket og trappetårnet som det ser ud i dag (set fra Puggaards have) og arkitektfirmaet Archinets skitseforslag til det nye observatorietårn (set fra samme vinkel).

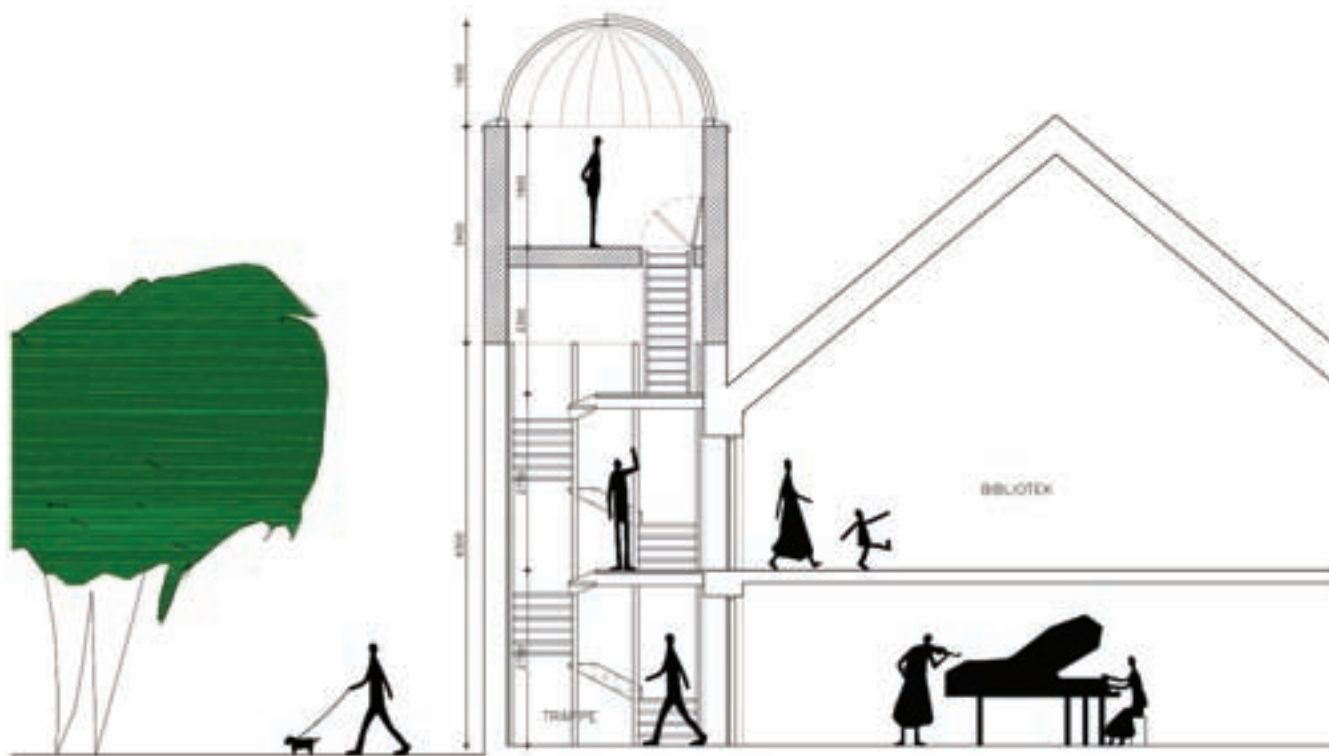
men der er altså ikke noget, der kommer i nærheden af følelsen af selv at stå og se på det lys, der forlod stjernerne for tusinder og atter tusinder af år siden.

Skolens store byggeprojekter i år gav anledning til at lufte ønsket om et sted med himmeludsigt, der så evt. kunne tænkes ind som en del af tagkonstruktionen i den nye bygning på parkeringspladsen. Det viste sig imidlertid ikke at være muligt, uden at det ville gå ud over størrelsen og/eller funktionaliteten af de øverste klasseværelser i parkeringspladsbygningen. Vi besluttede os dog for ikke at give op, men i stedet begynde at lobbyere for vores alternativ – en placering ved biblioteket – dog med en væsentlig længere tidshorizont. Det skulle vise sig, at tingene kom til at gå en del hurtigere, end vi havde regnet med.

Vi prøvede at søge Realkredit Danmarks ”kloge kvadratmeter”-pulje om et tilskud til at lave et observatorium. I forbindelse med ansøgningen gav rektor tilsagn

om, at skolen ville finde det resterende beløb. Da vi så fik besked om, at ”kloge kvadratmeter” havde tildelt projektet 100.000 kr. – det højeste beløb puljen uddeler til et enkelt projekt – var observatoriet lige pludseligt rykket meget tæt på. At det så oven i købet viste sig, at licitationen for det øvrige byggeri faldt så gunstigt ud, at der også kunne findes penge til observatoriet ad den vej, gjorde blot det hele endnu bedre.

Som en del af skolens sidste store byggeprojekt i 2004, blev biblioteket lavet fuldstændigt om, fra inderst til yderst. Der blev bl.a. lagt et ekstra dæk ind, så biblioteket nu var i to planer. Da brandregulativerne kræver to mulige flugtveje fra 1. sal, blev der i nederste venstre hjørne af biblioteket, ud mod haven bag Puggård, anlagt et trappetårn til at huse denne anden flugtvej. Selvom trappen frit kan bruges, foretrækker man typisk at anvende hovedtrappen, når man skal op på og ned fra 1. sal, så trappen og tårnet har været forholdsvis

Snit igennem biblioteket med det nye observatorietårn i henhold til Archinets skitseforslag. Haven bag Puggaard ses til venstre.

ubenyttet hidtil. Det er i dette uudnyttede trappetårn, vi vil placere observatoriet, idet det opfylder flere af vores krav: området er ikke specielt befærdet, og tårnet er så tilpas højt, at man kommer op over byens lys og bygninger. De indre mål på trappetårnet er 3m x 3m, så man vil kunne få et rimeligt stort rum at observere fra. Da det er vigtigt at komme så meget fri af andre bygninger som muligt, at adgangsforholdene bliver så gode som muligt, samt allervigtigst, at selve observatorierummet bliver så stort (højt), at man vil kunne have i hvert fald 10 elever i det ad gangen, er det planen at hæve selve tårnets højde med omkring 3,5 m. Oven på selve obser-

vatorierummet (og dermed tårnet) skal der placeres en halvkugleformet, drejelig kuppel, så man vil kunne åbne lugerne og vende teleskopet mod alle verdenshjørner.

I observatoriet skal der placeres et moderne spejltelskop, med en åbningsdiameter på godt 35 cm. Teleskopet skal kobles til en computer, hvorfra man kan styre teleskopet, så man uden at være astronominørd vil kunne rette kikkerten mod de forskellige himmelobjekter vha. ganske få tastetryk. Dette er den oprindelige idé med observatoriet: At man uden at have forberedt andet end klart, skyfrit vejr kan tage en klasse med op en af-

ten og se på stjerner, gallakser og planeter. Men vores ambitioner slutter ikke her. Vi håber med indkøb af CCD-kameraer, spektrometre og fotometre at kunne få udstyr til, at også elever, der ønsker at skrive studieretningsprojekt i et astronomisk emne, vil kunne lave læn-

gerevarende, nøjagtige observationer i det nye observatorium. Vi vil kort sagt have suppleret vores nuværende laboratorier med et astronomisk laboratorium.

Morten Høyrup

Kopi af Galileis første teleskop.

New York udveksling 2009

Sommerferien 2009 bød på andet end afslapning for 6 af de kommende 3.g'ere fra Ribe Katedralskole. Som det blev berettet i sidste års årsskrift, havde vi året forinden været på udveksling til New York City. Udvekslingen var kommet i stand med den gamle ripenser

Jacob A. Riis som bindeled, idet han den dag i dag stadig er en person, der huskes for sit humanitære arbejde i USA, og i særdeleshed New York.

Dette år blev det så til en genvisit, og denne gang var det New York'erne, vores værter fra året før, der skulle

Lene Sørensen fremviser bibliotekets eksemplarer af Jacob A. Riis bøger for de interesserede gæster fra Queens.

besøge Danmark. Inden ankomsten forsøgte vi at udarbejde et program, der helst skulle kunne leve op til den fantastiske tur året forinden.

Gæsterne ankom mandag den 29. juni om eftermiddagen, og fik i de næste par timer lov at hvile lidt ud. Om aftenen var der nemlig planlagt middag i skolens sangsal, hvor både det engelske fakultet på skolen samt rektor og forældre var inviteret til kartoffelsalat og grillpølser for alle pengene. Den lune sommeraften afsluttedes med en tur sammen med vægteren gennem Ribes gamle gader.

Tirsdag besøgte vi sammen med gæsterne Ribe Vike Center, hvor de inkarnerede city-kids pludselig blev mødt af fritgående køer og bueskytter. Her var vi på en guidet tur gennem hytterne og de mange værksteder, og bagefter tog vi til Rømø og nød det gode vejr på stranden.

Om onsdagen var vi på Mandø hele dagen, hvor vi fik en rundvisning og et indblik i den lille øs historie. Efter en tiltrængt frokostpause i skyggen, greb vi hver et fiskenet og begav os ud mod vandet. Der kom selv de mest sippede amerikanere til sidst trippende mod, hvad der endte med at være en vild jagt efter krabber. Tilbage på fastlandet stod den på hyggelig kanotur, arrangeret af Anne Fjord, og senere spisning hjemme i hendes have.

Torsdag pakkede vi et par biler og satte kursen mod Legoland. Her blev specielt vandforlystelserne prøvet flittigt, for vi var denne dag og i øvrigt hele ugen vel-signet fra oven med solskin.

Fredag skulle dankortene svinges lidt. Faktisk så meget at vi måtte køre til Århus for at få styret lysten. Her gik dagen med shopping og hyggeligt café-besøg. Om aftenen fik de unge New York'ere en lille tur rundt på de forskellige barer og diskoteker i Ribe, hvilket viste sig at være én af de hyggeligste aftener.

Lørdagen var for amerikanerne en stor dag, da det var 4th of July (den amerikanske uafhængighedsdag), og da lørdagen samtidig var vores sidste aften sammen, blev det fejret med manér. Derfor inviterede Sanne Jensen os hjem til deres gård, hvor vi inden en hyggelig barbecue endnu engang udfordrede New York'erne og tog en lille tur rundt på en hest.

Aftenen sluttede rigtig godt af med små taler fra både danskere og amerikanere, og da søndag formiddag kom, var det klart, at der var blevet indgået venskaber for livet.

På trods af mange forskelle fandt vi ved dette andet møde endnu engang ud af, hvor ens vi er, men samtidig også hvor meget vi kunne lære af hinanden.

Fra undertegnede skal der lyde en stor opfordring til at opsøge initiativer som dette – det er utroligt udbytte- rigt og givende, og de 5 fra New York udgjorde uden tvivl én af sommerferiens største oplevelser.

Maja Hagedorn Hansen

¡Hola Madrid!

Op og af sted! Lufthavn og stress lige fra morgenstunden. Kastrup lufthavn på Djævløen havde taget godt imod os, og nu skulle vi af sted mod Spaniens hovedstad, Madrid.

Vi fløj fra Kastrup kl. 9.40 og ankom i Madrid kl. 13.00 efter en laaaaang flyvetur fyldt med babyskrig, motorstøj og snorkelyde fra naboen. Vi ankom i luft-

havnen og gik videre til metroen for at købe ti-turs-kort til resten af ugen, og efter en lang og sej metro-tur ankom vi til Gran Via, og dér var vores *hostal*! Åh hvor skønt! Vi fik, efter at vi havde indkvarteret os, lov til at tage en slapper. Der var mulighed for et bad og en lille lur, inden vi skulle mødes kl. 16.30 og gå en tur rundt i det gamle og – hvis du spørger os – flotte Madrid. Vores hyggelige gåtur i blæsevejret endte på en hyggelig lille restaurant, hvor vi fik en god bid mad. Derpå tog klassens fodboldfanatikere til landskamp på det store stadion, hvor Spanien heldigvis slog Tyrkiet, og resten gik en tur i regnen og kiggede på butikker, eller gik bare hjem i seng.

Godmorgen! Kl. 6. blev vi vækket og informeret om, at det rent faktisk var sommertid – en times mindre søvn altså... Dagen gik med morgenmad efterfulgt af museumstur på Prado museet. Vi så på malerier af Goya og Velázquez og havde en hyggelig dag på det store museum. Derefter fik vi fri og måtte gå rundt selv. Om aftenen var der hhv. tyrefægtning og biograftur og dans for dem, der ikke ville se tyrefægtning. Derefter var der hygge på værelserne og så godnat til de trætte 2v'ere.

Næste morgen startede hårdt ud med morgenmad og så en tur på museum. I dag var det "Centro del arte Reina Sofia", der stod for tur. Vi så Picassos Guernica og ledte efter Dali uden held. Så stod den på gruppearbejde resten af dagen, hvor der var god mulighed for at få en kop kaffe på en af de mange lokale Starbucks, uddele spørgeskemaer og snakke lidt spansk.

Tirsdag tog vi tidligt af sted til El Escorial og Calle de los Caidos (De faldnes dal). Det var et smukt syn, og kameraerne kom hurtigt i brug! Vi gik først rundt i El Escorial, et gammelt slot fra 1500-tallet, og derefter rundt både uden for og inde i Francisco Francos be-

rømte kirke, der blev bygget – siges det i hvert fald – til ære for dem, der døde i dalen, men som i højere grad er et fascistisk mindesmærke. Vi fremførte vores forbedrede historieoplæg for hinanden og tog hjemad mod Hostal Metropol på Gran Via. Derefter var der biftur for hele klassen i den anden ende af byen, hvor vi så en spansk/arabisk film.

Dag 5 stod i gruppearbejdets tegn, hvor alt skulle være klart til oplæggene om den spanske kultur i timerne efter turen. Vi besøgte vores museer, gik på kaffebar eller noget helt tredje – hvad der nu skulle til for at give os en større indsigt i og forståelse af spaniernes levevis. Om aftenen var der afsluttende fællesmiddag på en lækker italiensk restaurant, hvor vi blandt andet fik drukket sangria. Denne famøse nationaldrik skålede vi

i adskillige gange på turen, mens vi nød vores tapas på små, hyggelige caféer.

Der var dømt fest om aftenen, så efter maden drog vi hjem til vandrehjemmets bar og skålede for en herlig tur i både sangria, øl og festlige drinks – godnat kl. 6.00.

Madrids pulserende natteliv havde taget hårdt på de fleste af os, så i flyveren på vej hjem blev der knapt mælet et ord. En fantastisk og mindeværdig tur havde nået sin ende, og med bagagen fuld af spændende oplevelser og erfaringer blev vi hentet på banegården i Bramming. Alt i alt et stoooort 12-tal fra 2v.

*Sissel Fogh Sørensen, Eskil Hvidsten Ferslev
og Marieke Joséphia Maria van Straaten*

Ripenser-Samfundets Jubilæumslegat

Nedenfor følger 2 rapporter, som legatmodtagerne har sendt til skolen. Foruden Randi Skovbjerg Sørensen og Jenny Lund Madsen modtog også Ragna Petersen og Henrik Lauridsen et legat.

Ta' til Edinburgh – du vil aldrig hjem igen

Jeg troede egentlig ikke, at jeg ville komme af sted igen. I efteråret 2006 rejste jeg til Lille, Frankrig, for at

læse et semester som en del af min bacheloruddannelse i lingvistik på Københavns Universitet. Det var et virkelig udbytterigt ophold, og jeg havde dermed troet, det ville tilfredsstille mine udlængsler for min studietid. Men det er nu engang en fordel at være veltalende på engelsk i vore dage – ikke mindst i kommunikationsbranchen, hvor jeg har forestillet mig, at jeg skal slå mine folder på arbejdsmarkedet. Og sprog lærer man som bekendt kun ved at omgås modersmålstalende. Derfor begyndte tanken om et studieophold i et engelsktalende land at spire...

I efteråret 2007 begyndte jeg at læse sprogpsykologi – en tværfaglig kandidatuddannelse for humanistiske bachelorer, som kun findes på Københavns Universitet, og som bruger teori fra psykologi, sociologi, antropologi, retorik, lingvistik og filosofi til at sige noget om kommunikation og formidling. I løbet af det første år fandt jeg frem til, at det godt ville kunne lade sig gøre at presse et udlandsophold ind i studieforløbet. I første omgang var det mest for at forbedre mit engelsk, men jeg så det snart som en mulighed for at følge min interesse for sociologi og politik og fandt, at Edinburgh University havde interessante kurser, der forenede disse interesser med mit fag, kommunikation. Jeg kom imidlertid for sent til ansøgningsfristerne for Erasmuspladser, så alle pladserne på mit eget fakultet i foråret 2009 var taget. Men jeg undersøgte mulighederne og endte med at få en af juras udvekslingspladser på Edinburgh University.

Da jeg ankom på Edinburgh University i januar 2009, blev det klart, at jeg ikke kunne få et eneste af de kurser, jeg havde søgt optagelse på, da min humanistiske baggrund ikke levede op til deres krav. Men det blev ikke et tab, at jeg pludselig skulle vælge andre kurser – jeg fandt to kurser i sociologi og ét i politik, som alle var spændende, udfordrende og relevante, og som Københavns Universitet godkendte som meritgivende til min kandidatuddannelse.

Der er intet som at drage ud til andre kulturer, møde nye mennesker og tale fremmede sprog. Ironisk nok lærer man mindst lige så meget om sig selv og sine egne rutiner som om det ukendte, man møder. Først når man

bliver nødt til at gøre tingene på andre måder, bliver man opmærksom på, hvordan man selv gør det: Når man pludselig skal studere på en anden måde, end man er vant til, lærer man for alvor noget om, hvordan man indtager ny viden og bedst bygger oven på det, man ved i forvejen. Og når man samtidig skal studere et nyt område, som jeg valgte at gøre, kan man pludselig se sit eget fag i et helt nyt lys. Dét at forene kommunikation med sociologi og politiske ideologier har fået mig til at se helt nye muligheder i mit eget fag. Jeg føler, at mit felt er blevet større og mine muligheder væsentligt udvidet. Mere konkret har kurserne forberedt mig på mit forestående speciale, som har fokus på forståelse af politisk formidling.

Edinburgh blev som et hjem for mig. Det er en charmerende by. Ligesom i Ribe er gaderne i den ældste bydel belagt med brosten, og vejene bugter sig med smal-

le smøger imellem de gamle huse. Hovedgaden fører op til en klippe, hvor det berømte Edinburgh Castle troner over byen. Jeg vil varmt anbefale både byen og universitetet til enhver – men dog advare om, at man ikke nødvendigvis vender hjem igen lige så hurtigt, som man havde planlagt... Rigtig mange af de mennesker, jeg mødte i Edinburgh, var studerende eller tidligere studerende fra nær og fjern, som var endt med at blive i byen på ubestemt tid. Det er heller ikke en fjern tanke for mig at rejse tilbage for at bo og arbejde i byen efter overstået speciale. Det er en stemningsfyldt universitetsby, og man bliver grebet af den.

Det er bare med at komme af sted! – Men lad være med at bestille returbillet hjemmefra.

Jeg vil gerne rette en stor tak til bestyrelsen bag Rispensamfundets Jubilæumslegat, som valgte at tildele mig økonomisk støtte, så mit projekt kunne gennemføres.

Randi Skovbjerg Sørensen

Studieophold ved University of California, Los Angeles, US

Den 10. september 2008 landede jeg i Los Angeles International Airport fuld af forventning om, at det kommende år som udvekslingsstuderende på en af verdens mest velrenommerede filmskoler, UCLA, skulle supplere min overordnede uddannelse i Filmvidenskab med en specifik fordybelse og dygtiggørelse i det, som altid har været min drøm og, inden for de seneste år, mit formulerede erhvervsrettede mål: manuskriptskrivning. Og hvor ellers i verden end på ”the Goddamn Best Film School in the World”, som de så beskedent selv beskriver UCLA?

At studere film i Los Angeles kan lyde som lidt af en flødeskumsbeskæftigelse, der tiltrækker unge med

drømmen om en karriere på røde tæpper i blitzlys med Stephen Spielberg under armen. Men til min overraskelse var der bemærkelsesværdigt lidt glamour over de studerende; til gengæld var der en stor talentmasse med et kæmpe engagement og realistisk erkendelse af, at talent og hårdt arbejde alene ikke nødvendigvis fører til en karriere som filmarbejder. Men alle gør, hvad de kan for at skabe deres chance, og den største aktie, der kan investeres i i den forbindelse, er at arbejde hårdt i den (dyrt betalte og eksklusive) filmskole. Således var jeg særdeles bevidst om, hvor privilegeret jeg var ved at være kommet gennem nåleøjet til en af verdens bedste filmuddannelser (endda på et fuldt stipendium), og samtidig var jeg klar over, at det krævede et højt niveau af engagement for at nå de mål, jeg havde sat mig hjemmefra, som var: at skrive mindst én spillefilm; få gode kontakter blandt de andre elever på skolen og blandt folk i filmbranchen; få så gode karakterer som muligt i alle fag; tage en periode i praktik på et filmselskab og presse citronen for al den viden, som det overhovedet var muligt at tilegne mig. Jeg opnåede alt det, jeg havde sat mig for, og lidt til, men det krævede en særlig indsats, som jeg ikke havde forudset.

Mit formulerede mål omkring at deltage på lige fod med de andre manuskriptstuderende blev besværliggjort af et system, som bevidst søger at holde udvekslingsstuderende uden for de populære 434 fag, hvor man skriver et manuskript på 10 uger. Men med en masse banken på dørene og brandtaler for forskellige uddannelsesledere og professorer lykkedes det mig at få lov til at pitche mine ideer på lige fod med de andre studerende og dermed komme med i workshops, hvor man i selskab med 7 andre studerende og en underviser arbejder på at udvikle og skrive en spillefilm på 10 uger. Selve pitch-processen, som finder sted tre gange i løbet af et studieår, er ganske nervepirrende og grænseoverskridende – foran ca. 40 mennesker får man 2 minutter til at præsentere sin ide over for en underviser,

som stiller kritiske spørgsmål, som man helst skal kunne svare på. Dette finder sted en to-tre gange dagligt i løbet af den første uge af quarteret (i stedet for semester), og efterfølgende laver underviserne en liste over de elever, som de vil have på deres hold, og kun dem med de bedste ideer kan være sikre på at få en plads i en af de førømtalte workshops. Jeg var igennem denne pitching-proces to gange og kom på et hold begge gange. Således har jeg skrevet to spillefilm på engelsk og udviklet historien til en tredje i et andet fag. Ingen af dem

er til en Oscar, men alle et meget vigtigt skridt i min udviklingsproces som manuskriptforfatter. Hver dag i min skriveproces føler jeg, at jeg har taget et læringsmæssigt kvantespring.

En af de ting, som jeg lærte om mig selv i skriveprocessen, er, at jeg har humoristisk sans. Ikke i udpræget grad, men nok til at få folk til at smile og nogle gange mere end det. Derfor blev jeg anbefalet at forsøge at komme på et hold hos en meget respekteret TV-forfatter ved navn Fred Rubins, hvor man skulle skrive et pi-

1930'erne efter at have siddet i flere dage på Akademiet's Bibliotek i Beverly Hills, hvor man har adgang til gamle manuskripter og produktionsfiler. Det var en helt speciel oplevelse at sidde med håndskrevne breve fra Marlene Dietrich og Katharine Hepburn (selvom man skulle have hvide handsker på) og bestemt en af fordelene ved at studere film i LA. Desuden fik jeg gennem projektet en god kontakt til en filmforsker på Berkeley, som jeg stadig har kontakt med, og som kan give mig ekstra vejledning i mit speciale, som jeg skal i gang med efter jul.

lotafsnit til en sit-com. Efter en omfattende ansøgningsprocedure blev jeg optaget blandt de otte, og det fag viste sig at blive et af de mest værdifulde, jeg har taget. Fred var nemlig så glad for det, jeg skrev, at han satte mig i kontakt med en dansk manuskriptforfatter, som han kender fra engang for ti år siden, hvor han underviste på Den Danske Filmskole. Tilbage i Danmark ringede jeg til denne manuskriptforfatter, som endte med at tilbyde mig at skrive et afsnit af en ny TV-serie for TV2, som han er hovedforfatter på. Således har mit ophold på UCLA åbnet døre for mig i den danske filmbranche på en måde, som jeg aldrig havde turdet forestille mig.

Mit ophold på UCLA var mere og andet end at skrive. Blandt andet tog jeg flere kurser i filmanalyse og et i amerikansk filmhistorie, hvor jeg endte med at skrive en mindre forskningsopgave om cross-dressing i

Skolen fyldte rigtig meget på alle måder, og jeg har aldrig været så intensivt beskæftiget med mine studier. På mange måder føler jeg, at jeg har lært mere på et år på UCLA, end jeg har på tre år på Film- og Medievidenskaben. Men mit ophold var ikke kun skole, selvom de fleste af mine fritidsbeskæftigelser på den ene eller anden måde var relateret hertil. Blandt andet spillede jeg på UCLAs fodboldhold, noget, som jeg altid har drømt om. Jeg var så heldig at blive udtaget blandt 100 andre kvinder, og højdepunktet med holdet var, da vi vandt landsmesterskabet for Universitetshold i Alabama i november. Derudover var der i forbindelse med skolen et hav af film, teater, kunst og foredragsarrangementer, hvor jeg blandt andet var til teater med Tom Hanks, så *Silence of the Lambs* med Anthony Hopkins og var til flere foredrag med manuskriptforfattere, instruktører og folk fra filmbranchen. Socialt så jeg mest til de an-

dre filmstuderende, og jeg forsøgte at tage med til så mange koncerter, biograftere, fester og så videre, som jeg kunne. Det har givet mig et stort netværk af især andre manuskriptforfattere og en håndfuld rigtig gode venner.

Af andre værdifulde oplevelser kan jeg nævne mit praktikophold ved et lille produktionsselskab, hvor jeg læste artikler med henblik på at spotte historier, der kunne udvikles til film. Særdeles lærerigt. Derudover skulle jeg selvfølgelig lære at surfe, nu når jeg var i Californien, og derfor tog jeg et kursus over nogle uger og fik nogenlunde tag på det. I februar fik der sneget sig en skiferie ind i selskab med nogle andre manuskriptelever, og gennem hele året har jeg haft adskillige besøg af kæreste, familie og venner, hvilket har givet mulighed for udflugter til San Francisco, San Diego, Las Vegas, Grand Canyon osv. Så ind imellem et intenst studieforløb har jeg haft tid til at nyde andre sider af mit ophold også.

Det er svært at opsummere erfaringerne og oplevelserne fra mit ophold, men mit overordnede budskab er, at jeg har fået så utrolig meget ud af det. Jeg har følt mig enormt privilegeret over overhovedet at have fået muligheden for at tage af sted, og de perspektiver, der ligger i at kunne fordybe sig komplet i det, der interesserer en allermest, har vist sig særdeles værdifulde. Hvis jeg skal nævne noget som helst negativt, er det den økonomiske slagside, der er ved at være af sted og ikke

have anden indkomst end SU, studielån og banklån – men heller ikke engang det kan jeg virkelig beklage mig over, da det, jeg har fået ud af opholdet, ikke kan måles i penge. Derfor vil jeg benytte lejligheden til endnu en gang at takke for Ripensersamfundets Jubilæumslegat, det eneste ud af mange ansøgte legater, som jeg har modtaget. Det betød utrolig meget for mig og bidrog til væsentligt mindre stress i januar måned, hvor uventede udgifter og en væsentligt dyrere dollar end budgetteret havde slået et hul i min økonomiske bund.

Hvis I skulle have interesse i at læse mere om mit ophold, har jeg ført en blog, som stadig eksisterer på www.jennylundmadsen.blogspot.com. Stor tak for legatet og alle de bedste hilsner.

Jenny Lund Madsen

Store Heimdal

Gallafest den 4. december 2009. 3.g og 2.hf danser lanciers og tango

Festlig aktivitetsdag på Ribe Katedralskole

Traditionen tro afsluttedes introduktionsforløbet for de nye elever på Ribe Katedralskole med en aktivitetsdag og fest om aftenen.

Den 28. august samlede Ribe Katedralskole alle de nye førsteårselever til en dag fyldt med spas, gak og løjer. Discipliner som Gæt og grimasser, Catwalk, Gum-mibåden Gurli og alskens former for boldspil og forskellige hjernebrydende quizzes var på programmet. På trods af den grumme vejrudsigt, holdt vejret sig nydeligt helt til kl. 12.30.

Selv om de fleste aktiviteter var helt harmløse, er skader næsten uundgåelige, når så stort et arrangement afvikles. De skadede tog dog situationen med godt humør og et smil på læben. Kaja, 20 år, hf-elev vrakkede om på højre fod i volleyball, dog sagde hun: "Dagen er

hyggelig, og man får et godt sammenhold i klasserne." Maria, 18 år, ligeså hf-elev var helt enig og tilføjede: "Det er en god måde at ryste folk sammen på".

Dagen afsluttedes med en stor introfest, men først mødtes eleverne i 1g og 1hf klassevis med deres lærere til middag. Eleverne havde selv arrangeret middagen og fundet på underholdning til klassen og dens lærere. Ditte, 16 år, 1g-elev stod sammen med to andre for underholdningen i sin klasse: "Jeg håber, at folk stadig vil kendes ved os efter vores konkurrence, men vores klasse er god, så der burde ikke være nogen problemer", sagde hun og grinede.

*Ditte Jørgensen, Kaja Jørgensen og
Maria Kragelund*

Frode Schöns Legat

Nedenfor følger 3 rapporter, som legatmodtagerne har sendt til skolen. Foruden Andreas Lysholt Mathiesen, Maja Friis Kristensen og Jakob Heide Jørgensen modtog også Nethe Strøm, Julie Kamp og Kristian Frisk portioner af Frode Schöns Legat.

Ramallah, 16. januar

"Sig mig, Andreas, hvorfor gør vi det her? Tror du, det nytter noget?" Bomberne falder på 21. døgn i Gazastriben ca. 70 km fra Ramallah på Vestbredden, hvor jeg som trainee på den danske repræsentation til De Palæstinensiske Selvstyremyndigheder sidder og følger den arabiske satellit-kanal al-Jazeeras dækning af krigen mellem Israel og palæstinensere i Gazastriben, hvor tabstallet i dag har nået nye højder. Det er vores lokalansatte programmedarbejder på repræsentationen, der spørger: "Nogle gange kan jeg blive i tvivl om, hvorvidt vores projekter i Gaza og på Vestbredden bare faciliterer den israelske besættelse, mere end det gavner palæstinenserne og fredsprocessen. Vi bygger op, for blot at se det hele falde sammen igen". Vi ser på live-billederne af de fortsatte kampe mellem militante Hamasbrigader og israelske angrebsstyrker, der i dag har medført israelsk beskydning af FNs hovedkvarter i Gaza, tre hospitaler og

efterladt et uvist antal døde civile palæstinensere og ødelagt infrastruktur. Det, vores programmedarbejder giver udtryk for, er en frustration over, at de gode udviklingsprojekter, den danske repræsentation de sidste år har opbygget i Gazastriben, nu på blot 21 dage synes forvandlet til murbrokker. Omfanget er endnu ikke kendt. Det er også udtryk for en sorg over situationens makabre udvikling, der har medført en humanitær katastrofe i Gaza. De diplomatiske bestræbelser på at nå en våbenhvile kører fortsat på højtryk, men stadig uden frugtbart resultat.

Den danske repræsentation til De Palæstinensiske Selvstyremyndigheder blev oprettet i kølvandet på Osloaftalerne i 1994 og har til formål at fungere som den danske nationale repræsentation til de palæstinensiske

autoriteter. Repræsentationen har to hovedfunktioner, nemlig at levere analyser af den sociale, økonomiske, politiske og sikkerhedsmæssige situation i de besatte palæstinensiske områder til udenrigsministeriet og andre organer, samt at bidrage til opnåelsen af en permanent fredsaftale inden for rammerne af en to-statsløsning på den palæstinensisk-israelske konflikt. Den danske regering yder igennem kontoret bistand til støtte af offentlige palæstinensiske institutioner og NGO'er, der menes at være med til at opbygge et økonomisk, socialt og sikkerhedsmæssigt fundament for en fremtidig uaf-

hængig palæstinensisk stat. Min erfaring fra seks måneders praktik på repræsentationen er, at disse projekter er afgørende for, at det palæstinensiske folk kan have tillid til, at fredsbestræbelserne kan bære frugt, da de kan mærke og se konkrete forbedringer i dagligdagen. Disse projekter kan desuden bidrage til at dæmme op for en stigende radikalisering og et folkeligt ønske om tilbagevenden til væbnet modstandskamp mod den israelske besættelse og give håb om forbedring af forholdene "on the ground" via international diplomatisk tilstedeværelse.

Ethvert udviklingsbistandsarbejde er skrøbeligt, når man opererer i risiko- og krigsområder, hvilket krigen mellem Hamas og Israel er et typisk eksempel på. International donorbistand for milliarder er allerede gået op i røg, og også danskstøttede projekter er hårdt ramt. Og så er vi tilbage ved vores programmedarbejders spørgsmål "*Tror du, det nytter noget?*". Jeg undlader at svare. Jeg er trainee og har ikke nær den indsigt, som vores ellers så positive og dybt engagerede palæstinensiske medarbejder besidder. Jeg ved dog, at hun efter krigens – forhåbentlig snarlige - ophør igen vil genvinde troen på, at udviklingsprojekterne gør en forskel for det palæstinensiske folk. Og jeg tror også selv, at hvis ikke kapacitetsopbyggende og humanitære projekter fortsættes – også i krisesituationer som denne – så vil forarmelse og krigens rædsler blot nære en ny generation af militante.

Mit ophold i Ramallah har givet indblik i, hvordan det danske udenrigspolitiske engagement i Mellemøsten forvaltes. Selvom jeg finder den overordnede danske politiske strategi vis-a-vis Israel-Palæstinakonflikten svag og mangelfuld, har jeg erfaret, at det konkrete arbejde, der udføres fra det lille kontor i Ramallah, er prisværdigt og dygtigt udført inden for de mulige rammer. Der bedrives "diplomati i øjenhøjde", og det har været et privilegium for mig at få mulighed for at bidrage konstruktivt til den politiske situationsindbe-

retning og bistandsmonitorering af projekter på Vestbredden. Opholdet har ligeledes været en unik mulighed for at få adgang til samtaler med repræsentanter fra alle niveauer af det palæstinensiske samfund, fra forarmede beduiner, der anmoder om noget så lavpraktisk som støtte til indkøb af vandtanke og hø til deres geder, over ledende politikere og bureaukrater, for hvem fredsprocessen er blevet *big business*, til dybt engagerede israelske og palæstinensiske NGO-aktivister, der kæmper den samme kamp for fred.

Jeg kan takke vores modløse programmedarbejder samt hele den danske repræsentation for et lærerigt praktikophold i Ramallah, der har budt på store faglige og personlige udfordringer, samt været af betydelig relevans for mine studier. Ligeledes takker jeg Ribe Katedralskole og Ripensersamfundet mange gange for tildelingen af Frode Schøns Legat til dækning af udgifter under praktikperioden.

Andreas Lysholt Mathiasen

Min første dag på *Cinématèque de la danse* i Paris

Filmhistorien er fyldt med dansescener, og dans på film hører langt fra kun hjemme i musicalgenren, selvom det er dér, den gør sig mest synlig. Allerede før musicalen og lydens gennembrud i begyndelsen af 30'erne har filmskabere brugt dansescener i film af forskellige gener.

I stumfilmsårene har den danske stumfilmsstjerne Asta Nielsen forført og forarget sit publikum med sit på den tid stærkt erotiske danseudtryk over for Poul Reumert i stumfilmen *Afgrunden* fra 1910. Gennem 70'erne og 80'erne opstod rækken af film, heriblandt klassikeren *Dirty Dancing*, hvor dansen bliver brugt som omdrejningspunkt for filmenes plot. Og i flere film dukker dansescenerne op uden at have nogen direkte betydning for filmens historie, som det sker i *Pulp Fiction*, hvor Uma Thurman og John Travolta underholder tilskueren med dans, eller i zombiefilmen *Evil Dead 2*, hvor en af karaktererne står op fra graven og udfører en stopmotion ballet-dansescene.

På den mere kunstneriske front i filmhistorien har kunstnere og koreografer også eksperimenteret med at forene dans og filmmediet, hvilket har skabt en ny genre af dansefilm, der ikke nødvendigvis har et synligt narrativ, men snarere søger et visuelt kunstnerisk danseudtryk specifikt skabt til kameraet. Det er denne del af dans på film, som jeg i dette efterår vil beskæftige mig med. Genren er et lille nicheområde, og der er kun begrænset materiale til rådighed i Danmark. Derfor er jeg taget til Paris.

Jeg kommer op fra metroen ved Place Daumesnil. Det er min fjerde dag i Paris, så alle metrostationer er stadig nye for mig. Jeg føler mig som en muldvarp, når jeg bevæger mig under jorden for at komme fra den ene ende af byen til den anden, og endnu en gang er jeg desorienteret, da jeg kommer op fra undergrunden. Jeg har

valgt ikke at have et kort på mig, men i stedet spørge om vej for at komme i gang med at bruge sproget. Og det går ganske godt; ikke som sådan med sproget – det tager tid at opfriske, men med at møde folk på gaden, som kan guide mig. Fransk mændene er utroligt imødekommende, de vil gerne hjælpe, men ingen kender det sted, jeg skal finde.

Jeg er på vej til *Cinématèque de la danse*. Jeg har op-

søgt stedet, fordi det har en unik historisk samling af dansefilm. Deres samling omfatter film helt tilbage fra filmens spæde år i slutningen af 1800-tallet og frem til i dag, og deres arkiv giver mig mulighed for at fordybe mig i dansefilmens historie og adgang til en bred vifte af dansefilm, som jeg ikke har haft adgang til på universitetet i København.

Det er første gang, jeg skal derhen. Jeg har orienteret mig på deres hjemmeside og lavet noget research på stedet og på baggrund af det gjort mig nogle tanker om, at jeg ville ankomme til et stort og levende hus: en foyer, en reception, måske endda en café og måske et hus i flere etager. Men ingen af delene kommer jeg til. I stedet kommer jeg til en lukket grøn tremmeport. Jeg tror, jeg er gået forkert, men gadenavnet og husnummeret er korrekt. En ældre dame kommer ud fra porten, og hun lukker mig ind og guider mig vej tværs over baggården. Jeg kommer frem til et mindre hus og et lille bitte kontormiljø. Ved ringeklokken er sat et beskedent klistermærke, hvorpå der står *Cinématèque de la danse*. Jeg er altså gået rigtig, og bliver i samme øjeblik endnu mere klar over, hvor lille et nicheområde dansefilmen er. Det viser sig dog

kun at være til min fordel. Med det samme jeg træder ind ad døren, bliver jeg taget venligt imod og budt på kaffe. De er meget nysgerrige over for mine studier og min interesse i dans på film. Det er fantastisk at møde nogle mennesker, der alle er ligeså lidenskabelige omkring dansefilmen, som jeg.

Jeg bliver vist ind i et lille mørkt rum med båndmaskiner, hvor jeg kan gennemse deres arkivmateriale. Et

gammelt klippebord til 16mm film står op ad den ene væg i rummet, og på den modsatte væg er en hylde fra loft til gulv med gamle VHS-bånd og beta-bånd. Det er det rene paradys. Alle de film, jeg hidtil kun har haft mulighed for at læse om, kan jeg nu komme til at se. Alene på den ene hylde i rummet, som kun udgør en brøkdel af deres arkiv, kan jeg se, der er timevis af film, og jeg vil kunne holde mig beskæftiget i døgn drift i et år. Det er en skam, jeg kun har den halve tid.

På vej hjem fra min første dag på stedet køber jeg *Pariscope* med i tasken – det er onsdag, og der er derfor lige udkommet et nyt; et ugentligt blad til 0,70 euro, som indeholder en oversigt over alle biografer i Paris. Det er tydeligt, at Paris værner om sin filmarv; der er et hav af små hyggelige og dybt charmerende biografer, der kun har gamle film på programmet. Billetprisen er det halve af danske biografpriser, så biografen bliver hurtigt mit andet hjem. Og med 110 biografer i centrum af Paris er der altid en film, man må se eller gense.

Den inspiration og den viden, jeg har fået under mit ophold i Paris ved *Cinématèque de la danse*, har været uundværlig for mine studier af dans på film, og det har givet mig en indsigt i dansefilmens historie, som har stor betydning for mine fremtidige muligheder for at komme til at beskæftige mig mere med området. Desuden har jeg gennem mit ophold fået skabt et netværk med kompetente fagpersoner, som jeg med stort udbytte vil kunne indgå i fremover.

Efter at jeg er kommet tilbage til København, er jeg blevet involveret i et projekt på *Dansens Hus* i København, der handler om indsamling og arkivering af danse-materiale tilbage fra 1950 og frem til i dag. Desuden er jeg i gang med at lave en dokumentarfilm om tidligere solodansere ved Den Kongelige Ballet i Stockholm, Elsa Marianne von Rosen.

Jeg sender derfor en stor tak til Ribe Katedralskole og Ripensersamfundet for tildelingen af Frode Schøns Legat, som har været med til at gøre det muligt for mig

at realisere mit ophold i Paris og dermed bidraget til mine fremtidige muligheder for at beskæftige mig med min store lidenskab – dansefilm.

Maja Friis Kristensen

Medicinsk tomografi. Studietur til New Zealand

Efter fire års studier i anvendt matematik på DTU i Lyngby var det i efteråret 2008 min sidste chance for et udlandsophold før specialet. Turen kom til at gå til University of Auckland i New Zealand – et land, jeg altid

har drømt om at besøge. Til opholdet var jeg så heldig at modtage et legat fra Ambassadør Frode Schön og hustru Valborg, født Windfeld's Fond. Det vil jeg sige tusind, tusind tak for. Uden støtten ville det have været meget vanskeligt for mig at komme af sted, og de oplevelser, opholdet har givet mig, vil jeg ikke undvære for nogen pris.

Auckland er den største by i New Zealand, og her bor den ene af landets ca. fire millioner indbyggere. Byen

er bygget oven på ca. 50 vulkaner på den nordlige af landets to hovedøer på en smal landstribe mellem det Tasmanske Hav og Stillehavet. Dette giver en utroligt smuk beliggenhed, men har imidlertid den uheldige bivirkning, at der falder ganske meget nedbør. Den første måned regnede det således hver dag, ikke hele dagen, men dog lidt. Det blev heldigvis bedre efterhånden, men man forstod godt, hvorfor aucklænderne har tale-måden, at man på en hvilken som helst dag oplever alle

fire årstider. Byens centrum er forholdsvis lille og overskueligt, så det tog ikke lang tid, før man følte sig hjemme. En stor del af indbyggerne er asiater, hvilket kom lidt bag på mig. Det betød, at der var små asiatiske spisesteder overalt, og det blev hurtigt en vane at få billig sushi til frokost. Til forskel fra herhjemme fungerede universitetet meget som en sammenhængende ”by i byen” med en masse caféer, butikker, idrætsklubber og kulturelle tilbud. Man behøvede faktisk slet ikke bevæge sig væk fra universitetet, hvilket gjorde, at det i høj grad var en samlet ”livsstilspakke” at gå der. Dette var ganske fornuftigt, da man i New Zealand er lidt yngre end og knap så selvstændig som herhjemme, når man starter på universitetet.

Jeg var på forhånd blevet tildelt et værelse i en delejlighed for studerende, helt centralt i byen og fem minutter fra universitetet. I bygningen boede der omkring 100 andre studerende, både newzealændere og andre udvekslingsstuderende, så det betød, at man hurtigt kom til at kende en masse mennesker. Der blev tit holdt arrangementer, og man fik aldrig mulighed for at kede sig.

Sammen med en anden dansker, der også var på studieophold i Auckland, købte jeg en bil, ja faktisk en lille camper-van. Brugte biler er ret billige i New Zealand, og vi gav således omkring 7000 kr. inkl. lidt præventive reparationer for vores. Det blev til ganske mange weekendture, hvor vi udforskede det meste af Nordøen. Det smukke ved New Zealand er, at der findes vitterligt alle slags natur og oplevelser inden for overskuelig afstand: Sneklædte bjerge, vulkanske områder med gejsere, ældgamle skove med metertykke stammer, hvide sandstrande, gletsjere og meget, meget andet. Midt i semestret havde vi to ugers ferie, der blev brugt på at køre Sydøen rundt. Her roede vi i kajak i et naturreservat, var på gletsjervandring, på sejltur i dybe klippefjorde og kastede os ud fra en bro med kun en elastik om anklerne til at bremse faldet.

Hverdagen hjemme i Auckland gik hovedsageligt med at passe studiet. Jeg fulgte fire postgraduate-kurser med hyppige og udfordrende afleveringer, der krævede en solid indsats at klare sig igennem. Men det var spændende, og stemningen var meget afslappet, så man kunne altid komme forbi undervisernes kontor og få et hint, hvis man var gået lidt i stå med en opgave. En del af grunden til, jeg valgte at tage til University of Auckland, var, at jeg her kunne få kurset *Inverse Problems*, der ville være den perfekte forberedelse til mit speciale. Inverse problemer handler om at gendanne skjult og utilgængelig information ud fra indirekte målinger, der ofte er præget af støj og måleusikkerheder. Et godt eksempel på dette er udvikling af algoritmer til at genoprette uskarpe billeder til skarpe, hvilket for eksempel er utroligt vigtigt i medicinsk tomografi, der er emnet for mit speciale. Her scannes f.eks. en patients hoved med røntgenstråler, og dæmpningen af strålerne måles. Det inverse problem består så i at stykke disse data sammen og få gendannet et tværsnit af hjernen med mulighed for nøjagtigere diagnosticering af sygdomme til følge. Kurset var virkelig godt, og jeg fik indsigt og kendskab til mange værktøjer, som jeg nu gør flittig brug af i mit speciale.

Til alle, der overvejer muligheden for selv at tage på udenlandsophold, er der bare at sige: se at komme af sted! Det er helt sikkert en af de største og mest udbytterige oplevelser, jeg har haft i mit liv. Jeg har fået masser af ny inspiration til studiet, jeg har set New Zealand og Australien, og ikke mindst har jeg fået venner fra det meste af verden. Mine fremmedsprog er blevet markant forbedret, primært selvfølgelig mit engelske, men faktisk også mit tyske, italienske og svenske! Faktisk er det eneste ”uheldige”, jeg kan komme på, at jeg nu går rundt herhjemme med konstant længsel efter at komme ud i verden igen!

Jakob Heide Jørgensen

Julelegater 2008

P. Schmitz og hustrus Legat

Kathrine Ebsen Rom, 1a

Tanja Andersen, 1b

Lektor C. Amorsens Legat

Alexander Munch-Christiansen, 1c

Maria Sonninchsen, 1d

Mia Gaardsholt Jensen, 1e

Øllgårds Legat

Rune Vesterskov Jensen, 2s

Thue Johan Bang, 2t

Nis Nissen's Legat

Maja Kjær Haue, 2u

Marianne Høi Liisberg, 2v

Sanne Jensen Dich, 2x

Anne Mette Kierkegård Severinsen, 2y

Sara Møller-Nielsen, 2z

Troels Buur Jensen, 3m

Ditte Obeling, 3r

Stipendiefonden

Camilla Holst Thygesen, 3s

Line Vestergaard Lauritzen, 3t

Nanna Kley-Jacobsen, 3x

Anne Marie Burgdorf, 3y

Lisbet Knudsen, 3z

Anders Christian Poulsen, 1o

Daniel Thorn Reuss Schmidt, 1p

Bregentveds Legat

Anette Schmidt, 2n

Charlotte Gyrgup Lund, 2o

Sommerlegater 2009

Ripensersamfundet

Kathrine Nørrelund Sørensen, 3m

Thorsens Legat

Anette Schmidt, 2n

Anders Bjerggaard Nielsen, 3t

Brock Iversen og Jens Thue Jensens Legat

Anne Marie Dixen Burgdorf, 3y

Haunstrup Andresens Legat, Ellen Reinckes Legat og Søløjtnant Grønbæks Mindelegat

Anders Hjorth Fogh, 3x

Sechers Legat

Kristine Schmidt, 3z

Greisens Mindelegat

Lisbeth Knudsen, 3z

Jens Chr. Petersens Legat

Elisabeth Maria Toft Hansen, 2o

Jubilæumslegatet

Kaare Byskov Hansen, 3x

Sydbanks Legat

Christina Rasmussen, 2o

Frøs Herreds Sparekasses Legat

Bjarke Vognstrup Fog, 3r

Kathrine Møller Hansen, 3m

Jyske Banks Legat

Ditte Obeling, 3r

Camilla Holst Thygesen, 3s

Danske Banks Legat

Line Fogh Sørensen, 3t

Heidi Heinsen Andersen, 2n

Nordea's Legat

Louise Thygesen Smidt, 3y

Skjern Banks Legat

Kristine Sønderup, 3s

Studerter 2009 / Gymnasiet

3m - Anna Althea Knudsen, Anna Bro Lake, Anne Katrine Kyhl Jørgensen, Camille Roth, Emil Vodder Kristensen, Jakob Abrahamsson Grande, Jeanne Enemark Sørensen, Jens Fall Hansen, Jeppe Nygaard Johansen, Jesper Tjørnelund Hansen, Kathrine Nørrelund Sørensen, Katrine Møller Hansen, Maria Højtoft, Maria Louise Olesen, Marie Bitsch-Larsen, Marita Louise Kooper Straarup, Per Larsen, Peter Vagner Pedersen, Sara Frausing Rasmussen, Simon Bertelsen, Simone Stenderup, Susanne Kjær Adibi, Søren Bjørnskov Gram, Troels Buur Jensen.

3r - Anna-Lena Warnecke Lund, Anne Snoghøj Erlang, Anne-Sofie Østerlund Christensen, Bjarke Vognstrup Fog, Carina Johnsen Rechnagel, Ditte Obeling, Herle Klinge Rønne, Johnny Daugbjerg Nielsen, Karen Marie Jessen, Kasper Thorup Paulsen, Line Kragh Nielsen, Malene Mastrup, Marie Østergaard Andersen, Michaela Pavlik, Nizar Pasalic, Rasmus Bast Buelund, Sarah Garfield Lauridsen, Thomas Weinreich Nikolajsen, Tobias Ebsen, Torben Paulsen.

3s - Anne Louise Dahlstrøm Nielsen, Anne-Sofie Rasmussen, Camilla Holst Thygesen, Cecilia Kjems Sairanen, Christian Baden Jørgensen, Henrik Binger Jessen, Jesper Jæger Henriksen, Karina Larsen, Kenny Gottlieb Andersen, Kristine Sønderup, Line Josefsen Plousgaard Madsen, Line Vinther Møller, Lærke Falby Hein, Martin Kargo Tørnqvist, Mie Underbjerg, Mie Røddich Christensen, Pernille Wolf Nielsen, Rasmus Vinther, Rocio Terese Petersen, Sharvan Mustafa Osman, Søren Aagaard, Tone Elizabeth Husted Birk Petersen, Vibeke Færk Pedersen.

3t - Anders Bjerggaard Nielsen, Anna Rebekka Rotendahl, Anne-Mette Hansen, Bonna Lea Nielsen, Christian Vejrup Nygaard Nielsen, Ida Rolskov Andersen, Julia Sonne Volsgaard, Lasse Ellegaard Johnsen, Line Fogh Sørensen, Line Vestergaard Lauritzen, Louise Kjær, Louise Frost Grønbech, Marco Aguila Bendix Kiholm, Marie Jørgensen, Mette Høgh

Degnbol, Mie Lautrup, Nikolaj Sommer Andersen, Peter Quvang Stürup, Sebastian Bønding Rasmussen, Sofie Louise Juhl Riisgaard, Stefan Fyhn Gregersen, Ulla Toft.

3x - Anders Bramming, Anders Hjorth Fogh, Anne Høj Stadil Thomsen, Bjarke Bendiksen, Bodil Dahl Ipsen, Carina Lund, Celine Rosendahl, Christian Hansen Warming, Jan Nørgaard Lund, Jeppe Nørtoft Nielsen, Kaare Byskov Hansen, Maiken Haahr Hansen, Malene Kousgaard, Maria Risager Kjellberg, Marlene Alsted Pedersen, Michelle Elisabeth Godt Jørgensen, Morten Hansen, Morten Kjærsg Mamsen, Nanna Kley-Jacobsen, Nikolai Moestrup, Nikolaj Aastrup Møller, Palle Svendsen, Pernille Sidelmann Jakobsen, Peter Skalborg Jensen, Pirjo Adele Elisabeth Brændeholm, Povl Agerholm, Simon Mosby Jensen, Steffen Tobiasen, Thomas Sandholt.

3y - Anne Marie Dixen Burgdorf, Anne Sandal Rasmussen, Casper Hornskov Nielsen, Danielle Møller Andersen, Ida Marie Steinbring Jørgensen, Karina Beiter Lauridsen, Kathrine Otzen, Kirstine Thomsen, Lonnie Maria Hansen, Louise Thygesen Smidt, Maja Riisbøl, Martin Reincke Vahl, Nana Emilie Kjærgaard, Nikoline Lilholt, Rikke Andersen, Svend Uffe Tovborg Kristensen, Tanja Jørgensen, Tobias Syðradal Lund.

3z - Anders Petersen Bruun, Ane Katrine Hvidtfeldt Lorentzen, Annette Pedersen, Carina Westergaard, Ditte Kristine Kjær, Emil Beier Berndsen, Jeppe Yde Kielberg, Jesper Kellermann Kristensen, Kathrine Hansen, Katrine Nielsen, Kristian Mark Turner, Kristine Schmidt, Kristine Fabricius Lorenzen, Lina Skov Andreassen, Linda Hermansen, Lisbet Knudsen, Malene Pedersen, Mark Nørgaard Hansen, Olivia Kofoed-Enevoldsen, Randi Bierbaum, Rasmus Birk Nordestgaard, Rebekka Hundebøll Sørensen, Sine Schmidt, Susanne Rosengard Jansen, Søren Aarhus Sørensen.

Studenter 2009 / HF

2n – Anders Tørnqvist Overgaard, Anette Schmidt, Anna Højland Gath, Berit Elgaard Reinholt Pedersen, Birthe Carstensen, Charlotte Ibsen, Didde Mathiesen, Heidi Heinsen Andersen, Helene Schested Hansen, Helle Brandt, Kathrine Brandsborg Jensen, Kaya Berger Elkington, Lasse Jessen Schwartz, Laurids Bendorff, Majbritt Susgaard Hansen, Maria Christensen, Rikke Brandt Rasmussen, Ronni Rohde, Rune Christiaan Kulmbak, Sabine Jørgensen, Sanne Møller-Christensen, Signe Reinholdt Sørensen, Stefan Ivan Bølling, Thomas Skov.

2o – Aja Hesselberg Bruun, Anne Kathrine Elmstrøm-Christensen, Anne Vestergaard Brok, Annemette von Arenstorff, Birgitte Østerhaab, Camilla Bruhn Rosen-dahl, Camilla Forst Kulmbach, Charlotte Gyrup Lund, Christina Rasmussen, Elisabeth Maria Toft Hansen, Lene Lykke Jessen, Line Maria Grønkjær Andersen, Mads Madsen, Mille Aalund Kirkegaard, Nanna Louise Kjær, Nikolaj Rosenberg Kaa Abel, Pia Bartelt Thomsen, Ronnie Steenbock Nielsen, Selma Aktas, Sidsel Juel Gadegaard, Simon Skov.

Konkurrencer

Elever fra Ribe Katedralskole har igen i skoleåret 2008-2009 deltaget i faglige konkurrencer for gymnasielever. Følgende elever klarede sig særligt flot og modtog derfor en boggave til translokationen.

EU-oversætterkonkurrence:

Line Boisen Petersen deltog i EU-oversætterkonkurrencen, Juvenes Translatores, med tysk og kom blandt de bedste 10% i EU.

Georg Mohr:

Thomas Nymand Nielsen, Line Boisen Petersen og Nikolai Moestrup kom i semifinalen i matematikkonkurrencen, Georg Mohr.

Biologi-OL:

Svend Uffe Tovborg Kristensen opnåede en finaleplads i biologiolympiaden.

Kemi-OL:

Nikolai Moestrup, Peter Skalborg Jensen og Anders Wind nåede til 2. runde i kemiolympiaden.

Latinkonkurrence:

Daniel Blom Paulsen vandt Latinkonkurrencen for latinelever i 2.g i Danmark. Prisen var en rejse til Dubrovnic.

Hanne Aagaard (HA)
Lektor
fransk, engelsk
Vibevænget 1, 6760 Ribe
23 71 07 63
ha@ribekatedralskole.dk

Bente Ramskov Andersen (BR)
Lektor
fysik, matematik, naturfag
Vibevænget 11, 6760 Ribe
75 41 18 16
br@ribekatedralskole.dk

Elisabeth Abrahamsen (EA)
Lektor
historie, engelsk
Grøvlingetoften 15, 6760 Ribe
75 44 52 84
ea@ribekatedralskole.dk

Karin Abildgaard (KA)
Lektor
dansk, religion
Albert Skeelsgade 9, 6760 Ribe
75 41 07 90
ka@ribekatedralskole.dk

Nassir Ali Alani (NA)
Vikar
idræt
Poppelvej 4, 6760 Ribe
75 42 52 61
na@ribekatedralskole.dk

Jacob Bastholm (JB)
Lektor
historie, geografi, samfundsfag
Damvej 20, 6760 Ribe
75 42 07 08
jb@ribekatedralskole.dk

Hanne Albinus (AL)
Lektor
engelsk, musik
Tørresager 3, Ø. Vedsted, 6760 Ribe
75 41 02 43
al@ribekatedralskole.dk

Kirsten Beck (KB)
Lektor
engelsk, dansk
Hans Jacobsvej 49, 6760 Ribe
75 41 07 01
kb@ribekatedralskole.dk

Helle Berndt
Biblioteksassistent
Gl. Åbølvej 4, Ørderup, 6520 Toftlund
74 83 16 05
helle@ribekatedralskole.dk

Birgit Bro (BB)
Lektor
biologi, kemi, uddannelsesleder
Sct. Laurentiigade 11, 6760 Ribe
75 42 45 20
bb@ribekatedralskole.dk

Poul René Bertelsen (PR)
Lektor
fysik, matematik, naturfag, filosofi
Engdraget 16, 6760 Ribe
75 41 01 72
pr@ribekatedralskole.dk

Camilla Darling Bunk (CB)
Lektor
musik, matematik
Klirevænget 2, 6760 Ribe
75 42 55 38
cb@ribekatedralskole.dk

Jonna Øllgaard Bloch
Sekretær
Søndergade 14, 6690 Gørding
75 17 86 21
blo@ribekatedralskole.dk

Jesper Bunk (JE)
Lektor
dansk, billedkunst
Klirevænget 2, 6760 Ribe
75 42 55 38
je@ribekatedralskole.dk

Mette Bolding
Sekretær
Faurlundvej 14, 6760 Ribe
75 44 10 55
mbo@ribekatedralskole.dk

Per Bøgeholdt (PB)
Lektor
fysik, kemi, naturfag, datalogi
Daneng 7, Ø.Vedsted, 6760 Ribe
75 42 22 28
pb@ribekatedralskole.dk

Sune Carlsen
IT-tekniker
Hoptrup Vandkær 47, 6100 Haderslev
29 20 22 97
sune@ribekatedralskole.dk

Anne Marie Gammelgaard (GA)
Lektor
samfundsfag
Birkevej 8, Hammelev, 6500 Vojens
74 54 31 72
ga@ribekatedralskole.dk

Lise Danielsen (LD)
Adjunkt
samfundsfag, historie
Skovgade 13, 1. th., 6760 Ribe
20 81 52 73
ld@ribekatedralskole.dk

Lis Annie Gjørup (LG)
Lektor
musik, fransk, billedkunst
Sct. Laurentiigade 4, 6760 Ribe
75 41 19 97
lg@ribekatedralskole.dk

Eva Lundbek Egelund (EE)
Lektor
matematik, kemi
Nørrevej 29, 6280 Højer
74 78 24 25
ee@ribekatedralskole.dk

Petur Glerfoss (PG)
Lektor
fysik, naturfag, matematik
Saltgade 5, 1., 6760 Ribe
20 82 46 98
pg@ribekatedralskole.dk

Lykke Søbygge Ferm-Pedersen (LF)
Adjunkt
dansk, historie
Lærkevej 34 M, 6600 Vejen
98 12 03 12
lf@ribekatedralskole.dk

Anne Granum-Jensen (AG)
Lektor
græsk, oldtidkundskab, matematik,
uddannelsesleder
Engdraget 47, 6760 Ribe
75 53 05 89
ag@ribekatedralskole.dk

Dorte Simonsen Gunge (DG)
Lektor
dansk, musik
Varming Vesterby 35, 6760 Ribe
75 42 00 62
dg@ribekatedralskole.dk

Christina Holm
Rengøringsassistent
Snorom 5, 6760 Ribe
48 17 07 96

Jørgen Baungaard Hansen (BH)
Lektor
biologi
Sortebrødregade 11, 6760 Ribe
75 42 40 91
bh@ribekatedralskole.dk

Helle Hvitved (HH)
Lektor
matematik, biologi
Kjærgårdsvej 48, Hunderup,
6740 Bramming
75 17 24 17
hh@ribekatedralskole.dk

Steen Hansen (SH)
Lektor
musik, tysk
Sønderportsgade 13, 1., 6760 Ribe
75 42 24 27
sh@ribekatedralskole.dk

Morten Høyrup (MH)
Lektor
fysik, matematik, naturfag, datavejleder
indtil 30.06.09, tillidsrepræsentant
Skovgade 2B, 1.tv., 6760 Ribe
75 41 13 05
mh@ribekatedralskole.dk

Søren Hansen (SØ)
Lektor
matematik, fysik, kemi, naturfag,
skemalægger
Tangevej 94 A, 6760 Ribe
75 42 21 26
soeren@ribekatedralskole.dk

Lars Ilsøe (LI)
Lektor
dansk, tysk
Tangevej 49, 6760 Ribe
75 42 38 05
ilsoe@ribekatedralskole.dk

Allan Gade Jacobsen (AJ)
Lektor
samfundsfag, idræt, studievejleder
Stages Allé 17, 6760 Ribe
98 12 77 03
aj@ribekatedralskole.dk

Carl Christian Jespersen (CJ)
Lektor
samfundsfag, dansk, erhvervsøkonomi
Daneng 10, Ø.Vedsted, 6760 Ribe
75 42 47 55
cj@ribekatedralskole.dk

Birgitte Jastrup (JA)
Lektor
matematik, fysik
Fanningers Allé 14, 6760 Ribe
75 42 44 68
ja@ribekatedralskole.dk

Benni Johanson (BJ)
Lektor
engelsk, idræt
Albert Skeelsgade 6, 6760 Ribe
75 42 52 00
bj@ribekatedralskole.dk

Hanne Skalborg Jensen (HS)
Lektor
biologi, kemi
Tangevej 94A, 6760 Ribe
75 42 21 26
hs@ribekatedralskole.dk

Line Overmark Juul (LO)
Adjunkt
latin, græsk, oldtidskundskab
Tangevej 101, 6760 Ribe
41 35 08 04
lo@ribekatedralskole.dk

Ole Hedegaard Jensen (OH)
Lektor
dansk, samfundsfag
Midtfenner 10, 6760 Ribe
75 42 28 66
oh@ribekatedralskole.dk

Katrine Lund Jørgensen (KL)
Lektor
historie, dramatik, engelsk
Tørresager 4, Øster Vedsted, 6760 Ribe
76 88 06 05
kl@ribekatedralskole.dk

Bent Karsdal (BK)
Rektor
historie, samfundsfag
Tangevej 9, 6760 Ribe
75 41 03 33
bk@ribekatedralskole.dk

Finn Nørgaard Laursen (FL)
Lektor
historie, idræt
Lundgårdsvej 41, 6760 Ribe
75 42 13 70
fl@ribekatedralskole.dk

Kirsten Kirkelund (KK)
Lektor
fransk, idræt, spansk
Havedal 10, 6760 Ribe
75 41 06 24
kk@ribekatedralskole.dk

Simon Laursen (SL)
Lektor
latin, græsk, oldtidskundskab, bibliotekar
Heimdalsvej 31, 6000 Kolding
75 53 22 53
sl@ribekatedralskole.dk

Henrik Kjar (HK)
Vicerektor
dansk, samfundsfag
Broager 18, Ø. Vedsted, 6760 Ribe
64 72 23 03
hk@ribekatedralskole.dk

Kaj Lorenzen
Pedelmedhjælper
Sviegade 2B, 1. sal, 6760 Ribe
20 32 75 58

Grethe K. Kjar
Sekretær
Jasminparken 51, 6760 Ribe
75 42 08 17
grethe@ribekatedralskole.dk

Gunnar Lundsgaard (GL)
Lektor
religion, dansk
Kongevej 59, 6100 Haderslev
74 53 57 00
gl@ribekatedralskole.dk

Dorte Stig Madsen (DM)
Lektor
fransk, russisk, spansk
Damvej 4, 6760 Ribe
75 41 03 49
dm@ribekatedralskole.dk

Gitte Møller (GI)
Lektor
engelsk, idræt
Sct. Laurentiigade 3, 6760 Ribe
75 42 44 62
gi@ribekatedralskole.dk

Bent Bækgaard Mortensen (BM)
Lektor
russisk, latin, oldtidskundskab, dansk
Sct. Laurentiigade 11, 6760 Ribe
75 42 45 20
bm@ribekatedralskole.dk

Henning Skov Nielsen
Pedel
Puggårdsgade 20, 6760 Ribe
75 42 36 41 / 30 52 44 22

Joakim Mortensen (JM)
Adjunkt
engelsk, matematik
Sortebrødregade 13, 1.th., 6760 Ribe
86 13 66 78
jm@ribekatedralskole.dk

Peter Martin Nielsen (PN)
Lektor
tysk, italiensk
Slagtergade 49, 6100 Haderslev
61 30 91 78
pn@ribekatedralskole.dk

Marleen Müller (MM)
Lektor
historie, tysk
Kongensgade 4, 6760 Ribe
75 42 50 82
mm@ribekatedralskole.dk

Vita Nielsen (VN)
Lektor
biologi, studievejleder
Ingemanns Allé 80, 6700 Esbjerg
75 13 72 21
vn@ribekatedralskole.dk

Sussi Olesen
Kantinemedarbejder
Munkevej 21, 6760 Ribe
75 44 11 38

Trine Ryhave (TR)
Lektor
religion, historie
Bellisvej 3, Damhus, 6760 Ribe
75 41 18 38
tr@ribekatedralskole.dk

Bjørn Paulsen (BP)
Lektor
dansk, religion
Vardevej 36, Rousthøje, 6818 Årre
75 16 94 53
bp@ribekatedralskole.dk

Louise Ejlskov Röhrig (LR)
Pædagogikumkandidat
dansk, tysk
Friesische Strasse 115, Flensburg
61 79 14 92
lr@ribekatedralskole.dk

Lise Vind Petersen (LP)
Lektor
dansk, oldtidskundskab, studievejleder
formand for Pædagogisk Råd
Midtfenner 10, 6760 Ribe
75 42 28 66
lp@ribekatedralskole.dk

Jesper Skov Nielsen (JJ)
Adjunkt
idræt, biologi
Fiskenes Kvarter 144, 6710 Esbjerg V
23 27 80 23
jj@ribekatedralskole.dk

Pia Rusborg (RU)
Lektor
engelsk, psykologi
Grønnegade 14, 1. sal, 6760 Ribe
75 41 13 49
ru@ribekatedralskole.dk

Tracy Jay Skondin (TS)
Pædagogikumkandidat
spansk, engelsk, musik
Varming Vesterby 12, 6760 Ribe
53 25 70 65
ts@ribekatedralskole.dk

Susanne Stender (ST)
Lektor
idræt, matematik
Østerfener 9, Ø. Vedsted, 6760 Ribe
75 42 42 02
st@ribekatedralskole.dk

Ellen Tønder
Rengøringsassistent
Toftlundvej 65, 6760 Ribe
75 42 25 31

Anne Marie Strøm (AS)
Lektor
tysk, idræt
Glentevænget 55, 6760 Ribe
22 99 40 04
as@ribekatedralskole.dk

Hans Christian Vester (HV)
Lektor
dansk, psykologi
Bellisvej 3, Damhus, 6760 Ribe
75 41 18 38
hv@ribekatedralskole.dk

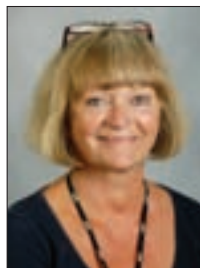
Lene Sørensen (LS)
Lektor
fransk, engelsk
Bredkjærtøft 15, Hviding, 6760 Ribe
75 44 58 50
ls@ribekatedralskole.dk

Annemette Vestergaard Witt (AM)
Lektor
biologi, naturgeografi
Lustrupvej 18, 6760 Ribe
75 42 59 49
am@ribekatedralskole.dk

Mette M. Sørensen
Sekretær
Sennepsmarken 33, 6771 Gredstedbro
75 43 11 90
mso@ribekatedralskole.dk

Susanne Østerlund (ØS)
Lektor
biologi
Landevejen 98, Sønderho, 6720 Fanø
51 50 18 50
oes@ribekatedralskole.dk

Personalia

Ved skoleårets afslutning tog skolen afsked med to lærere, der begge gennem mange år har ydet en meget stor indsats her på skolen.

Det er Lars Ilsøe, der har været ansat ved Ribe Katedralskole siden 1. august 1979. Det er 30 skoleår, og så kan man godt vælge at gå på pension.

Lars Ilsøe har haft mange funktioner her på skolen. Først og fremmest undervisning. Han har gennem alle årene været en dansk- og tysklærer med overskud og en stor fond af litterær viden, som han gerne har delt ud af, og en glæde ved sprog og ords oprindelse. Et resultat af denne glæde siges at være en særlig tilrettelæggelse af tyskundervisningen: Spass mit Lars. Det har eleverne helt sikkert også oplevet i andre sammenhænge end i tysk.

En skole er naturligvis undervisning; men den er også et fællesskab. Og det har Lars Ilsøe i hele sin periode her bidraget væsentligt til f. eks. ved at tage godt imod nye kolleger, der blev ansat og kom til skolen fra alle egne af landet.

Lars har været effektiv i skolens kunstudvalg og været en dygtig, samvittighedsfuld og engageret bibliotekar i en lang årrække. Han har i skolens årsskrift skrevet artikler om biblioteket og nogle af dets klenodier. Også i forbindelse med skolens jubilæum har han ydet en væsentlig indsats ved at redigere jubilæumsskriftet fra 1995.

Og så kan man stadig lokke Lars til nye opgaver på skolen. Vi har søgt og fået midler til en jubilæumsudstilling i 2010 om domkirken og skolen 1145 – 2010. Og der har vi stor glæde af Lars' arbejdskraft og ekspertise.

Skolen siger tak for det arbejdsliv og den store indsats, Lars Ilsøe har lagt i gymnasieskolen og her på Ribe Katedralskole. Skolen vil samtidig udtrykke de bedste ønsker for de kommende år.

Også Steen Hansen har valgt at gå på pension ved skoleårets afslutning efter at have været ansat her på Ribe Katedralskole i 33 år eller siden 1976.

Det er først og fremmest musikkens grand old man,

der nu kan nyde sit otium og alligevel fastholde noget af musikken ved sit arbejde som organist.

Steen Hansen har spillet en stor rolle for musikundervisningen og for musikken her på skolen. Han har bragt traditioner videre og fået mange elever og lærere til at sætte pris på og deltage i skolens morgensang. De har nydt hans klaverspil der; både det der lidt kraftige til de danske sange, det blide til Beatles og det lidt jazzagtige. Steen Hansen har i særlig grad sørget for at fastholde sådanne traditioner, der styrker fællesskabet på en skole. Det samme gælder korsamarbejdet med de syd- og sønderjyske gymnasier, hvor skolen i en lang årrække har bidraget med store kor til de professionel-

le opførelser sammen med Sønderjyllands Symfoniorkester.

Steen Hansens andet fag er tysk. Der har han skabt gode kontakter gennem venskabsbyforeningen til gymnasierne i Güstrow. Det er foreløbig en udveksling, der i kraft af hans smittende engagement har fungeret fint i mere end 10 år. Flere lærere og mange klasser har været i Güstrow og oplevet den betydelige gevinst, det er for undervisningen i et fremmedsprog, når man også kan komme ud og er tvunget til at tale det.

På skolens vegne vil jeg derfor sige Steen Hansen tak for de mange år i gymnasiets tjeneste og her på Ribe Katedralskole og udtrykke de bedste ønsker for de kommende år.

Skolen har i foråret 2009 også taget afsked med Grethe Kjær som kontorfuldmægtig. Grethe Kjær har fået en stilling ved UC Vest i Esbjerg. Hun har været ansat lidt over 2 år ved Ribe Katedralskole og har med stor dygtighed været med til at opbygge regnskabsfunktioner ved skolens overgang til selveje i 2007. Den indsats takker skolen for.

Der har også i år været lærerkandidater, der har gennemført deres pædagogiske uddannelse ved Ribe Katedralskole. Vi ønsker derfor Torben Petersen, Knud Kalf, Peter Jensen og Jesper Skov-Jensen tillykke med deres pædagogikum. Jesper Skov-Jensen er blevet fastansat og fortsætter her på skolen. Skolen ønsker de tre øvrige kandidater held og lykke i de stillinger, de har fået.

Ved det nye skoleårs begyndelse er yderligere Tracy Skondin med fagene engelsk, spansk og musik, Louise Röhrig med fagene historie, tysk og dansk samt Lykke Søbygge Ferm-Pedersen med fagene dansk og historie ansat i faste stillinger. Herudover er Lise Danielsen med fagene samfundsfag og historie, Susanne Østerlund med faget biologi og Nassir Ali Alani med idræt ansat i midlertidige stillinger.

Bent Karsdal

Bestyrelse

Bestyrelsen for Ribe Katedralskole har den overordnede ledelse af skolen og er over for undervisningsministeren ansvarlig for skolens drift. Bestyrelsen fastlægger skolens målsætning og strategi for uddannelserne og godkender budget og regnskab.

Der holdes 4 møder om året.

Udpeget af Ribe Stift og Den Antikvariske Samling:

Biskop Elisabeth Dons Christensen,
formand for bestyrelsen

Udpeget af bestyrelsen:

Direktør Jørn Henriksen, Esbjerg Kommune, næstformand

Udpeget af Ålborg og Syddansk Universitet:

Afdelingsleder Jens Bo Holm-Nielsen,
Ålborg Universitet Esbjerg

Udpeget af Ribe Handelsstandsforening:

Souschef Henning Balle, Danske Bank

Udpeget af børne- og familieforvaltningen,

Esbjerg Kommune:

Skoleinspektør Ina Krarup Nielsen, Bakkevejens Skole

Udpeget af Esbjerg Byråd:

Byrådsmedlem Kurt Jakobsen

Udpeget af personalet:

Lektor Morten Høyrup

Lektor Lise Vind Petersen

Udpeget af eleverne:

Jeppe Falk Hansen

Klaus Beck Christoffersen

Institutionsleder:

Rektor Bent Karsdal

Sekretær:

Vicerektor Henrik Kjar

Råd og udvalg

Pædagogisk råd:

Lise Vind Petersen, formand
Allan Gade Jacobsen, næstformand
Katrine Lund Jørgensen, sekretær

Gymnasieudvalg:

Dorte Simonsen Gunge
Birgitte Jastrup
Anne Granum-Jensen
Hanne Skalborg Jensen
Ole Hedegaard Jensen
Simon Laursen
Marleen Müller

Hf-udvalg:

Bente Ramskov Andersen
Birgit Bro
Anne Marie Gammelgaard
Katrine Lund Jørgensen
Gunnar Lundsgaard
Hans Christian Vester

Aktivitetsudvalg:

Camilla Bunk
Morten Høyrup
Allan Gade Jacobsen
Henrik Kjar
Bjørn Paulsen
Susanne Stender
Simon Jylov, 2s
Lærke Lyhne Nielsen, 1d

Økonomiudvalg:

Jacob Bastholm
Birgit Bro
Jonna Bloch

Jørgen Baungaard Hansen
Gunnar Lundsgaard
Gitte Møller

Informationsudvalg:

Anne Granum-Jensen
Jørgen Baungaard Hansen
Bent Mortensen
Joakim Mortensen
Vita Nielsen
Mette Sørensen
Hans Christian Vester
Anne Voneberg, 2s
Maja Hagedorn Hansen, 3s
Mette Grumløse, 3s

Samarbejdsudvalg:

Bent Karsdal, formand
Morten Høyrup, næstformand
Jonna Bloch
Birgit Bro
Henrik Kjar
Lise Vind Petersen

Sikkerhedsudvalg:

Birgit Bro
Mette Bolding
Bent Karsdal
Henrik Kjar
Simon Laursen

Bestyrelsen for Støttefonden:

Bent Karsdal
Bjørn Paulsen
Trine Ryhave

Arbejdsgrupper

Skriftligt arbejde:

Bente Ramskov Andersen
Anne Granum-Jensen
Lise Vind Petersen
Lene Sørensen

IT:

Helle Hvitved
Henrik Kjar
Dorte Stig Madsen
Trine Ryhave

Byjubilæum/Markedsplads:

Birgit Bro
Jørgen Baungaard Hansen
Hans Christian Vester

Efteruddannelse 1:

Elisabeth Abrahamsen
Anne Granum-Jensen
Anne Marie Strøm

Efteruddannelse 2:

Helle Hvitved
Christian Jespersen
Henrik Kjar

Redaktion

Anne Granum-Jensen
Bent Mortensen
Joakim Mortensen
Jørgen Baungaard Hansen
Vita Nielsen
Mette M. Sørensen
Hans Christian Vester

Sanne Tygesen Skønager
Simon Laursen
Simone Sandahl
Wikimedia Commons

Teknisk tilrettelæggelse/produktion:
Detlevsen Fotografik - www.detlevsen.dk

ISSN (trykt udgave): 1901-4120

ISSN: (online udgave): 1901-4139

Foto

Andreas Lysholt Mathiesen
Anne Granum-Jensen
Archinet
Daniel Blom Paulsen
Dansk Skolefoto
Dorte Simonsen Gunge
Jakob Heide Jørgensen
Jenny Lund Madsen
Jesper Bunk
Jørgen Baungaard Hansen
Kastrup Luftfoto
Kirsten Beck
Kirsten Kirkelund
Line Overmark Juul
Maja Friis Kristensen
Maja Hagedorn Hansen
Marie Louise Storgaard
Morten Høyrup
© National Portrait Gallery, London
Nina Kjær
Ove Detlevsen
Randi Skovbjerg Sørensen
Ribe Katedralskoles billedarkiv
Sanne Jensen Dich

